

File Copy

Abalembele Niba: Betty Morris

**AMASAMBILILO YA
PACITETEKELO
NO KUKOSA**

Teaching of Faith and Courage
Published March 1st, 1989
By Baptist Publishing House
P.O. Box 31995, Lusaka, Zambia

Designed By J.W.Tembo

Abalembele Niba: Betty Morris

**AMASAMBILLO YA
PACITETEKELLO
NO KUKOSA**

Designed By J.W.Tembo

AMASAMBILILO YA PA CITETEKELO NO KUKOSA

Printed by
Baptist Printing Ministry
P.O. Box 31995
Lusaka, Zambia

Copy Right March 1, 1989 All Rights Reserved

Published with permission of
International Publishing Services

By the Baptist Publishing House
P.O. Box 31995
Lusaka, Zambia

**AMASAMBILILO YA PA CITETEKELo NO
KUKOSA
IFILIMO**

ISAMBILILO

IBULA

1. BUSHE UMUNTU KUTI AISHIBA SHANI LESA	5
2. YESU, SHIMAPEPO WESU UWAPULAMO	13
3. YESU ICI PANGANO CIPYA	20
4. ICITETEKELo, ICAKOSA KABILI ICA CINE	29
5. UKUCIMFYA MU MYEO YESU	37
6. UBUKATA BWA KWA LESA MU FIBUMBWA	45
7. UMUNTU ALOLESHA PA FYO LESA ABUMBILE	52
8. LESA ACITE CIPINGO NO MUNTU	59
9. UKUTEMWA KWAKWA LESA UKUSHIPWA	65
10. LESA ABA APALI PONSE	73
11. AMAFUNDE YA BWIKALO UBUSUMA	79
12. IMILIMO INTO CILA MUNTU AKWATA	86
13. UBULWANI BWAKUBA NO MUTENDE MUKUTETEKELA MU FYA MU CALO	93

Abali ne fyakwipusha, mubasuminishe bepushe. Kuti mwayasuka amepusho yabo nga muli abaiteyanya, nangu mubebe ukuti mukesa balondolwela bwino ilyo mukalongana umulungu uleisa.

Lekelesheni ili sambililo ne pepo.

ISAMBILILO 1

BUSHE UMUNTU KUTI AISHIBA SHANI LESA

IFYO ILI SAMBILILO LILEFUNDA: Ukusambilila ili sambililo kukanjafwa ukwishibisha ifyo ningeshiba Lesa muli Yesu Kristu, Mwane.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Aba Hebere 1:1-2-9.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Aba Hebere 1:1-4, 2:1-9, Amalumbo 8.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Umuntu nangu umo tatala amona Lesa; Umwana uwafyalwa eka, uuli pa cifuba ca kwa Wishi, wene e wamusokolwele.”* (Yohane 1:18)

AMASHIWI YA NTANSI: Samwele atile, “Yohane nalimwishiba.” Ilyo tutila kantwa twalimwishiba, tulosha mwi? Bushe tulosha mukusosa ukutula tuleshiba icinso cakwe ilyo twamumona? Nangu tulacishapo? Limbi kuti twaloshu mukutula shimo. Tuleshiba ifyo atemwa ukucita mu mweco wakwe. Kabili tuleshiba nefyo atontokanyapo.

Bushe kuti twaishibisha umuntu ukupitila mukulembelana fye amakalata? Bushe kuti twaishiba umuntu ifyo aba ilyo tulanshanya nankwe pali lanya? Kutitwatila aba bantu bonse twalibeshiba? Awe, tatwabeshibisha. Kutitwaishibako fimo pali bena, lelo teti tufikepo, kano fye twamonana na menso kabili nokwikala nabo inshita iilingile.

Bushe Lesa mwalimwishiba? Bushe ni munshila nshi intu mwamwishibila bwino bwino? Bushe mwamwishiba nga cibusa wenu? Isambililo lyesu ilelo ilinokutwafwilisha ukwishibisha Lesa.

ICITABO CA BENA HEBERE

Kalembe wa ici citabo ca ba Hebere taishibwa bwino bwino pantu talembele shina lyakwe pa citabo cine 'ci. Ne lyo cibe 'fi, alilondolwele bwino ico alembeele ici citabo. Alefwayo ukwafwa aba Hebere abena Kristu ukuba abatetekela muli Lesa. Alangile abena Kristu ukuti Lesa aisokolwele kuli bena mu Mwana wakwe, Yesu Kristu.

Kalembe atile Yesu ali kabili aba uwacila pali ba malaika, ba kasesema na pamuntu onse. Alefwaya abena Kristu ukuba abacitetekelo muli Lesa lyonse.

Kalemba atile Yesu ali kabili aba uwacila pali ba malaika, ba kasesema na pa muntu onse. Alefwaya abena Kristu ukuba abacitetekelo muli Lesa lyonse. Alishibe ukuti nga baishiba Yesu, abena Kristu bali nokwishiba Lesa kabili nokumutetekela.

Nomba, umuntu kuti aishiba shani Lesa? Inshila shakwishibilamo Lesa shaba ishing. Ubusuma bwe sonde ilyo Lesa alengele bulanga ifyo Lesa aba. Lesa abumbile umuntu mu cipasho cakwe. (Ukutendeka 1:26) E lyo Lesa akutile abantu bakumupyungila. Alefwayo kuti bamutemwe nokumwishiba. E lyo alondolwele abantu ifyo aba.

LESA ALANDILE KU BANTU MULI BAKASESEMA

Belengeni aba Hebere 1:1-4. Lesa alefwayo kulanda ku muntu. Alefwaya bantu abali necumfwila kabili abamutemenwe. Aba e bo aitile ukuti balemupyungila. Ne nshila abetilemo shali ishalekana lekana.

Lesa alandile na Mose mu cimpusa icalepyamo mulilo. (Ukufuma 3:1-6) Alandile na Amose mu cimonwa. (Amose 1:1) Alandile na Esaya mwitempele. (Esaya 6:1-2)

Bakasesema baleshimikilako abanabo pa fyo baishibe pa lwa kwa Lesa. Lesa alefwaya abantu bakwe ukwishibisha ifingi pali wene. E calengele ukuti atume Mwane, Yesu. Inshita yalifikile kabili fyonse fyaliteyanishiwe pali wene. Kuti twaishiba Lesa bwino bwino ukupitila mukwishiba Mwane, Yesu, ngo Mupusushi kabili nga Shikulu wesu.

YESU ASOKOLOLA LESA KU MUNTU

Yesu Kristu ni Lesa. Ukufuma pa ntendekelo, ali na Lesa. (Yohane 1:2) Aba Hebere 1:3 balolele mukutula Kristu e cipasho ca kwa Lesa cine cine. Ilyo twaishiba Yesu ninshi twaishiba Lesa. (Yohane 14:9) Muli fyonse Yesu aba nga Lesa. Aba na maka yonse. Alabelelo luse. Lesa apeela Yesu, Umwana wakwe icipuna ca bucindami na maka mu mulu.

Ba malaika baba inkombe sha kwa Lesa. Balengelwe ukuti bakalepyungila Lesa. Lelo Yesu te malaika. Aba Umwana wa kwa Lesa uwafyalwa eka. Yesu acila pali ba malaika. Lesa alafwaya abantu bamwishiba. Afwaya na imwe mube abacetekela muli Yesu. Lesa afwayo kuti mube umwana wakwe. Nga muli umwana wa kwa Lesa, finshi ifyo afwaya ukuti mulemupyungila?

Nga baleibukishe fyo babelengele mwisambililo lyabo, kuti batila, “Lesa eka fye e cuba candi, ica cine.”

Bebeni amuti: “Nangu caba icishinka ukuti Lesa e waba icubo cesu ica cine, twaba ne citetekelo mu fyuubo ifingi. Isambililo lyesu ilelo lili pa cibote nangu pa cuubo ca cine na pa fintu ifyacitike ilyo ulukuta lwa bena Yuda lwatetekele mu fintu ifyacitike ilyo ulukuta lwa bena Yuda lwatetekele mu fintu fimbi.”

UKUPILIBULA

Ebeni abasambi benu babelenge muli Yeremia 7:1-15. Umbi nao muleke abebe ifyaba mu citabo balebelenga pa fyacitike kuba Yuda. Ababiye kuti balundapo ifyo afilwo kuti e bukishe. Umubiye alondolole amalembo ya muli Yeremia. Mulundepo ifyo mwasambilile ilyo mwali ku ng’anda. Twalilileni ukubalondolwela mpaka mushininkishe ukuti abasambi benu baishibisha icalengele Yeremia ukusoka bantu.

Belengeni Esaya 31:1-3. Soseni ukutula: “Aya mabeshi yaletweba ifyo Lesa atontonkenye ilyo aba Yuda baturine nkombe ku Egupti nokulomba abena Egupti ukubaturinako ifita ifya kubafwilishako.” Ebeni umbi na o abelenge Esaya 30:1-7. Soseni amuti, “Aya mabeshi yalelanda pa mulandu umo wine. Lesa alepapa icalengele aba bantu ukuti batetekele mu fita fya bena Egupti ilyo bali na Lesa uwingabapeela amaka ukucila pali fyonse.

Soseni ukutula: “Muli Mika 6:6-8, muli abakulanda babili, abantu na Lesa. Ndefwaya umo abelenge ba beshi 6 na 7, amashiwi ya kwa Lesa.” Ilyo mwapwa ukubelenga, soseni amuti, “Mu mepusho yabo, aba bantu tabali no kuteka imitima yabo. Balishibe ukuti Lesa tali nokubeba ukumupeela ifya bupe ifikulu. Cine cine Lesa tatemenwe mu kuilanga kwabo uko balefwayo kuti balange ati baieumfwila Lesa wine. Lelo Lesa alishibe imitima yabo. Aishibe ukuti bali ababembu abalebomfya imipepele yabo nge cakuubamo, pano isonde lya mafya. Abebele ukuti alefwaya fye ubulungami ne myeo ya shila kuli bene.”

IFYAKUBOMFYA ILI SAMBILILO

Soseni amuti: “Lesa afwaya twabane fintu ifisuma mu myeo yesu, ifili nge ncito ishisuma, ing’anda, ulupwa, amasambililo, na fimbipo. Nomba twafwayo kuti tutetekele muli ifi fine nokumulabako. Asubilo kuti tulate fyonse kuntu ali. Afwayo kuti atwafwe. Aba uwaiteyanya ukufikilisha ubulayo ubuli bonse mu myeo yesu, ubo atupeece.”

asekele imipepele yabo yonse iyabalengele ukuti balube. Pakucite 'fi, abikile umweo wakwe mu nenge nenge mu bwafya. Muli Yeremia 7:5-7, emo Lesa aebele abantu bakwe ukuti nga babwela kuli wene nokukonka ukufunda kwa cipingo, ali nokubasuminisha ukwikala mu calo abapeele. Ici calolele mukusosa ukutula, "Na nombamba line nalitemwa."

Ba beshi 8 ukufika kuli 15 baletweba ukuti na limo Lesa alumbwilepo amafunde yasano pa yekumi. Bushe abantu balemona kwati cali icilingile ukutoba aya mafunde ku nse ye tempele, e lyo bali nokwisa mukupapa kwitempele? Imipepele ya musango yu Lesa taipokelela! Abantu bali nokuya ku Shilo mukumona ifyacitikeko. Nangu ici cifulo cali ica kwa Lesa, caishile onaulwa. Lesa alekele ubonaushi ukupona pali ici cifulo pa mulandu wa lubembu lwa bantu. Alaile ukucita ku Yerusalemu ifyo acitile mu Shilo, nangu mwali itempele nangu iyo.

Esaya 31:1-3 e muli amashiwi ya kukonkomesha pa fyo Esaya 30:1-7 asosa ilyo akalipile abena Yuda pakubika icitetekelo cabo mu maka ya Egupti, uwali pa calo. Abepwishe icalengele ukuti batetekele mu maka ya fye ilyo amaka yakwe yali mupepi no kubafwilisha.

Mika 6:6-8 aba na bakasosa babili. Abena Yuda e basosele ifyebo fya muli beshi 7 na 6, e lyo Lesa asosele ifili muli beshi 8.

Abantu baipwishe nga ca kuti Lesa talesekela mu malambo ayasuma yantu balemuletela. Bacitile ifyo baishibe ukuti e fyawamishopo, kabili balepapa nga kwaliko na fimbi ifyo bali nokucita pa kutemuna Lesa. Amalambo yabo yalemoneka nga yashafulile. Bushe Lesa ali nokutemwa ilyo bali nokuyafusha imiku ikana? Bushe alefwaya ukuti bakamupeele na bana babo nge lambo?

Lesa abaswike ukutula balingile ukuba abacishinka mu micitile yabo, nokutemwa ifya nkumbu no kwenda nankwe mu uicefya. Ico Lesa alefwaya ca kutula baletungulule myeo ya bulungami, iya kumumfwila kabili iya butemwe. Kuli Lesa, ukuilanga bukapapa bwa ku mubili ta fyali na ncito. Alefwaya bantu ukutaluka ku membu shabo nokulaikala abamumfwila.

IFYO MWINGAFUNDA ILI SAMBILILU

ICA NTANSHI

Ipusheni ukutula; "Finshi ifilenga ukuti muba aba mutende, abashitina kantu ne lyo kamo?" Ilyo balclumbula amashina, lembeni pa cipampa. Kuti balumbula ncito iisuma, ing'anda iyakuulwa bwino bwino, ubumi, nangu indupwa shabo.

LESA AFWAYA UKUTI ABANTU BALEMUMFWILA.

Belengeni Aba Hebere 2:1-9. Ilyo Lesa alandile ku bantu bakwe muli ba malaika, kabili na kuli bakasesema, alesubilo kuti bakamumfwe nokucita ifyo alelanda. Ilyo bakene ukumumfwila, Lesa alibakandile. Ilyo abana bakana ukumfwila abafyashi babo aba pano isonde, balabakanda. Ni fi fine kuli ifwe fwe baba abana ba kwa Lesa. Ilyo Yesu aishile pa calo, abantu abengi baleumfwa ku cebo cakwe. Bambi balecita ne fyo alebeba. Yesu na o epakubabelelo luse ukufuma ku fibi fyabo. Ne myeo yabo aliipilibwile. Bonse abacetekele muli wene balipusushiwe.

Lesa abomfya abantu abaishiba Mwano pakuti bakareshimikilako bambi pali Yesu. Bushe Yesu e Mupusushi wenu? Nga e Mupusushi wenu, Lesa alefwaya mube abomfwila ifyo asosa.

LESA ASUNGA ABANTU BONSE NO KUBASAKAMANA

Nga takwete ukutemwa pa muntu abumbile, Lesa nga tamulengele mu cipasho cakwe (Ukutendeka 1:26). Lesa acitile umuntu ukuba kateka we sonde, umuye nshiku, Yesu aishile pe sonde. Aikele pano nse, aliculile kabili alifwile pa capindama pa mulandu wa bantu bonse. Yesu aimine ukufuma pa bafwa, e ico bonse abacetekela nabo bakema, nokwisapusushiwa.

Lesa asunga abantu fye bonse ukwabulo kuti aloleshe pa nkanda yabo, umutundu nangu pa ntambi shabo. Lesa alefwaya bonse bakapusushiwe.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE.

Bushe mulafwaya ukwishiba Lesa? Icacubalilapo ulingile wapokelela Yesu ngo Mupusushi obe pa numa yakutaluka ukufuma ku membu shobe. Kuti waishibako fimo pali Yesu ukwabulo kuti umwishibe umwine. Namumfwa umo ndoseshe? Kuti mwaishibe fingi pa muntu uwafwile pa myaka ya kale, lelo teti mumwishibe umwine. Afwile kale.

Mu musango wine uyu, kuti mwaishibe fingi pali Yesu uwali pali cino calo kale sana. Nombamba, kanofye mwamupokelela ngo Mupusushi wenu, lyena kuti mwa mwishiba. Kuli imwe aba uwatwa. Ilyo engila mu mweo wenu e lyo aba no mweo nga Shikulufwe.

Pa numa ya kupokelela Yesu ngo Mupusushi, e lyo wingamwishibisha. Ilyo musambilile Cebo ca kwa Lesa no kupepa cila bushiku, e lyo mulunda pa fyo mwingamwishiba. Ilyo mu mucetekela lyonse lyonse, kuti mwamwishiba bwino bwino. Mufwile mwaesha na maka ukwishiba Yesu. Alailango mwine kabili

alasokolola Lesa ku mwina Kristu uwacumfwila. Aisokolola kuli uyu uwesha ukuti amukonke cila bushiku.

Muli Yesu e mo twishibila Lesa bwino. Yesu atile e nshila e cine kabili e mweo. Takwingaba uwisa kuli Lesa ukwabulo kupitila muli Yesu.

Bushe mwatetekela Yesu ngo Mupusushi wenu?

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Lesa fye eko eo tulingile twatetekela.

ICO NDEFWAYA ABASAMBI UKWISHIBA: Ndefwaya abasambi beshibe ukuti limbi kuti babika icitetekelo cabo mufya fye. Ndi nokubakoselesha ukuti batetekele fye muli Lesa.

IFYA KUBOMFYA PA KUSAMBILISHA: Icipampa ne cilembelo, nangu ipepala ne cilembelo.

ISAMBILILO LYA NTANSHI

Ico twalasambililapo muli ili sambililo cacitike mu lusuba, mu mwaka wa 609 B.C. (B.C. e kutila, ilyo Kristu ali talafyalwa pano isonde.) Ulukuta lwa bena Israele lwaakanishiwe mu fipande fibili mu mwaka wa 922 B.C. Abali kukapinda kakulyo e baleitwa abena Israele. Abali ku kapinda ka kuso e baleitwa ukuti abena Yuda.

Pali ilya nshita, e lyo Yeremia alepepesha mwitempele (eco tulelandapo muli ili sambililo), abali mu kupanda ka kulyo basendelwe mu busha panuma ya kusangwa ku fita. Na bena Yuda bali nokuponena mu busanso bumo bwine pa numa ya myaka 21 ninshi Yeremia abasoka pali ici cine.

Yeremia 7:1 ukufika kuli 15 e muli ifyo Lesa abasokele, imilandu abapeele, ne filayo fyakubasunga bwino nga bali nokusunge cipingo cabo na Lesa. Lesa abacinkwileko ukulatungulule imyeo iyakulango kuti cine cine bali abasalwa, aba kwa Lesa.

Yeremia 7:1-4 e mwaba ifitweba ukuti Lesa atumine Yeremia ukuyaeba abantu. Ali nokuya kwitempele no kwiminina pa mpongolo, nangu pa mwishi apalepita ba shimapepo, no kudasoka. Lesa atile, “Fumeni ku membu shenu nokubwela kuli ine ne elyo nkamisuminisha ukwikala muli ici calo. Mwitwalilila ukuuba mwi tempele ukuti e likamipususha ukufuma ku balwani benu.”

Ba shimapepo na bakasesema ba bufi e baleeba bantu ukuti Lesa tali no kusuminisha icintu ne lyo cimo icakonaule tempele lyakwe. Kabili Lesa abebele ukuti ulwimbo balcimba lyonse abati, “Ili, e tempele lyakwa Shikulu” talwali nokubapususha. Aba bantu baletetekela ukuti imipepele yabo iyo balecita pakuti bailange mwi tempele e fyali nokupatikisha Lesa ukubapususha. Yeremia

Cinshi teti utetekele fye muli Lesa? E upcela umutende wa pe na pe. Nangu uli mwina Kristu, na limo tatetekela Lesa no mutima obe onse.

Ulubembu lwa myeo yesu talutusuminisha ukupepa Lesa mu cine. Lesa afwayo kuti tulemutetekela. Lesa tafwayo kuti ifwe tuleuba nangu ukutetekela mu fintu ifishingatupeelo mutende wa pe. Afwaya twamutetekela fye eka. Atulaya ukutusunga bwino cila bushiku nga tulemumfwila.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Umuntu kuti aishibisha Lesa ukupitila mukwishibisha Yesu Kristu, Umwana wa kwa Lesa.

ICO MULEFWAYA UKUTI ABASAMBI BENU BESHIBE: Ndefwaya ukuti abasambi bandi beshibe ukuti Yesu eka e o bengeshibilamo Lesa.

IFYAKUBOMFYA PA KUSAMBILISHA: Tapali.

IFYO MWINGATEYANYA PA KUSAMBILISHA BWINO:

Isambililo lya kubalilapo

Icitabo ca ba Hebere calembeelwe kwibumba lya bena Kristu ba ntanshi abalefuma ku cicetekelo na kucitetekelo cabo. Uwalembele taishibwe, lelo alefwaisho kuti ababweseshemo ku kutemwa no kukoselela kuntu bakwete pa kubala. Pakucite 'fi, kalemba acinkwileko abali nokubelenga ifyo alembele pa fyo Yesu Kristu acindamishepo ukucila bakasesema na ba malaika.

Muli aya mabeshi, abangeli ebo alelandapo sana sana. Ilyo ici citabo calembelwe, abengi balesumina muli bamalaika. Baletontonkanya ukuti ba malaika ebali bakabilo wa kwa Lesa ku bantu. Lelo kalemba alefwaisha ukubeshibisha fintu icifulo ca kwa Kristu caba mu kubomba na bamalaika.

Aba Hebere 1:1-4 e muli ifyebo ifishaiwamina kabili ifyapulamo. Kalemba aleti Lesa aba ne nshile shingi isho alandilamo no muntu. Aisokolwele ku bantu muli ba malaika. Nomba cila muku, aisokolola fye mu cipande nangu mu lubali lumo.

Lesa aebele abantu ukuti e Lesa eka fye, ukupitila muli kasesema Eliya. Esaya apeelwe umulimo wa kushimikila bantu pa bukata bwa kwa Lesa. Amose abomfeshe ishiwi lya maka ngo kululuma kwa mfula pakusosa fintu Lesa ali uushaba no lufyengo. Lesa ali nokukanda abo abali nokukana ukumfwila iccebo cakwe. Yereimia alilile umusowa ukulu pakumona ifyo Lesa ali nokucita ku bantu umo na umo. Hosea abomfeshe ng'anda pakulanga ifyo Lesa aba uwelele membu.

Kalemba atwalilile ukusosa ifyo ubusokololo ubwapeelwe kuli bakasesema bwali ubushapwililika, lelo bwaishile pwililika lintu Umwana wa kwa Lesa aishile. Atile, Kristu Umwana wa kwa Lesa, e mpyani kabili e Kabumba. Alatulanga ubukata bwa kwa Lesa fintu bwaba ifyo icinso ca muntu cimoneka mu cilola. Kristu e cipasho ca cine ica kwa Lesa. E waikatilila ifyaba mu mulu

fyonse. Amaka yakwe yaba nga yo Lesa akwata. Umwana e wasamba umuntu ukufuma ku membu shonse. Kabili e wapeelwa ne nsambu shakwikala pa cipuna ca bufumu ica ku kulyo kwa kwa Lesa. Ishina lyakwe e lyacila pa mashina ya ba malaika.

Aba Hebere 1:5-14 e babamo na malembo ayafuma mu Cipingo ca Kale. Aya malembo yalanga ifyo Kristu aba uwacila pali ba malaika. Kalembo aipwishe nga kwabako malaika uo Lesa akutile ishina lya mwana. Alekelesha na mashiwi ya kutila ba malaika baba fye imipashi iipyungila abapusushiwa aba pano isonde.

Aba Hebere 2:1-9 e baba na malembo ayakosa ukumfwa. Kalembo asokele Abena Kristu ukukana 'talika ku Cebo ca kwa Lesa ico bapokelele kuli Lesa. Balingile ukuba abashipa pakuti balange abanabo kwipusukilo ilyo nabo bapokelele.

Ipusukilo litwalilila pe na pe. Abengi batontonkanya ukuti ilyo bapokelela Kristu ninshi nomba nacipwa. Bamo nabo balalolela ukuti bakese ikala na Kristu mu mweo wa pe, ukwabulo kushimikila akaluba pali Yesu. Ukupokelela Kristu, e ntendekelo ye pusukilo. Kabili ipusukilo lilatwalilila nokufuka ku mpela, ilyo tukekallilila no mweo na Lesa. Aba Hebere tabalekulilako. Ici e casakamike kalembo wa citabo caba Hebere. Alefwaya ukuti balekulilako.

E lyo kalembo wa citabo ca bena Hebere alembele amashiwi ayo afumishe muli Amalumbo 8 pa fyo Lesa alefwaya umuntu ukuba. Umuntu ali nokuba kateka we sonde. Lelo afililwe ukucita ici cintu. Belengeni Aba Hebere 2:8. Muli beshi 9 e mo tumfwa isubilo lyesu ifyo lili. Tumona Yesu, kabili muli wene e mo twingabwelela mu cifulo ico Lesa atupeele. Umwana wa kwa Lesa aliculile nokufwa pa mulandu wesu pakuti twikesa 'fwa.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO:

Ifyakubalilapo

Soseni amuti, "Mu masambililo yasano ayaleisa, tuli nokusambilila mu citabo ca ba Hebere. Ici citabo calembeelwe ukuti cibweshe Abena Kristu ku cebo ce pusukilo. Abengi batendeke ukucetekela muli ba malaika na mu maka yaba malaika. Nangu tatwaishibe shina lya walembele ici citabo, twalishiba ukuti alefwaya beshibe ifyo Yesu ali uwacila pali ba malaika naba kasesema bonse. Muli kalata yakwe, abacinkula ku citetekelo ico bakwete kale.

Abrahamu. Kabili ali no kubacingilila ukufuma ku balwani babo. Nga bafilwo kufikilishe cilayo bacitile kuli Lesa, lyena bali nokusendwa mu busha ifyo abena Israele bali mu cipande ca kukapinda ka kulya basanshilwe.

Nakabili Lesa alandile abantu bakwe ifyo abatemenwe. Nangu balebembuka, Lesa alibatemenwe.

Yeremia alefwayo kuti aba bantu beshibishe ifyalefwaikwa kuli bene. Abepwishe aya mepusho: (1) Bushe bali nokulatwalilila ukubembuka? (2) Bushe bali nokutwalilila ukutobe funde ukupitila mu bupupu, buntalamisoka, ukucito bucende, ukulapa kwa bufi nokupepa utulubi?

Abena Yuda baletontonkanya fye pa lwakuya kwitempele, epela, nokusangwa ku mapepo. Yeremia e pakubeba ukuti Lesa alefwayo kuti baleikala ne myeo ya bulungami. Kasesema umbi nao, Mika, alibebele ifyo Lesa alefwayo kuti balecita.

IFYO LESA AFWAYA KU BANTU BAKWE

Belengeni muli Mika 6:6-8. Abena Yuda baletontonkanya ukuti Lesa alefwaya ifya malambo ifingi. Balepeela amalambo, lelo tefyo Lesa alefwaya.

Mika abebele ifyo Lesa alefwaye fintu fibili. balingile (1) Ukutaluka ku kufyenga bantu, (2) Ukuba no kutemwa kwa nkumbu mu mitima yabo, (3) Ukulaenda abaicefya na Lesa. Ukutaluka ku fyalufyengo calola mukutula balecita ifya bulungami kuli bonse, nokucite fisuma. Ukutemwa ifya nkumbu cilolele mukuba no mutima wa kwelela, uwa kutemwa no mupashi wa kwafwa bantu. Ukwenda abaicefya na Lesa, calola mukuba abacetekela muli Lesa pali fyonse.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE

Na nomba line Lesa afwaye fintu fimo fine ku bantu bakwe. Afwayo kuti tumutetekele muli fyonse. Tafwayo kumona uko twauba mu fintu fimbi ifishili fya muyayaya.

Bushe uli no mweo uwauba mu fyafye? Ulatetekela mu cilonganino ukuti e cikakupususha? Bushe ulatetekela mu ndalama shobe, mu mpanga intu waba nayo, mu lupwa wakwata na mu fibusa fyobe ukuti e fingakwafwa umuyayaya? Ifi fyonse fili nokufilwa ukukwafwa.

Abali ku kapinda kakuso e baleite calo cabo ukuti Yuda. Balekonka ubupyani nangu icifyalilwa ca lukuta lwa kwa Dabidi. Balepepa Lesa, lelo bambi nabo balepepa utulubi. Bashamfumu bamo bamo baeseshe ukubaleta kuli Lesa.

Ulukuta lwa Israele ulwali ku kapinda ka kulyo, lwaleumfwa ngo lwali ne cuubo mu fya calo, lelo e babalilepo ukuwa. Basendelwe muli bu nkole ku bena Ashuri. Yeremia e pakusoka Yuda, icalo ca kukapinda kakuso, ukuti balapile nokubwela kuli Lesa. Lelo Yuda aumfwile ngo wali mucuubo ca maka. Baleti tapali icali nokubacitikila pantu itempele lyali mu Yerusalemu, mu musumba wabo. Balishininkishe ukuti Lesa tali nokucita icibi nelyo cimo ku ng'anda yakwe.

Yosia shamfumu ali umo pali bakateka bonse abatekele ici calo. Ali kateka umusuma sana uwaeseshe na maka ukubweshwa bena Yuda kuli Lesa. Nomba abantu tabaleumfwa ifyo alebeba, bwangu bwangu batendeke no kutaluka ukufuma ku mashiwi yakwa Yosia.

Yeremia alishibe ukuti ulukuta lwa ku kapinda ka kukulyo lwaliwile. Alishibe ukuti baliwile pantu bali pilibwike ukufuma kuli Lesa. Lesa e pakulanda kuli Yeremia nokumweba ukuyasoka ulukuta lwa bena Yuda. Belengeni Yeremia 7:1-15.

Yeremia aebele ulu lukuta ukuti belatetekela nangu belaubu mwitempele, ilyakulilwe ku minwe ya bantu kabili iyo iminwe ya abantu yali nokonaula.

UBWITE BWA KULAPILA

E lyo Yeremia aebele abena Yuda ukuti, "...*Wamyeni imibele yenu ne micitile yenu*" (Yeremia 7:3). Bali nokulapila nokuleka ukucite milimo iibi. Ukuya kwi tempele te cali impela ya fyo balingile ukucita. Balingile ukulatungulule myeo ya bwina Lesa cila Bushiku.

Bali nokusakamana bantu mu bulungami. Balibindilwe ukucusha beni na bana banshiwa.

Balingile ukutetekela muli Lesa. Lesa alifulilwe pantu abengi balekonka imilungu nangu tulesa tumbi.

UBULAYO BWA KWA LESA

Lesa acitile ubulayo ku bena Yuda. Atile nga balapile membu nokuba ne citetekelo kuli wene, lyena ali nokubasunga bwino mu calo cintu alaile

UKUPILIBULA

Ebeni abasambi benu bamone Aba Hebere 1:1. Umo abelenge aba Aba Hebere 1:1-4. Ipusheni amuti, "Kuti twaishiba shani Lesa?" Bapeeleni inshita ya kuti balandepo. Shininkisheni kuti basose ifyo twaishiba Lesa muli Yesu Kristu.

Soseni amuti: "Pa nshita ya kale abantu baishibe Lesa ukupitila mu fyaesosa bakasesema. Mu nshita ishingi Lesa alebomfya bakasesema abengi ukushimikila bantu pa fyo ali. Alebashimikila panono panono pantu tali na mano yakwishiba fyonse pa nshita imo ine. Lesa aleshimikila bantu mu nkulo ne nkulo no kubalondolwela ukuti ali uwashila, ubelelo luse, uwabula ulufyengo, kabili ali nokukanda bonse abali nokufilwa ukumfwila ifyebo fyakwe, kabili ukuti alesambilila ifyo Lesa aba. Icasheleko ni Kristu ukwisalanga abantu fintu Lesa aba muli fyonse."

Ipusheni amuti, "Nomba Lesa aisokolwele shani ku bantu muli Kristu?" Nakabili bapeeleni nshita itali iyakulandapo. Muleke batile takwaba uwingaba na mano yakwishiba Kristu mpaka fye amupokelela ngo Mupusushi. Mube abacishinka ukulanda ukutula ni mu kupitila muli Yesu Kristu emo twingeshibila Lesa.

Kabili ipusheni amuti, "Panuma ya kupokelela Kristu ngo Mupusushi, bushe lyena tulamwishibisha?" Bakoselesheni batwalilile ukulandapo kabili moneni ukuti balanda na pa lwakukonka Yesu cilabushiku, ukutetekele Cebo cakwa Lesa, ukucibelanga no kulapepa.

Ebeni umo abelenge Aba Hebere 2:1-9. Umubiye na o alondolole ifili muli Abena Hebere 2:1, umo nao beshi 2, uwabutatu beshi e e lyo uwalenga bane, beshi 4. Bepusheni ifyo ifyabupe fya kwa Mupashi wa Mushilo fyaba. Soseni amuti: "Ba beshi 5 no kufika kuli 9 bafuma muli Amalumbo 8." Umo abelenge Amalumbo 8. Soseni amuti: Lesa abumbile umuntu ukuba kateka we sonde ili, nomba umuntu e wafililwe ukucita ifyo Lesa alefwaya. E ico, Yesu aishilefwa pakuti Lesa akabweshe umuntu mu ciimo ico alaefwaya ukuti akabe. Ibeshi lya kulekelesha liletulanga kuli Yesu, uwafwile panuma yakucula pali ifwe.

IFYO IFI FIPILIBULA MU MYEO YESU

Ipusheni amuti: "Bushe aya mabeshi cinshi yacindamina kuli ifwe ilelo?" Peleni abasambi inshita yakulandapo. Mulefwaya beshibe ukuti inshila intu bengeshibilamo Lesa yaba muli Mwane, Yesu.

Soseni amuti: “Bushe tuli abasambi abalinga ifyo Yesu afwaya? Bushe tulemukonka ukulingana ne fyo aterba ukucita? Bushe kuliko ifyo tufwile twapilibula mu myeo yesu pakuti twishibe Lesa bwino bwino mu Mwana wakwe, Yesu? Lekelesheni isambililo lyenu ne pepo. Lombeni Lesa ukulanga cila musambi wenu ico alingile ukucita mu mweo wakwe.

ISAMBILILO 13

UBULWANI BWAKUBA NO MUTENDE MUKUTETEKELA MU FYA MU CALO

IFYO NDEFWAYO KUTI NSAMBILILE: Ili sambililo lili nokumfunda ukuti mfwile natetekela muli Lesa nokukana umutende wa pano isonde uushitwalilila.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Esaya 30:1-7, 31:1-3, Yereimia 7:1-15, Mika 6:6-8.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Esaya 31:1-3, Yereimia 7:1-15, Mika 6:6-8

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “*Cisuma ukuba muli Yehoba ukucilo kutetekela bantu.*” (Amalumbo 118:8)

Abantu baletetekela mu fintu ifingi sana. Umuntu kuti aleumfwa kwati takwete ca kumutinya nelyo cimo nga 'li pa ncito. Nomba nga afuma incito alebomba, ciba shani?

Abantu kuti babike ndalama mu ng'anda shakusungilamo icipao. Ilyo ishi ng'anda shiba mu maafya, ne ndalama sha bene shine shilaloba.

Umwanakashi kuti aba no mulume umusuma uumusunga bwino. Takwata ne fingamusakamika mu mweo wakwe. Omfwa ngo uli ne cuubo ca cine. Ilyo mulume afwa, alamushile ndalama.

Ni cinshi ico abantu balingile baubamo icishingafilwa ukubasunga bwino muli fyonse? Tuli nokumfwa ifyo ili sambililo likatweba.

ISRAELE NA YUDA

Ulukuta lwa bena Israele lwalipusene mukumfwana. Abaleikala ku cipande ca kukapinda kakulyo mu calo ca Israele balefwayo kulapepa utulubi. Balepepa ifibumbwa bumbwa ifya twana twang'ombe. Tabalefwayo kupepa Lesa. Baletontonkanya kwati Lesa tali nokubapanika nangu ukubakanda. Tapali ne lyo umo pali bashamfumu wabo abekumi na pabula (19) uwaeseshe ukubaleta kuli Lesa. Ici cipande ca calo e caleitwa ukuti Israele.

“Baletontonkanya sana pali ulu lufyengo icakuti baipangile no mulumbe pa mulandu uyu wine. Natubelenga kale ifyo uyu mulumbe wali. Calola mwi ukusosa ukutula ameno ya mwana yabe ngwisha pa mulandu wa fisepeo nangu ifisabo ifyo wishu alile kale?” Landeni pali uyu mulandu. Shimikileni abasambi ukutula ukulye fisabo fyasasamina e kulenga 'meno ukube ngwisha. E kutula imemba sha mufyashi shaitelela bana.

Soseni amuti, “Lesi atumine Esekiele ukuyaeba abena Israele ukuti bali mu kuluba. Lesi akanda umuntu uubembuka. Ukukandwa takupeelwa ku mwana pa mulandu wa memba sha kwa wishu. Natubelenge ica ntansi pa filangililo ifyo Esekiele abomfeshi. Umo abelenge ba beshi 5 ukufika kuli 9.” Bomfyeni ifyo mwasambilile ku ng'anda pa kulondolola aya mabeshi ku basambi benu. Soseni amuti: “Uyu muntu umulungami ali kwati ni shikulu wakwa Solomone no twabelengelepo pa kuyamba kwa ili sambililo.”

Ebani umo abelenge ba beshi 10 ukufika na kuli 13. Soseni amuti: “Amalembo aya yali pa mwana uwalubemba ifyo wishu Solomone ali mu fyo twabelengele,” Nakabili bomfyeni ifyo mwasambilile ku ng'anda pakuti abasambi benu mubalondolwele bwino ifili muli aya malembo. Kabili umo abelenge ba beshi 14 ukufika kuli 20. Aya mabeshi yali pa mwana umulungami uwali na wishu umubemba. Uyu mwana kuti twatila ni Solomone.” Nakabili mulondolole aya malembo ukubomfya ifyo mwabelengele ku myenu.

Soseni ukutula: “Beshi 20 e kwipifya isambililo ifyo Esekiele alesambilisha. Cila muntu aba na maka ya kuisuminina umwine pa memba shakwe.” Belengeni ili ibeshi nakabili.

IFYAKUBOMFYA

Ipusheni amuti: “Bushe mulomfwapo ukucula pa memba sha muntu umbi? Uwaba no mulume cakolwa alacula sana. Limo limo tulasanga ubwafya mu myeo yesu pa mulandu wa memba sha bantu bambi, lelo ici tacilingene no kukanda uko Lesi aleta pa mulandu wa kubembuka kwa mubemba. Tatufwile kupeela Lesi umulandu wa kutila walufyengo.” Mupeelee nshita ya kulanda pali uyu mulandu kabili mulekeleshe isambililo lyenu ne pepo.

ISAMBILILO 2

YESU, SHIMAPEPO WESU UWAPULAMO

IFYO ILI SAMBILILO LILEFUNDA: Ndi nokusambilila ili sambililo pakuti njishibe ifyo Yesu acita pakati ka kwa Lesi na ine.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Aba Hebere 2:10-5:10.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Aba Hebere 4:14-5:10.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Pantu tatuli na shimapepo mukalamba uushingatusakamana ku kunaka kwesu; lelo uwaeshiwe kuli fyonse ifyo fine na ifwe tweshiwako, no kubulo kubembuka.”* (Aba Hebere 4:15)

Mu cifulo cimo umwali nkondo, ibumba linono ilya baume, abanakashi na baice lyabutukile mu mpanga bwangu bwangu. Abakalamba balebutuka nokulolesha kunuma pakuti bamone nga balwani balebakonka panuma. Umwana nga awa panuma ya kuipununa, nyina alemwimya bwangu bwangu nokumusenda. Intungulushi yalishibe ukuti ili bumba lyali ilyanaka sana icakuti tabali na maka ya kulundapo ulwendo lwabo.

Ukwabulo kuti bacetekele icali ku ntansi ya ntungulushi, basangile fye umushili waisulwa uko baleya. Tapali ne nshila imbi iya mumbali. Abaume bali na maka ya kutoloka, lelo abanakashi na bana banono bena tabali naya amaka. Intungulushi e pakuita abaume bonse bwangu bwangu nokulanda nabo. Aba bane e pakufulumuka nokutoloka uyu munyangala. Kwishilya elyo baleikatana nokupanga ubulalo bwa mibili yabo pa mulu wa munyangala wine uyu.

Intungulushi e yabalilepo ukwita ababiye babili, e lyo yawa pa mulu wa cilindi panuma kubeba ukuti bekate ukuulu kwakwe. Abashele e pakwikata maboko yakwe ifyo afika pa mulu wa munyangala, asendama ngo bulalo! E lyo ababiye baleka utwana tunono ukupita pa mubili wa ntungulushi yabo nokwabukila kwishilya. Abanakashi bakonkele panuma, e lyo ababiye bamutintila kwishilya ninshi bonse nabapita.

E lyo baile fisama umutalalila. Abalwani babo pakufika, balishininkishe ukuti abaice bena tabatolweke pamo pene na banyinabo. E pakwakanika nokulafwayafwaya mu mbali ya munyangala. Awe abo baletamfya bafyuka fye mu mutalalila.

YESU E BULALO BWESU

Isambililo lyesu ilelo liletweba ukuti Yesu e shimapepo wesu. Shimapepo e bulalo bwesu ubukalamba pakati ka kwa Lesa no muntu, kabili na pakati ka muntu na Lesa. Mu nshita sha mu Cipingo ca kale, shimapepo mukalamba ali umuntu uwacindamisha pali bonse. E walelandilako Lesa ku muntu, no muntu kuli Lesa. Lelo shimapepo wa mu bena Israele ali fye umuntu na o. Alebembuka ifyo abantu bonse balebembuka. Umulimo umo pali yonse iyo alecita wali wa kupeela ilambo kuli Lesa pa membu sha bantu ne shakwe umwine. Shimapepo aleesha ukusambilisha abantu pali Lesa, nomba alifililwe. Nangu alefwaisho kwafwilisha bantu, na o wine alefwayo bwafwilisho.

Yesu e Shimapepo wesu. E wafwa bantu. Kabili alatusambilisha pa lwa kwa Lesa nokutwafwa ukwishibe fingi pali Wishi, pantu nao aba Lesa. Ali uwabulamo ulubembu, e ico, kuti abelela abantu aba lubembu uluse.

Fwe bena Kristu twaba ne nsambu ishingi ne fya mapaalo ifingi pantu tuli bana ba kwa Lesa. Yesu aba Shimapepo mukalamba uwesu ilyo fye twamupokelela ngo Mupusushi. Ilyo tubembuka no kulomba ubwelelo, Yesu alaba na ifwe nga Lesa nokulomba Wishi ukutubelelo luse.

IKATISHENI KU CITETEKELO

Muli aba Hebere 4:16 na 5:10 e mo Abena Kristu baebwa ukutula, “Ikatisheni ku citetekelo cenu.” Nga twaikatilila ku citetekelo cesu, lyena tukacibomfya cila bushiku. Kabili tulacileka cakulilako. Tufwaya ukufumya ulubembu mu mitima yesu.

Yesu alishiba ukuti twaba abanaka. Alishiba ukuti tuli nokubembuka. Alatumfwa sana. Kabili afwaya ukutwafwa. Ilyo twisa nokumweba imembu shesu, e lyo atubelelo luse nokutupeela uluse lwakwe ne cikuku. Ifi e fyabupe ifishaiwamina ukufuma kuli Shimapepo Mukalamba uwesu. Alatupeela ubwelelo, uluse ne cikuku.

Yesu e bulalo bwesu, e bulalo bwesu kuli Lesa. Aishiba fintu twaba abanaka kabili abacula. Aba uufwaisha ukutwafwilisha.

SHIMAPEPO MUKALAMBA UWA MU CIPINGO CA KALE

Pa nshita ya mu Cipingo ca Kale kwali bashimapepo abengi, lelo bashimapepo bakalamba bali fye abanono. Nomba finshi fyalefwaikwa pakuti umuntu abe shimapepo mukalamba?

Solomone atatwime nganshi, apene afilwe no kupeema. Atile calinga ukwikala tondolo pakuti bakapokola batile tapali muntu. Elyo Solomone aleya ku ng’anda ya kwa shikulu uko alefwayo kuti ayeikalo mutende. Pa bushiku bwalekelesheko ilyo bakapokola baishile pa ng’anda, Solomone balimumine pakufilwo kubeba uko wishi ali.

“E lyo nomba icongo ca mashiwi ayali panse calekele. Solomone e pakulolela fye nshita inono pakuti afulumukile ku ng’anda yakwa Shikulu wakwe. Atendeke ukuipusha mu mutima ukutula, Nga cinshi calengele ukuti tata abe ntlamisoka ilyo ine nakulila mu maboko yakwa Shikulu? Bonse balishiba ifyo shikulu aba umuntu umusuma. Solomone ayeshe na maka ukuba nga shikulu wakwe muli fyonse. Tacalingile umuntu nelyo umo ukupeela shikulu Solomone umulandu pa membu ne milandu ya mwana wakwe, nomba abengi balemuppee milandu, ifyo balesubilo kuti Solomone abe nga wishi.”

Ipusheni amuti, “Bushe ica musango yu cine cine kuti ca citika?” Bapeeleni inshita ya kulandapo. E lyo mubebe amuti, “Isambililo lyesu ilelo lifumine muli Esekiele 18. Liletulondolwela pa ufwelele ukupeelwo mulandu ilyo muntu abembuka.”

UKULONDOLOLA

Ebeni abasambi benu bamone muli Esekiele 18. Soseni amuti, “Isambililo lyesu ilelo lili fye nge fycitike kuli Solomone, ifyo twaumfwa. Icipande ca ntanshi kuli ili sambililo cili pali shikulu umo uwali umulungami, icakonkapo cili pa mwana wakwe umubembu, ica kulekelesha cili pa mwishikulu wakwe umulungami. Katubelenge ba beshi 1 ukufika kuli 4.” Imwe bene, nangu umusambi umo e ufwelele ukubelenga.

Soseni amuti, “Ulukuta lwa bena Israele lwali muli bunkole mu Baibele. Nebukadinesari e wabacimfishe no kubatwala ku calo cakwe muli bu nkole. Aba bantu baikele mu calo ca kwa Nebukadinesari pa myaka ikumi limo naisano pa mulu. Ubusha balimo e cali ukukandwa uko Lesa abaponeshe mu lukuta lwabo lonse. Ulu lukuta lwalibembwike pakutoba icipingo bacitile kuli Lesa. Lesa alibasokele ukuti ali nokubakanda, kabili alibakandile.

“Ilyo ulu lukuta lwali muli bu nkole, lwatendeke ukusunguka icalengele. Abakalamba batendeke ukufwa, abana banono balefyalwa nokwipusha ico balekandilwa pa membu sha bafyashi babo aba pakale. Aya matontonkanyo e yalengele ukuti baimone nga bashacitile lubembu ne lyo lumo. Balemona kwati Lesa alebakanda pa mulandu uo bashacitile. E calengele ukuti batile Lesa ali uwalufyengo sana.

Esekiele 18:5-9 alanda pa fintu ifyo muntu umulungami acita. Aya e matontonkanyo ayo Esekiele ali nayo, umulungami aishibikilwa ku fintu acita, te ku fyo ashicita.

Umulungami alasunga mafunde. Imilimo ya lumbulwa muli aya mabeshi e iyo iyalembelwe nokusuminishiwa mu mafunde, ukuti ilungami. Esekiele atile, uufwayo kwishibwa ukuti mulungami alingile ukukonke funde

Esekiele 18:10-13 aletulanga ulukuta ulupya. Uyu mulumendo wa lubembu ali na wishu umulungami. Lelo ubulungami bwakwa wishu tabwapaleme ku mwana. Umulumendo talambwilwe ukulingana ne fyo wishu ali kakonka wa mafunde yakwa Lesa.

Lelo uyu mulumendo umubembu alikene fyonse ifyo wishu acindike nokutemwisha. Ena alecita ulubembu lonse ulu wishu asulile nokutalukako. Ulubembu lwakwe lwacilile na pa bulungami bwa kwa wishu, pantu uyu mulumendo aiposele muli buntala misoka, aipeye no muntu. Umwana wa musango yu ali nokufwa pa membu shakwe. Acitile ulubembu ulu aisalile umwine. Nomba ali nokulipilo mutengo wa ulu lubembu. Wishu teti amupusushe ku mweo wa bulungami nangu mu milimo yakwe.

Esekiele 18:14-20 yatuleta ku lukuta lwa citatu. Uyu mwana ali umulungami. Nalimo uwa mukushishe ni wishikulu. Na limo amwene ububi bwa lubembu lwakwa wishu, elyo atile calinga ukutaluka ku mweo wa musango 'yu. Asalile ukucite fintu fya bulungami mu mweo wakwe.

Umwana wa bulungami bwa musango yu akaba ne cilambu icilingene ne ca kwa wishikulu umulungami. Akaba no mweo pantu atungululo mwe ba bulungami, uwa kumutemuna pamo pene nokutemuna bantu bonse.

Nga cali ukukonka ifisumino fya bena Israele abali muli bu nkole, uyu mwana nga akandilwe pa lubembu lwa bafyashi bakwe aba kale. Lelo Esekiele aleti ici te cishinka. Uyu mwana tacitile nangu cimo icibi icingalenga ukuti afwe. Cila muntu akakandilwa pa membu shakwe. Akafwa nangu akaba no mweo ukulingana ne fyo aisalile umwine, ifilungami nangu ifibi.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO

Ica ntanshi

Bashimikileniko aya mashiwi pa fyacitike. "Solomone aikele mu ng'anda umwali mfifi, alekutika ku mashiwi ya bantu panse. Alishibe ukuti ba kapokola baishile mukwikata wishu nakabili. Ilyo bakapokola bayambile ukukonkosha kua cibi,

1. Alingile ukwitwa na Lesa. Alingile ukuba umu Yuda. Akutilwe ukuba kapyunga wa bantu pa cinso ca kwa Lesa. Alingile ukwishiba nokwafwa abantu bakwe.

2. Ali nokupeela amalambo pa membu shakwe ne sha bantu aletungulula. Alepeela inama pe lambo lya lubembu lwakwe. E lyo ali nokupeela ilambo limbi pa membu sha bantu bakwe.

Umulimo wa bushimapepo mukalamba wali uwayafya nganshi. Shimapepo asontelwe ukubomba uyu mulimo. Lesa asontele Yesu nokumweba ukuti waba "Shimapepo wa muyayaya." Lyonse fye akaba Shimapepo Mukalamba uwesu.

Melkisedeke ali Shimapepo mukalamba uwa kwa Lesa. Abrahamu alepeela icekumi pali fyonse ifyo ali nafyo kuli wene (Ukutendeka 14:18-20). Lesa e waitile Melkisedeke ukuba shimapepo. Alishibikwe sana. Yesu acila na pali Melkisedeke.

Ilyo Yesu apaleme ku kufwa kwa kwe, alepepa "ne shiwi ilikulu ne filamba" kuli Lesa. Alishibe ukuti Lesa mukulu eka fye e wali na maka ya kumupususha ukufuma ku mfwa. Lelo apo ali ne cumfwila kuli Wishu, ali uwaunakile mpaka fye apokelela ne mfwa ya pa lupanda.

Yesu alawishiba sana sana na mu macushi yesu yonse. Apita mu bwafya bonse ubo twapitamo, ukwabulo kuti abembuke.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE

Yesu alafwaya abantu bakwe, abamucetekela ukuti balemunakila nokumumfwila. Afwayo kuti tulemunakila. Alitupususha ukufuma ku membu shesu. Kabili akatubelelo luse ku fibi fyesu. Kanshi, tube abaicefya kabili abamumfwila.

Muleibukisha ulya muntu uwaicitile ngo bulalo pakwafwa abantu bakwe? Belengeni amashiwi ya ntanshi muli ili sambililo nakabili. Yesu aba fye ngo yu muntu. Aipele ngo bulalo pakuti umuntu apitepo nokuya kuli Lesa.

Bushe mucili no lubembu mu mweo wenu? Bushe muli nokulomba Yesu ukuti akamyelele? Bushe muli nokumunakila? Alafwayo kumwafwilishako. Akakwafwilishako ukuba no mweo uumfwila wene nokuba uwansansa lyonse. Alelolela ukuti mumwebe amuti, "Mwe Yesu, ubufwayo bwenu bucitwe."

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Yesu e Shimapepo Mukalamba uwesu. E kabilo wa kwa Lesa kuli ifwe, kabili uwesu kuli Lesa.

IFYO MULEFWAYA UKUTI ABASAMBI BENU BESHIBE: Abasambi bandi bali nokusambilila ukuti Yesu e Shimapepo wesu Umukalamba, kabili e ulandilako Lesa ku bantu, na bantu kuli Lesa.

IFYAKUBOMFYA PAKUSAMBILISHA: Shileni icishilwa ca bulalo pa cipepala nangu pa cipampa, nangu mulete icikope ca bulalo.

IFYO MWINGATEYANYA PA KUSAMBILISHA BWINO.

Isambililo lya kubalilapo

Aba Hebere 4:14-16 balctulondolwela ifyo Yesu aba Shimapepo wesu umukalamba. Ishiwi lintu babomfeshe pakulanda pali shimapepo e libomfiwe na pa bulalo. Ifi eflyo shimapepo aba. Euleta abantu kuli Lesa.

Shimapepo mukalamba e walepeela ilambo lya bantu kuli Lesa. E walebwela ukufuma kuli Lesa nokuletela abantu ubwelelo ukufuma ku membu ubo Lesa abapeele.

Yesu e shimapepo wesu Umukalamba uwaile kuli Wishi nokupita mu mulu. Shimapepo wa pano nse alepita pa nsalu iyali iciputulwa ca ncende iya mushilo mwitempele pakuyapeela ilambo kuli Lesa pa membu shakwe na pa membu sha bantu bakwe. Yesu apitile pa nsalu ya mfwa nokupita mu mulu mpaka afika pa cipuna ca bufumu bwa kwa Lesa. Apeelwa icipuna ca bupingulo pantu afika uko Lesa aba.

Tulingile twaikatisha ku citetekelo cesu pakuti kwikaba nelyo fye cimo icikatutalushako. Shimapepo Mukalamba u o twaba na o apeelwa icipuna ca bufumu, lelo tali ukutali ukufuma kuntu tuli. Cine cine acula ifyo twaculako. Kanshi alishiba ifyo twaba abanaka nangu wene tanakile. Pali 'ci, kuti twaisa nokushipa ku cipuna ca kwa Lesa nokupeelwa uluse ne cikuku.

Amabeshi ya muli abena Hebere 5:1-10 yalanda ifyebo ifisuma nga nshi. Yalanda pali shimapepo mukalamba uwakusungusha uweshina lya Melkisedeke. Kalemba wa ba Hebere atile Yesu ali shimapepo mukalamba mwibumba lya abo abakonkele Melkisedeke. Pali ilya nshita ni ani uwali Melkisedeke.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Cila muntu akesalubulula pa fyo acita.

ICO NDEFWAYA ABASAMBI UKWISHIBA: Ndefwaya abasambi bandi baleba nokushipikisha nokusumine milandu ilyo balufyanya nangu ilyo babifya. Kabili ndefwayo kuti beshibe ukuti bali nokubelelwo luse pa membu shabo nga balomba Lesa.

IFYAKUBOMFYA: Tapali.

Isambililo lya ntanshi: Esekiele 18 apeelee aba Yuda abali muli bu nkole amatontontkanyo yappa pa milimo yabo pa membu. Mu Cipingo ca Kale conse e mo tusanga ifilangililo fya bantu abashaletina kusumina ilyo balelufyanya. Nomba abena Israele batendeke ukutontontkanya ukuti Lesa alekanda ulukuta lwabo lonse pa membu ishacitile abafyashi babo aba pakale. Baletontontkanya ukutula Lesa alebafyenga.

Uyu capitala alembelwe mukulanga abena Israele ukuti umulumbe untu balebomfya wali wa bufi, kabili kalemba alefwayo kubalanga apo Lesa aiminine. Ukukandwa kwa cila muntu kwafumine mu membu isho acitile. Ifisabo fya mweo wa bulungami pamo pene nokukandwa kwa lubembu tafisa pa muntu umbi uushaficitile ukufuma ku bafyashi bakwe abakale.

5Esekiele 18:1-4 e mwalembwa umulumbe uo Lesa atile wa bufi. Ameno ya mwana teti yabe ngwisha ku fisabo fyasasamina ifyo wishi aalile. Lesa aebele aba Israele ukuti bafumye uyu mulumbe pa kati kabo. Kabili atile cila umo muli bene e wali nokukandilwa pa membu alecita. Umweo onse waba uwa kwa Lesa. Ici e citulanga ukuti umuntu onse aba uwaibela. Uubembuka, e mwine wa lubembu ulo acita.

Lesa atile umweo onse uucito lubembu e ukafwa. Tawakese 'fwila pa membu sha bantu bambi. Akafwa pantu umwine e wabembwiwe eka. Ifi fyebo fitwibukisha ku bena Roma 6:23 abasosa ukutula icilambu ca lubembu ni mfwa. Esekiele abomfya ifilangililo fitatu pa kulondolola ici cebo ca pali cila muntu no lubembu lwakwe. Ica ntanshi, alandapo fimo pa mweo wa mulungami muli beshi 5 ukufika kuli 9. Kabili alandapo fimo pa lubembu lwa mwana wa uyu muntu umulungami muli ba beshi 14 ukufika kuli 18.

nokulaumfwila Lesa. (9) Mu mweo wakwe cila bushiku alingile ukukonke Cebo cakwa Lesa. (10) Nga bena Israele babiye bakongole ndalama kuli wene, tali nokulundapo, nga kaloba. Lesa atile uucite 'fi e mulungami.

IMIKALILE YA LUBEMBU ILI NOKWISAKANDWA

Muli Esekiele 18:10-13, kasesema Esekiele alembamo ifibi nangu imembu isho Lesa ali nokukanda. Atile uyo onse uwabembwike e wali nokukandwa. Umwana tali nokukandilwa pa membu sha kwa wishi. Uwali na bana abaleikala ne myeo ibi tali nokukandilwa pa membu sha bana bakwe. Cila muntu ali nokwisa lipila umutengo wa membu shakwe.

Lyonse Lesa alapeela umuntu inshita ya kulapila imembu shakwe. Lesa taba na lufyengo. Muli Esekiele 18:30-32 Lesa atile akapingulo muntu ukulingana ne mikalile yakwe. E lyo kabili atile, "E ico umuntu no muntu nkamupingula umwabela imibele yakwe, mwe bang'anda ya kwa Israele, ...Bweleni ibwesheni na ku milimo ya fya bupulumushi fyenu fyonse, ukuti amampulu yeba ya kumutwala ku boni. Poseni ifya bupulumushi fyenu fyonse..." Bushe icebo cakwa Lesa caba shani? Lapileni mutaluke ku membu shenu. Lapileni mube no mweo. Lapileni mupoke umutima upya no mupashi uupya. Lapileni mubelelwe uluse.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE

Lesa acili alefwayo muntu ukuti alapile. Ilelo Lesa alefwaya ukubelela bantu uluse. Kabili ateyanya inshila ya kupusushishamo bonse abacetekela mu mwana wakwe, Yesu Kristu. Nomba kuti twaba no mweo wa muyayaya na Lesa. Takwaba uufwayo kuti acite icilubo. Bonse tufwaya ukucite filungami. Bushe ulapeela ababiyo imilandu pa filubo na pa membu shobe? Nga cinshi teti uyebelele membu kuli Lesa. Lombeni Lesa ukumyelela. Lapileni. Talukeni ku fibi. Lombeni Lesa ukumyafwa ukulaikala no mweo uunakila mafunde yakwa Lesa ne fyo asambilisha. Lesa akakupeela umupashi upya no mutima upya. Akalundapo no mweo upya uwamuyayaya. Alemilolela ukuti mupokelele icabupe ico alefwaya kuti amipele.

Bamulumbwile imiku ibili mu Cipingo ca kale, muli Amalumbo 110:4 na muli Ukutendeka 14:17-20. Muli Ukutendeka, Baibele itila ali shima pepo kuli Lesa uwapulamo. Abrahamu apeelee ifyekumi kuli Melkisedeke.

Tapali epo balelanda pa lya bafyashi bakwa Melkisedeke. Ici cisungusho pantu abena Lebi e bali nokuba bashima pepo. Melkisedeke taishibwe uko afumine, kabili noko aile takwaishibwa. Banyina na wishi tabalembwa muli Baibele.

Ico tufwile twaishibisha cakutila, Melkisedeke alingile bushima pepo bukalamba pa mulandu wa mibele ne micitile yakwe, te kuba uwa mu bwina Lebi. Ali uwabule ntendekelo ne mpela. Ali shima pepo umuyayaya. Yesu aba Shima pepo wesu umukalamba pa mulandu wa mibele ne micitile yakwe. Nao aba shima pepo wa muyayaya.

Yesu tasalile ukuti abe Shima pepo Mukalamba. Lesa e wa musalile ukuba no 'yu mulimo, ifyo abena Lebi bashima pepo bali.

Ilyo Yesu ali pano isonde, aleumfwa ukuba uwanaka ifyo ifwe tumfwa. Alelila neshiwi ilikulu ne filamba. Asambilile ukumfwila, kabili muli uku kumfwila kwine e mo acitilwe ukuba umulungami. Apo aba shima pepo uwabulamo ulubumbu, Yesu aishileba ubulalo bwesu kuli Lesa, kabili e ntendekelo ye pusukilo.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILLO

Ifyakubalilapo

Langeni abasambi benu icikope ca bulalo buntu mushilile nangu icikope muletele. Soseni amuti: "Amalalo yatulenga ukufika mu ncende isho tushingafikamo nga takwali amalalo yene aya. Amalalo yamo yapita pa mulu wa mimana iikulu kabili iyafika panshi sana. Nga takwali bulalo, teti tuye kulubali lwa mumana lumbi. Isambililo lyesu ilelo lili pa bulalo ubwaibela sana sana, ubulalo ubufuma ku bantu ukwisa uko Lesa aba."

Ukupilibula

Abasambi benu babelenge muli Aba Hebere 4:14, balekonka ilyo mwakulabelenga Aba Hebere 4:14 ukufika kuli 5:10.

Soseni amuti: "Natubale tumone mu bena Hebere 4:14. N'ani Shima pepo Mukalamba u o twakwata?" Abasambi benu basuke.

Ipusheni amuti: “Tullosha mwi pakusosa atuti Yesu apitile mu lwelele nangu mu mulu?” Abasambi balandepo. Balengeni ukwishiba kukuti Yesu afikile ku cinso ca kwa Lesa ilyo apitile mu nsalu ya mfwa. Londololeni ukutila mwitempele lya mu Cipingo ca Kale, shima pepo mukalamba alepita pa nsalu ukuti aye ku cipande ca mushilo icacililepo nokuyapeela ilambo pa membu shakwe ne sha bantu alepyungila. Ipusheni abasambi balondolole ifyo ukupeele lambo calepilibula. (calolele mukulipilila umutengo wa membu sha muntu umbi kuli Lesa).

Ipusheni amuti: “Nomba ico tufwile twaikatilila na maka ni cinshi?” Leken i balandepo nokwishibisha ukuti bafwile baikatilile citetekelo cabo na maka pakuti kushingaba icingabatalushako.

Soseni amuti: “Yesu kuti aba no bulanda pa kunaka twaba nako pantu na o aba umuntu. Alebukisha ifyo ukukalipwa kwa mubili kwaba pamo pene nokucula. Kabili alishibisha fintu ukweshiwa kwaba ukucila ifyo twaishiba. Aeshiwa ukucila fintu twapitamo. Ilingi alanaka nokucimba. Yesu tacimbile. Caba ngo kukalipwa kwa mu mubili. Tulomfwa ubukali sana ilyo fye tatulapita mu buntu nokupalama ku kupwa kwa makana mano. Kuti twaumfwa ifyo ukweshiwa wa kwaba na maka sana ilyo twapalama mukucimba nokuti tubembuke. Yesu apitile mukweshiwa ukukalamba sana, lelo tabembwike. Tulabelenga aya mashiwi muli beshi 15 kabili na muli Capitala 5:2.”

Belengeni beshi 16 nakabili e lyo mwipushe abasambi benu balondolole.

Bebeni amuti: “Mu bena Hebere 5:1 na muli ba beshi 4 na 5, Yesu taisalile umulimo wa bu Shima pepo Mukalamba. Lesa e wa musontele.”

Bomfyeni ifyo mwabelengele ku ng’anda pakulondolola umwalola ifyebo fya kutila “Ukukonka ibumba lya bashima pepo abakonkele pa numa ya kwa Melkisedeke.” Ebeni abasambi babelenge Amalumbo 110:4 na mu Kutendeka 14:17-20.

Bebeni amuti, “Ilyo Yesu ali pano isonde, alepepa nokulomba Lesa ukupyunga fimo fimo. Ilyo inshita ya kufwa kwakwe yapaleme, alombe Lesa ukuti amupushe. Ukulila kwakwe kwali ukukulu kabili aponeshe ne filamba. Londololeni ukuti ilyo Lesa akene ukutalushapo ulukombo pali wene, Yesu alilupokelele nokunwa. Ulu lukombo lwali lwa mfwa ya kwa Yesu pa capindama. Pantu ali uwanakilila mukumfwila Lesa, Yesu acitilwe ukuba uwabulungami. Nomba aba shima pepo wesu mukalamba uwabulo lubembu kabili intulo ye pusukilo lyesu.”

“Aba bena Israele bafililwe ukwishiba ukuti pa kale ukukandwa kwa bafyashi babo ukwafumine ulu lukuta lwafililwe ukumfwila Lesa. Abantu umo umo basalile fye ukulatoba amafunde yakwa Lesa inshita ne nshita. Balebepesha bantu bambi pa membu shabo.

UBWASUKO BWAKWA LESA - E KUFUNDA KUPYA

Lesa alifulilwe ku bena Israele pantu balebomfya ipinda lya bufi. Lesa atile, “Ili ipinda talyakatale alibomfiwa na kabili kuli imwe mwe bena Israele.” Esekiele 18:3.

Amasambililo yappa ayo Lesa apeepe abena Israele muli Esekiele 18:4 yali ne fipande fibili.

1. “Imyeo yonse yaba iyandi.” Umuntu fye onse aba icibumbwa ca kwa Lesa. Cila muntu ali nokulondolola kuli Lesa pa fyo acita.

2. Cila muntu, na cila mweo uli nokwisa lipila umutengo wa membu shakwe. Takwakabe uukabepesha nyina, wishi, cibusa wakwe nangu abana bakwe pa membu isho acito mwine. Cila muntu akaba no mulandu u o ali nokulipilapo umutengo wa lubembu lwakwe.

Mu Cipingo Cakale umuntu pakufuta ulubembu alepilila fye umweo wakwe, aleipaiwa. (Esekiele 18:4) Na mu Cipingo Cipy, umutengo wa lubembu ni mfwa. Umutengo wa lubembu na lelo line ni mfwa, cikabe fyo fine umuyayaya. Ili e funde ilishifyenga muntu ne lyo umo ilyo Lesa atupeepe, ilya nshita yonse. Lelo Lesa tapela fye mukukando lubembu. Alatalilila ilyo apeela isubilo kuli abo abamusumina.

ICILAMBU CA MIKALILE YA BULUNGAMI

Belengeni Esekiele 18:5 na 9 na kabili. Lesa acebele Esekiele ukuti cila muntu akesa pingwilwa pa membushintu acita. Takeke pingwilwa pa membu sha mufyashi nangu isha cibusa cakwe.

Esekiele alishibe abantu bakwe bwino. Lesa atantike ifintu ifyo umulungami kabili uushifyenga bantu, ali nokucita. (1) Tali nokupepo tulubi nangu tulesa twa bufi. (2) Ali nokutaluka ukufuma ku bulalelale nokuisunga ne citetekelo ku mukashi wakwe. (3) Ali nokucitila bantu bonse imilimo iishaba na kapatulula. (4) Kabili ali nokulango luse kuli onse uwakongwele ndalama shakwe. (5) Ali nokupeepe filyo ku bali ne nsala. (6) Apeepe ne fyakufwala ku bafikabila. (7) Taleta fimfulunganya pakati ka bantu banankwe. (8) Ali

ISAMBILILO 12

IMILIMO INTU CILA MUNTU AKWATA

IFYO NDEFWAYO KUTI NSAMBILILE: Ndi nokusambilila uulenga ukuti ndebembuka.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Esekelo 18.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Esekiele 18:1-20

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Moneni, imyeo yonse yandi, ifyo umweo wa kwa wishi wandi efyo no mweo wa mwana mwaume wandi, umuntu uubembuka e ukafwa.”* (Esekiele 18:4)

Miku inga mupeela abanenu umulandu pa filubo mucita? Abengi ilelo e fyo bacita, cili fye nge mikalile ipya. Tupeela abanensu imilandu pa filubo tucita. Tatufwayo kuti tusumine.

Adamu atile, “Efa e walengele ukuti ncite ica musango uyu.” Ukufuma pali ilya nshita, na lelo line abantu babepesha banabo pafyo balufyanya.

Ilelo tuli nokusambilila ukutula cila muntu alingile ukulondolola pa membu isho acita. Teti tutwalilile ukubepesha bantu banensu lyonse ilyo twabembuka, ilyo twalufyanya ne lyo twafilwa ukucita umulimo bwino bwino. Tufwile ukulubulula kuli Lesa pa membu shesu.

Abena Israele baltetontokanya ukuti Lesa tali nokubakanda pa membu shabo pantu acitile icipingo nabo. Baltetontokanya ukuti Lesa ali nokukanda fye ifilwani fyabo. Bali mukuluba. Lesa alakanda umuntu onse uubembuka. Lesa alabelelo luse umubembu, lelq tufwile twalomba ukuti atwelele.

IPINDA LYA BUFI

Muli Esekiele 18:2-13 e mo tubelenga pe pinda ilya bufi: “Bashilo balye myangashi iyasasamina, na ’meno ya bana babo yabe ngwishi?”

Abana ba Israele baleilishanya ukuti balecula pa membu isho bashacitile. Ifyo balefwaya kulondolola fyakutula, “Imembu uletukandilapo twafyelwe fye nasho. Tapali ifyo twingacita pakuti tushifumye mu mitima yesu. Twakulabembuka fye lyonse. Na bafyashi besu bene balebembuka, kabili ulu lubembu tuyalule.”

Ipusheni nga pali abalefwaya ukwipusha. Asukeni ayo amepusho yonse ayo bali nokwipusha mubomfye Baibele nangu ifyo mwabelengele ku ng’anda lyo mwaleteyanya ili ’sambililo.

IFYO IFI FIPILIBULA MU MYEO YESU

Bebeni amuti: “Bushe iliambililo lipilibula shani kuli ifwe?” Abasambi benu balandepo. Balengeni ukwishiba ukutula Yesu e Shimapepo Mukalamba uo twakwata, e mwishi wesu kuli Lesa. Kabili bacinkuleniko ukutula ilyo afwile, insalu ya mwitempele yalilepwike nokulanga ukutula nomba umwishi wa kuli Lesa waisuka.

Ipusheni amuti: “Bushe muno tuli muliko uushilapokelela Yesu ngo Mupusushi wakwe? Nge po uli, ndekulomba ukuti umupokelele lelo line abe shimapepo obe umukalamba. Kuti mwashala ilyo abanenu balefuma tulanshanye pa fyo mwingaba Umwina Kristu.”

Twalilileni musose amuti: “Lesa e wasalile Yesu ukuti abe shimapepo mukalamba. Mu musango uyu wine, e mo Lesa asontela abantu ukuti baleshimikile fyebo fya kwa Yesu Kristu. Umuntu uwingatemwa ukushimikile Cebo ca kwa Lesa ukwabula ukuti Lesa amusale, kuti afilwa ukupyunga uyu mulimo. Lesa e usala, te muntu. Ilyo Lesa eta, abena Kristu balingile baishiba ubwite bwakwe fintu buli. Ukwabulo kuti tuleikala na Lesa inshita ntali cila bushiku nokulanda nankwe no kukutika ku fyebo fyakwe, teti twishibe ifyo alanda kuli ifwe.” Landeni na basambi benu, nokubakoselesha ukuti Lesa abomfya Icebo cakwe na matontokanya yesu pakulanda na ifwe.

Mulekeleshe imilimo ye lelo ne pepo.

ISAMBILILO 3

YESU, ICIPANGANO CIPYA

IFYO ILI SAMBILILO LILEFUNDA: Ili sambililo lili nokunjafwako ukwishiba ifyo Yesu asangwike cipangano cipya icesu, inshila ya kuli Lesa.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Aba Hebere 6:1-10:39

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Aba Hebere 8:7-13, 10:10-25

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Twikatishe ukulumbula kwa kucetekela kwesu nokukana ungwaungwa (pantu wacishinka uwalaile.)”* Aba Hebere 10:23

Ishiwi lyakutula Icipangano, talibomfiwa sana sana, lelo abalibomfya bwino bwino bena Kristu. Icipangano cicitwa pakati ka bantu babili. Ilelo tubomfya ishiwi lya kutila, icumfwano ilyo tulanda pakwikatana kwa bantu babili.

Isambililo lya lelo lili pa cumfwano ico Lesa acitile no muntu pa nshita ya Cipingo ca Kale kabili ne fyo capilibwike mu nshita ya Cipingo Cipy. Tufwile ukulaibukisha ukutula mukucite cilayo e mo Lesa no muntu baleikatanina ca pamo.

Les alishibe ifyo muntu ali nokufwaisha ifyebo fya kumukoseleshako. Kabili alishibe ifyo abantu bali nokukabila ukwishiba ukuti Lesa alibatemenwe. E co Lesa acitile icipangano na Abrahamu, abana ba kwa Abrahamu na beshikulu bakwe. Kabili Lesa abapeele ifunde ukupitila muli Mose. Alishibe ukuti abantu bakwe teti bekale no bulungami ukwabula amafunde. Abantu bakwa Lesa balaile ukumumfwila nokunakila amafunde yakwe, nomba tabalefikonka. Batobele icilayo cabo kuli Lesa. Natumone pa cipangano ca kwa Lesa na Abrahamu.

ICIPANGANO MU CIPINGO CA KALE

Belengeni Ukutendeka 12:1-3. Ici, e cipangano cimo mu Cipingo ca Kale ico Lesa acita no muntu. Panuma ya kubembuka kwa kwa Adamu mwibala lya Edeni, Lesa alefwaye nshila yakumfwaninamo no muntu. Amalembo ya mu citabo ca Kutendeka yalanga ukuti Lesa asalile ulukuta, abana ba kwa Abrahamu. Aba e bali nokuba ulukuta lwa bashimapepo, nokuleta bantu kuli Lesa kabili na Lesa ku bantu.

IFYAKUBOMFYA ILI SAMBILILO

Ipusheni ukuti: “Bushe muleibukishe sambililo lyesu ukufuma mwisambililo 10 pa fyo Lesa aba na ifwe? Mwalombelwe ukutontonkanya pa mweo wenu na pa kutila limbi kuti mwapilibulako fimo mu mibele yenu. Nga mulefwayo, kuti twalandapo pa fintu fimo ifyo twingasala ukucita. Nalabalilapo.” (Bebeni ifyo mwasala ukupilibula mu mweo wenu. Ici e cili nokubakoseleshako ukulandapo nabo bene.) Bapeeleni nshita yakulandapo iitali. Bakoselesheni ukusala ifyo bali nokupilibula. Mubalaye ukuti muli nokulabebukisha mu mapepo. Mulekeleshe ukulongana kwenu ne pepo lya kuipela mwebene na basambi benu.

ayambile ukusabankanya ubufi bwakwe. Talesose fingi, aleipusha fye amepusho ayanono apa na pa. Abalilepo ukwipusha umwanakashi uwali na cilandisha mu cilonganino. Atile, 'Nga ulya mwaume namwene aingila mu ng'anda yakwa Maria bulya bushiku niani?' Atwalilile ifi fine ku bantu na bambi. Ubu bufi bwakwa Esta bwatendeke ukubomba umulimo wa buko.

"Maria alitwalilile imilimo yakwe ukwabulo kwishiba ifyalecitika. Apapile cibi ilyo umucemi ubushiku bumo aile mweba ukuti apeelee ubutungulushi bwa baice kuli Esta. Ilyo aile pa cisankano, asangile abena Kristu babiye batatu balelande lyashi, aile mupepi noko bali. Ilyo fye apaleme, bamumona e lyo batendeke nokuya umo umo. Maria camuponya na pa musao. Alepapa fye ifyacitika."

Ipusheni amuti: "Bushe ica musango uyu kuti cacitika mu cilonganino cesu?" Peeleni abasambi benu inshita ya kulandapo.

Kabili bebeni amuti: "Nga tulefwayo kuti imyeo yesu ibe iyashila, tatufwile ukucita fintu Esta alecita. Isambililo lyesu ilelo lili pa fyo twingaba ne myeo iya mushilo."

IFYO IFI FILEPILIBULA:

Abasambi benu bamone Abena Lebi 19. Ebeni umo abelenge beshi 2. Londololeni ili beshi mubomfye ifyo mwasambilile ku ng'anda. Elyo babelenge ba beshi 9 ukufika kuli 18, mulondolole ifyo yalelandapo. Lekeneni abasambi balundepo fyonse ifyo beshibe ukufuma muli ici citabo, mu myeo yabo, nangu mu fyo Baibele ilanda. Balangeni amafunde aye kumi ayo mulembele pa cipampa nangu pe pepala. Belengeni balinganye ifyo mulembelepo aya mafunde mu fipande fibili. Balcishibapo amafunde aengi muli aya malembo.

Soseni amuti: "Lesu alasubilo kuti tulekonka amafunde yakwe ayashila. Ica ntanshi, ukuba uwachila kufwaya ukusunga abapina lyonse. Ica cibili ukuba abashila cilatulesha ukwiba, ukubepa ubufi, nokulapa ifya bufi. Ica butatu, ukuba aba mushilo kufwayo kuti tulekonka amafunde ayashifwaya ukunyantilila bantu panshi na buntala misoka. Icalenga fine, ukuba uwa mushilo kufwaya ukuba uushifyenga bantu mukupingula ukwabulo kutontonkanya pa fyuma nangu ubupina bwa muntu. Icalenga fisano, bumushilo butulesha ukonaule shina lya muntu munensu ukupitila mu kumubepesho bufi. Icakulekelesha, bumushilo bufwayo kuti tulettemwa abanensu ifyo twaitemwa.

Umuye nshiku, ba mwana Abrahamu bapeelwe shina lya bena Israele. Lesu alaile Abrahamu ifintu ifingi "...pakuti ukabe ipalo" (Ukutendeka 12:2). Bwangu bapokelele ifintu ifisuma, nomba ba mwana Abrahamu balabile ukuti e bali nokube 'palo. Balisumine ukuti bakaleumfwila Lesu. Panuma ya nshita inono, abena Israele, iceshamo baishilelaba ubulayo bwabo. Kabili balabile ne funde lya kwa Lesu nokubembuka kuli Lesu wine.

ICIPANGANO CIPYA ICA MUYAYAYA

Lesu alishibe ifyo Icipangano ca Kale cafililwe ukucita. E lyo asokele Yeremia ukuti ali nokubapeela Icipangano Cipyu na cimbi. Kabili ici Cipangano cali icakubalanga icitemwiko nokufwaisha ifyo bengalanakila Lesu.

Belengeni Aba Hebere 8:7-13. Icipingo Cipyu cacitilwe no mulopa wa kwa Yesu. Imfwa ya kwa Yesu pa lupanda e yalengele ukuti Icipingo Cipyu cibeko. Mateo 26:28 atila, "Pantu uyu mulopa wandi uwa Cipingo Cipyu, uulesumina abengi ku kulekelesha membu."

Icipingo Cipyu cali nokulembwa mu mitima na mu matontonkanyo ya abo abacetekela. Tabali no kucilaba. Kabili Icipingo Cipyu e cali nokubatalusha ku membu, nokubafwako ukuti beshibishe ukutemwa, nokupyungila nokupepa Lesu.

ULUSE LWAKWA LESU

Mu Bena Hebere 8:12 e mo tumfwa pa luse lwa kwa Lesu. "Ifya mampulu" e lubembu lwine. Lesu atulaile ukutubelelo luse ukufuma ku membu shesu. "Uluse" cipilibula ukutula Lesu akatubelelo luse, nangu tatwalinga ukubelelwa luse. Apo fye twaba abacetekela muli Yesu, Lesu akafumyapo imembu pali ifwe kabili akasenda ne milandu yesu.

Icipangano cacitilwe pantu Lesu alitutemwa. Apo Atutemwa, tufwaya ukumunakila. Tatumutina. Lelo tulamutemwa nokumucindika.

Twaba ne icipangano cipyu na Lesu. Kabili twaba no mweo upya uwa citetekelo ne subilo. Uyu mweo upya e utulenga ukuti tufwaishe ukwafwako abanensu.

Umweo upya tawaba no mwenso. Apo Yesu atulaile ukuba nefwe, uyu mweo tawaba uwingatulenga ukulaikala fweka ukwabula ifibusa. Uwatulaile wacitetekelo. Yesu e wacitile icipangano na ifwe, kanshi twaba no mweo wa pe na pe.

Belengeni Aba Hebere 10:19-25. Pali ifi fyonse ifyo Yesu atucitila, kuti twaba ne cishininkisho ca citetekelo pakuya ku cipuna ca kwa Shikulu. Twaishiba ukuti Lesa alitutumwa. Tatuli aba mwenso. Yesu takafilwe ukucita ifyo atulaya mu cipangano cakwe na ifwe. Aba uwacitetekelo.

ICITETEKELo, ISUBILO NO KUTEMWA

Apo twaba ne citetekelo, kuti twaya ku cinso ca kwa Lesa. Yesu, shima pepo wesu umukalamba alatulolela kulya kwine.

Twikatishe kwisubilo ilili muli ifwe. Ici e cisubulo twaba naco ica maka icakutula tukesaba mu mweo wa muyayaya na Yesu, kabili tukapeelwa icipande ca bukata bwa kwa Lesa.

Tufwile twafwailishe nshila yakubweseshamo bamunyinefwe na bankashi kuli Yesu, abo twapalamana nabo. Ino, e nshita twingalangilamo ifyo ubutemwe ubo Lesa atupeela fintu bwaba. Tulafwilishako abantu bambi mu nshila ishing, kabili nokulanga ukutemwa uko twakwata pali bene. Na pa nshita ya kwamba kwa cilonganino ca ntanshi ica bena Kristu, abantu abengi balekele ukuya mukusangwa ku mapepo ku ng'anda ya kwa Lesa. E lyo kalemba wa ba Hebere abebele ukuti balekoselela ukuya mukupepa pakuti balekoseleshanya. Belengeni Aba Hebere 10:25 nakabili. Abena Kristu balingile ukulakumana mu mapepo pakuti balelanga icilangililo kuli Lesa. Ilyo tulongana ca pamo na bacetekela banensu, e lyo tukoseleshanya umo na umo.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE

Apo twakwata umweo wa citetekelo ne subilo, tufwile tuleafwilishako abo twatetekela nabo. Tufwile tulekoseleshanya. Tulebombela ca pamo mukucite fisuma.

Tulebombela ca pamo mukupepa Lesa na mukumfwa ifyo Lesa acitila abantu bambi. Ukulongana ca pamo nga bena Kristu e kutwafwa ukwishiba ukuti Lesa ali nefwe. Cilatwafwilishako ukwishiba ukuti tatuli fweka. Yesu aba nefwe.

Abena Israele balabile Lesa. Bushe nobe wine walifilwa ukusunge cilayo wacitile na Lesa? Abena Israele bambi bakene ukulalongana na Bena Kristu banabo mukusambilila nokwakana ubutemwe bwa kwa Lesa. Bushe mwafilwa ukulongana na bena Kristu banenu pakuti muleakana nabo ubutemwe bwakwa Lesa? Bushe mulakoseleshako abanenu mu citetekelo cabo?

ababomfi balelobololamo ifisepo fya mwangashi ifingi sana pa kubala. Lelo utusepo utwali utunono eto balelekela abapina ukuti bese balobolemo.

2. Abena Lebi 19:11-12. Amafunde yatatu pa yekumi yali muli aya mabeshi. Aya mabeshi yalanda pa bupupu no bucenjeshi mu micitile. Ukubepo bufi nokulila babiyo pa mutwe fyaikatana fye no bupupu ne mibela mubusha. Balelomba Lesa ukuti abalubule. Lesa aumfwile ipepo lyabo. Kabili abalaile ukuti akalabasunga. Afikilishe icilayo cakwe ilyo abafumishe mu calo ca Egupto.

Nomba e lyo Lesa abebele pa Cipingo cintu ali nokucita nako. Belengeni ukufuma 19:5-6 nakabili. Abana ba Israele bali nokucindikwa nga nshi. Lesa ali nokubacita abantu bakwe nga basumina ukulamunakila. E bali nokuba "ubufumu bwa bashima pepo." Umulimo wabo wali wakushimikile sonde pali Lesa.

Icipangano cali nokucitwa ku bantu bonse. Te bali nokumona ukuti fyonse nafilungama. Na bonse aba mu cilonganino baletasha fintu alecita.

"Ubushiku bumo, muli ici cilonganino mwaishile ulupwa lumo. Umufyashi wa ulu lupwa, Esta, ali uwansansa kabili uwatemwishishe ukuba ne fibusa. Maria e wabalilepo ukwita ulu lupwa ukwisa 'sangwa ku filyo fya ku mwakwe. Maria atemenwe Esta sana sana, kabili amusalile ukuba intungulushi ya milimo ya banakashi babiye. Ilyo aumfwile uko Esta aleimba, Maria apingile ukuya eba umucemi wa cilonganino ukuti aye asuminishe Esta ukwimba inyimbo shakwa Lesa mu cilonganino.

"Imyeshi ne milungu yalipitile, e lyo abengi baishile mona ukuti Esta ali no bupe bwakubomfya mu kucite milimo ya kwa Lesa iingi mu cilonganino. Maria atemenwe nganshi. Lelo Esta tatemwenwe. Esta alemona ukuti nangu bamupee imilimo yakucita iingi mu cilonganino, abengi balepeelo, mucinshi kuli Maria nge ntungulushi. Ici casakamike Esta. Aletontonkanya sana pali Maria, e lyo asangile ifyakucita. "Esta atile mu mutima, nomba nga cakuti Maria taishibishe milimo ukucila fintu aba batila alishiba? Nga cakuti aba fye nga ifwe bonse? Nshufwa bwino ukumona bonse baleya kuli Maria mukwipusha fintu bengacita. Tacili bwino! Esta akoseleshe amatontonkanyo yakwe ukuti Maria taishibishe ifyo alecita. Icalefwaikwa sana sana kushininkisha ku cilonganino ukuti Maria taishibishe imilimo yakwe. Icilonganino tacali nokusuminisha ukutula Maria aletungulula abalumendo na bakashana nga cakuti balishibe ukuti Maria ali umubembu. Nga balishibe ukuti ali ushatetekelwe ku mulume wakwe, abena cilonganino ngatabalemwipusha nangu cimo. Aya, e mano Esta asangile! Ali nokusebanya Maria. Imilungu iingi, muka Maria aleya ukutali ku milimo. Nga bonse baishibe shani ukuti ali "umololoke" ilyo mulume wakwe aleya ukutali? Kabili Maria aleikala ukutali ukufuma ku bena Kristu babiye. E lyo Esta

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Lesa afwayo kuti tube fintu aba. Aba uwashila. Ne fwe bene tube abashila.

ICO NDEFWAYA ABASAMBI UKWISHIBA: Ndefwaya abasambi bandi balebomfya isambililo 10 na 11, pakuti bafwilishiwe ukuba aba mushilo.

IFYAKUBOMFYA: Lembeni amafunde ye kumi mukwipifya pa cipampa nangu pa cipepala. Yabikeni apo bonse bengayamona.

ICA NTANSHI

Belengeni abena Lebi 19:2 Cinshi ico Lesa apeelee amafunde ku muntu? Muli aya mabeshi e muli ifyo balondolola pali uyu mulandu. "Mube aba mushilo, pantu ndi wa mushilo, ne Yehoba Lesa wenu."

Twishibe ukuti Lesa afwaya abaume na banakashi abafwaisha ukumumfwila nokulaikala ne myco ya mushilo. Aya mashiwi yalembelwe abena Israele pakuti babacinkule ukutla amatontonkanyo ya mitima yabo yailange mu micitile ya bulungami.

Ilyo abantu bomfwila mafunde ya kwa Lesa, e lyo baba ne mibele iisuma. Ukuba abashila te cintu caanguka. Kabili caba icikankala nganshi icakutla na Lesa wine alikonkomeshepo mwifunde ilyo atile, "Nine Shikulu" imiku imo na ine. Aya mafunde nga yakankala kuli Lesa, kanshi abantu bakwe balingile ukuyanakila nokuyomfwa mu myeo yabo.

Abena Lebi 19:9 ukufika kuli 18 kuti bapatulwa mu fipande fisano ifyaibela mu kufunda kwafiko. Cila cimo cilanda pa fyo umuntu alingile ukulaikala na bantu babiye, kabili ne milimo iyo ifunde lya pa kuba uwa mushilo lifwaya ku muntu onse mu mikalile yakwe na babiye.

1. Abena Lebi 19:9-10. Ukuba uwa mushilo kufwaya lyonse umuntu alesakamana nokusunga bapina. Lesa, e Lesa wa bapina na bakabila. Abena Kristu e babomfi bakwa Lesa abalingile ukucite milimo abapeela. Umwina Kristu tafwile 'kuba no butani no bung'o bwa kuitemwa.

Abena Israele balekonka bwino ili funde pantu mu mabala yabo balesha ifilyo mu ciputulwa cimo ukwabulo kuti basombolemo nangu fye panono. Balefwaya ukushila icipande cimo pali fisano, ku bapina. Umo balelima umwangashi,

Ibukisheni ukuti ilyo mwalaba kuli Lesa, mulacita ulubembu. Yesu e wafwile pa mulandu wa membu shesu. Bulya bupe bwe lambo lya mfwa ya kwa Yesu Kristu e bwali na maka ayo bonse tukabila umuyayaya.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Yesu e Cipangano Cipya pa kati ka muntu na Lesa.

IFYO NDEFWAYA UKUTI ABASAMBI BANDI BASAMBILILE: Ndefwayo kuti abasambi bandi beshibe ukuti Icipangano ca Kale nomba capyanikwapo ne Cipangano Cipya ico Yesu aietele pakati ka bantu na Lesa.

IFYAKUBOMFYA ILYO MULEFUNDA: Kuti mwaisa ne cipepala icalembwapo icilayano pa bantu babili nangu pakati ka babomfi na babengishe ncito.

IFYO MWINGABOMFYA PAKUSAMBILISHA

Isambililo Iya Ntanshi: Mu Bena Hebere 8:7-13 e muli amashiwi ayatali ukufuma muli Yeremia 31:31-34. Sungeni aya mabeshi bwino bwino ilyo mulesambilila mu bena Hebere. Yeremia alishiibe ukuti Icipangano ca Kale cali nokunaka. Kabili mu cifulo ca Cipangano ca Kale, Icipangano Cipya cali nokwisa.

Lesa acitile ifipangano fitatu ifya mu Cipingo ca Kale. Ica ntanshi cali pakati kakwe na Noa. Icakonkelepo cali pakati ka kwa Abrahamu na Lesa wine. Icabutatatu cali pakati ka kwa Israele na Lesa. Ici cipangano ca kulekelesha e co Yeremia atile cali nokufilwa mukubomba kwa ciko.

Lesa alaile Israele ifintu ifingi nga cakuti Israele ali nokulasunga amafunde ya kwa Lesa no kumupyungila. Ici cipangano tacali nge cacitilwe pa bantu babili abalingana ifyo cali pali Dabidi na Yonatani. Lelo cali nge Cipangano cacitilwe pakati ka ba Shamfumu babili panuma yakulwe nkondo. Icipangano ca kwa Lesa na bena Israele cali nge nshila intu Israele alelombelamo fimo mukunakilila ukufuma kuli Lesa. Ulukuta lwa bena Israele lwali nokwisaba uluko lwa bashimapepo, kabili Lesa na o ali nokwisa balambula. Kabili abalambwile kale pakubafumya mu calo ca Egipto umo bali nga basha.

Beshi 7 itila Icipangano cine ici cali nobunanshi, nomba ubu bunashi bwali ku muntu, te kuli Lesa pantu umuntu afililwe ukumfwila Lesa. E calengele ukuti Lesa acite icipangano na cimbi.

Ba beshi 8 ukufika na kuli 12 e muli amashiwi ayafuma muli Yeremia. Nomba ishizeni ukuti aya mashiwi ya muli aya mabeshi tayafumine mu citabo ca kwa Yeremia lelo kalemba ayasungile fye pa mutima. Kwaba ubupusano muli ifi lipangano fibili. Ica ntanshi, bupusano bwa mu bena Israele na mu ng'anda ya

6. Beni abaluse nokwafwa bacibulu ne mpofu.

7. Wilakwata ulufyengo. Lesa atile mu cilye, umuntu ne lyo umo efyengwa. Babe fye abalingana.

8. Wilaamba. Ulupato na kalumwa e fileta ulwambo. Lesa afwaya abantu bakwe ukuba abatemwana.

9. Temwo mubiyo ifyo waitemwa. Ulebasunga bwino.

UKWIKALA MU BULUNGAMI MU MWEOWU CILA BUSHIKU

Abantu bakwa Lesa baebelwe ukuti babe abacishinka muli fyonse ifyo balecita na bantu bonse.

Umwina Kristu umo aile ku ng'anda iyo basungilamo indalama (Bank). Pa numa ya kupoke ndalama alombele, alifumine panse nokutampa ukupendamo mu ndalama bamupee. Alipapile sana pakusanga bacishapo indalama alombele. Uyu muntu epakubwekeshamo shonse nokutala, "Mwampeela indalama ishingile ukucila isho nacilomba."

Umubomfi wa muli cilya cikulwa atemenwe nganshi ilyo alewamya apo alubile. Ku ntanshi, uyu mubomfi nge walipile ishi ndalama. Abena Kristu balingile ukuba abacishinka inshita yonse.

Teti tuleba fye abena Kristu pa mulungu peka, tube abena Kristu cila bushiku. Tube abacishinka.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE

Abena Kristu tabalingile ukuba na kapatulula. Lesa tapatulula umuntu ne lyo umo pantu wa mushilo. Afwayo kuti ne fwe bene tube abashila.

Bushe waba uwacishinka mu fyo ucita ku babiyo? Bushe uleeba ifya bene? Ulacenjelela abo ubombela? Bushe ulafikilisha icilayo cobe ku bantu bambi? Bushe ulakongole ndalama nokukana bwesha ku bene pa nshita mwapingene? Bushe waba no lwambo? Bushe ulakabila ukupilibule fintu fimo mu mweo obe?

Bushe uleibukishe fyo Isambililo 10 muli ici citabo lya mifundile? Lesa aba ne fwe inshita fye yonse. Teti tubelame ukufuma ku cinso cakwe. Aishiba fye fyonse pa bumi bwesu. Asubilo kuti tube abashila ifyo na o ali. Bushe mulinganya shani umweo wenu ku fyo Lesa ateyanya?

umulungami, uushiluba. Takwaba lubembu. Lesa taalingana no muntu, aba uwashila.

Apo aba uwashila, afwaya abantu bakwe ukuba abashila nabo. Abantu ba kwa Lesa balingile ukuba abaibela ukufuma ku lubembu lwa pano isonde. Icipingo Cipy a citila abena Kristu bafwile ukuba pano isonde, lelo te ba pano isonde. Lesa afwaya umuntu ukumutemwa mukutungululo mweo wa bulungami.

Umuntu teti abe umulungami ukwabulo bwafwilisho bwa kwa Lesa. umuntu alingile ukuba na maka ya kwa Lesa aya kumwafwilishako. Umupashi wa kwa Lesa uwikala mu mutima wa muntu e ulenga ukuti umuntu aleikala no bulungami pa cinso ca kwa Lesa na pa cinso ca bantu babiye.

AMAFUNDE YA BWIKASHI BUSUMA

Belengeni abena Lebi 19:9-18. Lesa alishibe ukuti abantu bali nokufwaisha ukulaafwana. Kabili alishibe ifyo abantu bali abaitemwa. Na lelo line abantu baba abaitemwa. Nomba, amafunde yakwa Lesa ya cili ayasuma. Yamo aya yali:

1. Uleibukisha bantu banobe. Afwilishako ukupeelee filyo ku bapina. Ulebashilako ifilyo mwibala pa numa ya kulobolola. Kabili ngo'li ne bala, pelako fimo ifyo walobolola ku uli mukukabila.

2. Ube uwatetekelwa. Wilaiba ifipe fya banobe. Wilacenjelela babiyo. We ufole ndalama pakucito mulimo pa nshita iyapimwa, ulekonke nshita wapeelwa mu milimo yobe. Wilaibila abakwingishe ncito. Ube uwa cishinka. Ulesosa ifya cine.

3. Wilacita ifilayo fya bufi. Ilyo walaya ukucite cintu cimo, uucite. Ulesunga ifilayo fyobe.

4. Witila ubufi e cishinka. Cileta umusebanya kuli Lesa. Ulelande cishinka lyonse.

5. Ube uwacishinka ku babomfi bobe. Ilyo Lesa atupeele ili funde, abantu balefolesha ababomfi babo amalipilo ayanono. Ababomfi balefoli cila bushiku pakuti babe ne filyo. Abene ba ncito baalingile ukuba ne citetekelo. Uwaingishe ababomfi ngafilwo kubafolesha, ababomfi bali nokucula ku nsala. Na lelo line abantu bafwile ukuba aba cishinka kuli abo baingishe ncito. Balingile ukutontonkanya pafyo ababomfi babo bakabila.

bena Yuda. Ukusose 'fi e kutila icipangano icipya cali nokuleta bantu bonse abapano isonde ca pamo ukwabulo kuipatulula. Icipangano icipya ica cibili cali nokwisaba ca muntu onse. Umuntu fye onse ali nokupokelela ici cipangano. Ica butatu cakutla Icipangano Cipy cali nokwisalembwa pa mutima wa muntu, te mu citabo ce funde. Kabili ici cilolele mukutla abantu nomba bali nokulaumfwila Lesa pantu balimutemenwe ukwabulo kupatikishiwa.

Beshi 12 e yawamishapo pantu itila Lesa ali nokulabako imembu shonse.

Beshi 13 ilebwekeshapo ifyo beshi 7 yasosa ukuti icipangano ca kale cali nobunashi. Ilelanda ifyo ubu bunashi bwali napo bwabelele. Ici cipangano ca kale nomba cakotesha, tacili nakubomfiwa nakabili, nomba cilingilwe ukuposwa.

Aba Hebere 10:19-25 balepeela amafunde yabo ku Bena Kristu, yatatu yakutwafwilishako, lelo limo lyakutulesha. Kalembe atwebele ukuti tulebomfya icitetekelo cesu, twikatishe kwisubilo lyesu nokulanga ubutemwe bwesu ifyo bwaba ukupitila mukulakoseleshanya. Ica bune cakutla twilaleka ukusangwa ku kulongana na bena Kristu banensu pakuti twishibishe ifyo twingapepa.

Ba beshi 19 ukufika ku 22 baletweba ukuti tufike ku cipuna ca bufumu bwakwa Lesa nokushipa pantu umulopa wakwa Yesu e utupeele nkosho. Yesu e nshila iipya iya mweo kwilamo kuli Lesa. Inshila ya kale yali yakupceela amalambo ya nama. Inama shalifwile, lelo Yesu wa mweo. Ilyo twaisa ku cinso ca kwa Lesa, tusanga Yesu naiteyanya ukutupyungila nga Shimaepo wesu umukalamba. Amatontonkanyo ne mitima yesu yalacitwa cipy cipy ku mulopa wa kwa Yesu.

Isubilo ilyo twingasungilisha nokwikatisha e pusukilo. Ili e subilo lya cine ilyakutla Lesa akalubula abo bonse abatetekela Yesu ngo Mupusushi wabo. Te subilo fye nge lyo abantu balanga mu myeo yabo cila bushiku.

Tulingile tulekoseleshanya mukutemwana nokulenga ukutla umo na umo tulecita imilimo isuma. Umwina Kristu tafwile kusansamuka ilyo umubiye awa. Lelo tufwile ukwimya abalewa.

Kalembe wa bena Hebere alishibe ifyo mu bena Kristu ba ntanshi mwali bamo abalefilwa ukulongana na banabo. E pakubasoka ukuti belafilwa ukulongana na banabo, pantu bali nokwafwana nokukoseleshanya mu kukula ku mupashi. Ilyo mwatalusha ulukuni ukufuma pa shibiye pa mulilo, ulo mwatalushako luli nokushima. Mu musango uyu wine, Umwina Kristu teti aleikala no bumi muli Yesu ukwabulo kulalongana na bena Kristu babiye mu mapepo.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO

Amashiwi ya ntanshi

Langeni abasambi benu ipepala ilyo mwishile nalyo apali icipangano. Balondolweleni ukuti ici cipangano cacitwa ku bantu babili, nangu ukucilapo. Kabili balondolweleni ifyo ici cipangano caimininapo. (Abantu babili kuti baupana limbi umo kuti ashitishe mpanga kuli umbi, limbi nalyo umo kuti asumina ukubombelo mubiye pa nshita iisontelwe, na fimbipo. Balondolweleni ifyo icipangano cenu cilipo.) Nga cakuti tamukwete icipangano cakubalanga, bebeni ifyo abantu babikana icipangano mu fya bulimi, ubunonshi, mu cupo, na fimbipo.

Bepusheni nga palipo abacitapo icipangano na banabo. Bapeeleni inshita ya kulandapo iilingile. E lyo mubepushe amuti: “Ni ani uuli nokutulondolwela fintu ishiwi lya ‘Cipingo’ lipilibula?” Balekeni baasuke abene.

Bebeni amuti Lesa acita ifipangano ifingi ku ba pano isonde ukufuma pa nshita ya pa kale. Ileo tuli nokulanda pa filayo fibili nokulanda pa fyo fipilibula na pa mulimo wafiko.

Ukulondolola

Abasambi benu babelenge muli Abena Hebere 8:7-13. Bebeni bakupukule ba Baibele babo nokumona Yeremia 31:31-34. Umo abelenge amalembo mu bena Hebere, umbi na o abelenge amalembo ya muli Yeremia.

Ipusheni mutile, “Bushe Icipangano ca ntanshi cipangano nshi?” Leken i umulumendo umo alondolole ifyo Icipangano ca kubalilapo cali. Bomfyeni Ukutendeka 12:1-3 pakulanda pa fyo umuntu na Lesa baumfwene ukucita pali ici cipangano.

Soseni amuti: “Icipangano mu cipingo ca kale cakulilwe pa mafunde na malambo ayaafya ukwishiba nokusunga. Shimapepo mukalamba aleingila mu cipempe ca mushilo icacilile pa fya mushilo fyonse, alesenda umulopa wa nama ishafwa nokupeela kuli Lesa pakuti afute imemba shakwe ne sha bantu alepyungila. Twalilandilepo pali uyu mulandu ilyo twakumene umulungu wapwile. Bwangu bwangu abantu bayambile ukulaba Lesa. Bakene nokumumfwila. Bafililwe nokupeele lambo lya kufuta imemba shabo.

Ilyo Lesa alepapata ukupitila muli bakasesema ukuti umuntu akabwele kuli wene. Panuma ya myaka iingi iyalepitamo ishiwi lya bakasesema lyatendeka

ISAMBILILO 11

AMAFUNDE YA BWIKALO UBUSUMA

ICO NDEFWAYO KWISHIBA: Ili sambililo lili nokunjafwa ukusala ifya mushilo mu mikalile yandi.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Abena Lebi 19

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Abena Lebi 19:2,9-18

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “...Muleba aba mushilo; pantu ndi wa mushilo, ne Yehoba Lesa wenu.” (Abena Lebi 19:2)

Umubomfi wa muli ba minshoni nangu abatumwa, umo aleibukisha ilyo ali umwaice alefwaisho kuya kuli nyina nokumweba ukuti ali mutemenwe. Talesakamana nangu aleangala nangu iyo. Ilyo alefwaya, aleima mukuyaeba nyina ukuti ali mutemenwe. Nyina afwile ukuba ne nsansa nganshi pakumfwa uko akana kakwe akakashana kalemweba ukuti kali “mutemenwe.”

Nyina wa kakashana ali ne nsansa pakumfwa uko akakashana kakwe kalemweba ukuti kali kutemenwe. Nyina ali alesekaseka fye nokumukumbatila.

Lesa aba ifi fine. Alafwaisho ukuti tumwebe ifyo twamutemwa. Muli ici citabo, natusambilila pa fyo Lesa atutemwa ne fyo atusakamana, fwe bantu bakwe. Twasambilile ifyo Lesa atwalilila ukutupeele fintu ifisuma. Ukutemwa kwa musango uyu kufwaya ukuti umuntu alecitapo fimo. Umuntu acita icakubombela nangu ukutemuna Yehoba mu milimo yakwe. Limbi kuti aba uunakila Lesa.

Mwisambililo lyesu ilelo tuli nokusambilila pa mafunde ya kwa Lesa yamo. Ubwina Kristu bwa cine bweshiwa mu mikalile yesu. Tulingile ukubike Cebo cakwa Lesa na mafunde yakwe mu milimo tucita mu myeo yesu.

ICO TWINGABELA NE MIKALILE YA BULUNGAMI

Belengeni abena Lebi 19:2 “...Muleba aba mushilo, pantu ndi wa mushilo, ne Yehoba Lesa wenu.”

“Umushilo” e shiwi ilyalebomfiwa mu Cipingo Cakale ilyalolele mukuti “uwasalwa.” Kuli Lesa, “umushilo” calepilibulo kutila, Lesa lyonse aba

Bomfanyi ifyo mwasambilile ku ng'anda pakubalondolwela ukuti Amalumbo kuti mwayakanya mu fipande fine. Twalilileni ukulondolola cila cipande. Nga mwalanda pali cila cipande, ipusheni nga paliko amepusho.

Soseni amuti: "Bushe mwalitala amutalukapo ukufuma ku cinso ca kwa Lesa? Caba icaafya ukucita. Limbi, fwe bena Kristu tucite fintu ifya kupapusha, ifishilingile. Pa bushiku bwa mapepo tuleminina ku ntanshi nokulomba ukuti Lesa aleba ne'fwe. Kuti twalomba ukuti aletutungulula muli fyonse nokutulanga ubufwayo bwakwe. E lyo pali cimo kuti twaesha ukubelama ukufuma kuntu ali pa mulandu wa membu shintu twacitile. Tulafwaya ukuba na Lesa, lelo tatufwaya ukuti abe ne'fwe lyonse. Tufwaya ukuba nankwe mu nshita ilyo tutemenwe. Lelo Lesa taba nge'fi. Tatumwita ukuti apalame kuntu tuli. Aba mupepi ne'fwe lyonse.

"Limbi nalyo nga twapepa, tatumfwa ukuti Lesa aleumfwa amapepo yesu. Kuti twatontonkanya ukutula Lesa nataluka kuti ifwe kabili taleumfwa amapepo yesu. Lesa, lyonse alomfwa mapepo yesu. Nga ca kuti tuleumfwa kwati nataluka kuli ifwe, ninshi limbi mu mitima yesu muli ifilenga ukuti amoneke ngo uli ukutali. Lyena teti asuke bwangu amapepo yesu, nangu alomfwa. Alatwalilila ukumfwe pepo lya kuyebelele membu. Kabili e lyo e ngatubwesha kuntu ali cipya cipya. Lyonse Lesa alalolela ukuti tubwele uko ali, e co alaile ukuba na ifwe ukufika na ku mpela ya nshita, muli Mateo 28:19-20. Lesa akaba konse uko tuli."

IFYAKUBOMFYA

Ebeni abasambi benu bamone mu fitabo fyabo mu cipande ca kutila, "Ifyo Ifi Fipilibula Kuli Ine" Ebeni umo muli bene abelenge aya malembo abilikishe.

Ipusheni amuti: "Bushe kwabako ififulo ifyo mushingayako, ifyo Lesa ashingatemwa ukumimonamo? Bushe mwaba ne fibusa ifyo Lesa ashingatemwa ukuti muleangala nafyo? Bushe muli na matontonkanyo ayengacena Lesa? Lesa aba nefwe inshita yonse. Aishiba na matontonkanyo yesu ne fyebo tufwaya ukusosa. Bushe Lesa alansasamuka pakumfwa ilyashi lyenu? Bushe mulafwaya ukubelamo ukufuma ku cinso ca kwa Lesa?

"Tutontonkanye pali ifi fintu bwino bwino. Beni ne nshita yakutontonkanya pa fintu mwacitile muli uno mulungu. Bushe calinga ukuti mwaluleko fimo mu mweo wenu?"

Abasambi benu bakontamike mitwe yabo, e lyo mubalombeleko pakuti bakabe ne nshita ya kutontonkanya pa fyebo fyabo, pa fyo bafwayo kucita na pa milimo yabo. Lombeni Lesa ukubakoselesha ilyo balepilibula ifilingile mu mweo wabo muli uno mulungu pakuti balesansamusha Lesa.

ukuba na maka sana. E lyo Lesa apeeke kasesema Yeremia, icebo icaibela. Icipingo icipya calefwaikwa. Icipingo ca Kale cafililwe ukucita umulimo capangilwe."

Ipusheni amuti: "Bushe umo muli imwe kuti atubelengelako Aba Hebere 10:19-25?"

Soseni amuti: "Yesu e cipangano cesu icipya. Shimapepo mukalamba ali nokwingila ku cipinda ce tempele ica mushilo sana sana ukucila pali fyonse ukupita pakati apali nsalu iyaakenye no kotalusha Lesa ukufuma ku ba pano calo. Umunofu wa mubili wakwe e wali nge nsalu iyo Yesu apitilepo pakufika ku cipempe ca mushilo ukucilapo. Umubili wakwe walilepwike pakati kabili no mulopa wakwe walisumine. Yesu ailefika ku cipempe nangu icipuna ca mushilo icacila pali fyo ica kwa Lesa, asendele no mulopa wakwe ukucila ifyo bakasesema balesenda umulopa wa nama ishafwa. E nshila iipya iya mweo kuli Lesa.

"Yesu eukosha icitetekelo cesu. Kalemba wa bena Hebere alekoselesha abena Kristu ukuti bekatishe isubilo lyabo muli Kristu. Ili, lisubilo lyakutula tuli nokwisaikala na Lesa umuyayaya. Te subilo lya bufi lelo lya cine. Tufwile twatemwana nokukoseleshanya pakuti tuleikala ne myeo iyapala ku mweo wa kwa Kristu. Icifulo ico mwina Kristu e ngakulilamo bwino bwino cilonganino ca bena Kristu, nomba abena Kristu bamo aba ntanshi balekele ukulongana ca pamo na banabo ku mapepo. Bushe paliko amepusho ayo muli nayo pali aya mabeshi?" Asukeni yonse ayo bali nokwipusha.

IFYO IFI CIPILIBULA KULI IFWE

Soseni amuti: "Yesu e waba Icipangano cesu Icipya. E kutila e nshila ya kupitamo ilyo tuleya kuli Lesa, kabili, e mwishi. Muli wene e mo twingabela ababa mulupwa lwa kwa Lesa. Muli ici Cipangano Cipya, abantu bonse kuti baba abapanya ubufumu bwa kwa Lesa nangu bacepe, bakule, ne lyo babe no mutundu uuli onse. Ici cipingo calembwa mu mitima yesu. Cine, cine Yesu naisa mu mitima yesu umo aleteke myeo yesu nga Shikulu. Aikala pa cipuna ca mweo wesu, kabili ifwe tulamumfwila.

"Tupyungila Lesa uwapulamo ku busuma. Pa myaka yonse iyapitapo, alesha na maka ukubwesha aba pano isonde kuli wene. Alicimishe ilyo Yesu afwile pa capindama."

Ebeni abasambi benu basale amenso yabo nokupepa mu mutalalila, batotele kuli Lesa uwatupee ilambo muli Yesu Kristu pakuti ifwe tube ulukuta

wakwe ulwasalwa.

Ba beshi 7 ukufika kuli 12 balanda ukutula Lesa aba ponse ponse. Kalembe aipwishe incende ya kuyako ukufuma pa cinso ca kwa Lesa, pantu konse eko ali. E lyo atile nga ali na mapindo ya kupupukilako mulwelele, namo mwine Lesa nga amusangile ku ntanishi, alemutungulula. Ne mfifi ine tekuti ileshe Lesa ukumona uko kalembe wa 'Malumbo ali. Ba beshi 13 ukufika kuli 18 yatweba ukuti Lesa e kabumba wesu. Alishibe mibili yesu ukucila fyo twaishiba. Aishibe fyonse pali ifwe ne lyo twali tatulafyalwa.

Kalembe alitwalilile ukusosa ukuti amatontonkanyo yakwa Lesa yalicindama kuli wene. Yalifulisha kabili yaishibe fintu ifingi.

Ba beshi 19 ukufika kuli 24 e pepo lya kutula ababembu bakonaulwa kabili Lesa akafwailisha mu mutima wa kwa kalembe. Ababembu bamoneka nga balwani ba kwa Lesa na kalembe wine.

Amashiwi ya muli ba beshi 23 na 24 yomfwikwa kwati yakuipeeelamo kuli Lesa muli fyonse. Pa numa ya kusosa na kanwa kakwe ukuti Lesa alimwishibe bwino bwino, kalembe alombe Lesa ukumufwailisha nokusanga ulubembu ulwali muli wene. Talefwaya akantu ne lyo kamo akakumulesha ukwingila mu mweo wa pe na pe.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO:

Icantanishi

Bomfyeni ifyo abasambi benu bamilondolwelele pakubashimikilako pa lwa bena Kristu abapita mu fintu ifingi no kumfwa ifyo Lesa ali mupepi nabo mu musango uwaibela. Mube ne nshita yakubalondolwela nokuteko mutima pantu e lyo bengasambilile fingi muli iyi nshila ukucila fintu bengasambilila mufilembelwe muli ili sambililo. Nga mwapwa, e beni abasambi benu ukushimikilako abanabo nga balefwaya.

Soseni amuti: "Inshita yonse Lesa aba na ifwe. Ilyo tufwaya ubwafwilisho nangu ukusansamushiwa, Lesa aba uwaiteyanya ukutupeeela. Isambililo lyesu ilelo lilelanda pa fyo kalembe aishibe fintu Lesa ali mupepi nankwe lyonse."

UKULONDOLOLA

Ebeni abasambi benu balebelenga ukukonka ifyo mwakulabelengeleko muli Amalumbe 139.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Lesa aishiba fyonse pa muntu onse.

ICO NDEFWAYA UKUTI ABASAMBI BANDI BESHIBE: Abasambi bandi balingile ukwishiba ifyo Lesa aishibisha fyonse pa myeo yabo.

IFYAKUBOMFYA PA KUSAMBILISHA: Landeni na bantu abengi (bane nangu basano) balande pa nshita ilyo baishibe ukuti Lesa ali nabo. Kuti cawama ukwipusha umucemi wa cilonganino. Kuti mwafwayo kubafwilishako ukupitila mukubeba aya mashiwi: “Bushe mwatalile amuba ne nshita iyo mwaumfwile ukuti Lesa ali mupepi sana sana na imwe? Na limo cali ni pa nshita ya bwafya ilyo mwalufishe cibusa wenu, nangu ilyo mwali mubwafya mwe bene. Na limo cali pa nshita ilyo mwapolele ukufuma ku bulwele ubukulu, nangu ukufyalwa kwa mwana untu mwalelolela inshita iikulu. Kuti mwalemba ifyacitike pakuti mukebukishe bwino bwino ilyo mwalongana ca pamo. Ipusheni cila muntu mwalalandako nga ca kuti alefwaya ukushimikilako ifyo apitilemo. Ilyo mwabalondolwela ifyo bapitamo, na limo kuti bamilomba ukuit mubebe amashina yabo. Nga tabalefwayo kuti mubalumbule shina, mukonke ifyo bamyebele.

ISAMBILILO LYA NTANSHI

Amalumbo 139 e yo kalemba alondololamo ifyo aleumfwa ukuti Lesa ali mupepi nankwe, kabili kalemba alefwaisha bakabelenga wakwe nabo ukuti bomfwe ifi fine. Kuli wene, Lesa tali ukutali. Lesa ali mupepi sana kuli kalemba, kabili na o Lesa alimwishibe sana sana. Amwishibe ne lyo ali umwaice sana sana mu nda ya kwa nyina. Kabili kalemba aishibe ukuti lyonse Lesa ali nankwe konse uko aleya.

Amalumbo kuti yaakanikwa mu fipande fine, cila cipande no mutwe waciko: Ba beshi 1-6, 7-12, 13 ukufika kuli 18 na 19 ukufika uli 24. Tuli nokusambilila cila cipande cimo cimo.

Ba beshi 1 ukufika kuti 6 balanda ukuti Lesa aishiba fyonse. Alishibe kalemba wa 'Malumbo pantu alifwalishe mu mutima wakwe nokumwishiba. Aleishiba fyonse ifyo kalemba alecita, na matontonkanyo yakwe yonse aliyeshiba. Lesa aba uwaishiba inshiku sha muntu fintu shaba. Ashingawike umweo wa muntu. Kalemba apapile nganshi ukutla Lesa aishibe ifi fyonse.

ISAMBILILO 4

ICITETEKELO, ICAKOSA KABILI ICA CINE

IFYO NDEFWAYA ABASAMBI BANDI UKWISHIBA: Ndefwaya abasambi bandi pamo na ine wine twishibe ukuti Lesa alefwaya ifwe ukutwalilila ukukulilako ku mupashi.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Aba Hebere 11:1-12:29

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Aba Hebere 12:1-17

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “*Ni pakufundwa e mulandu mwingashipikishisha. Lesa alecita imwe nga bana baume. Pantu mwana mwaume nshi u o wishi ashifunda?*” Aba Hebere 12:7

Kafundisha umo aebele abana abo alefunda amashiwi aya, “Nali mitetekela.” Bushe aloseshe mwi? Icitetekelo cipilibula ukucetekela mu muntu nangu mu cintu cimo na maka sana. Cilolele mukutla kafundisha acetekela abana bantu alefunda ukuti bakapasa, pantu balecita ifilungami.

Ku Mwina Kristu, uwacetekela mu cine cine, icitetekelo cipilibule fintu ifingi. Icitetekelo e kucetekela kwesu muli Kristu na muli Lesa umwine. Twacetekela nokucetekela Yesu, Umwana wakwa Lesa ukuti e ukatupususha. Ii, e ntendekelo ya citetekelo ku Mwina Kristu.

Icitetekelo cesu, cilingile cakulilako. Cifwile catendeka ukukulilako ilyo fye twafyalwa cipya cipya. Cilatwalilila ukukula mpaka ukufwa no kuya ikala na Lesa.

UMULIMO UUKALAMBA NGANSHI

Aba Hebere 12:1 baletucinkulako ukutla tatuli fweka mu citetekelo cesu muli Lesa. Kalemba aletwebako mwi sambililo 11 pa baume na banakashi abacetekela muli Lesa. Balipakeswe, kabili abengi balifwile lelo balitwalilile ukuba aba cine kuli Lesa pa mulandu wa kukosa kwa citetekelo cabo.

Cila muntu uwapokelele Kristu aba no mulimo uukulu nganshi mweo atungulula. Uyu mulimo aba na o wakuba nga fintu Yesu aba. Takwaba umulimo na umbi untu muntu aba na o ukucila pali uyu.

Twalishiba ukuti ulubembu lulatucingilila ukufuma mu kufika pa cipimo ico tufwaya ukufikapo mu mweo wesu. Tulingile twafuula, nokusha, ulubembu lonse ulufwayo kututalusha ukufuma ku mulimo twakwata uwacila pali yonse.

Tontonkanyeni pa muntu usangwa mukucimfyanya kwa lubilo, e lyo atendeka ukuti abutuke, asenda ne cisendo icili nge saka lya bunga ilinono. Alaposa icisendo cakwe panshi ilyo amona ifyo afilwa ukubutukisha ne cipe pa mutwe nangu pakubeya. No mwina Kristu wine teti abutukishe nangu abombe bwino imilimo yakwa Kristu ilyo asendele icisendo ca lubembu. Tacaba icaanguka ukucita. Tulingile twafula ulubembu lonse ukufuma mu myeo yesu, lyena e lyo twingekala ne myeo ya bulungami cila bushiku.

YESU, ICILANGILILO CESU

Mubena Hebere 12:2-3 e mo tubelenga ukuti Yesu apeelee umweo wakwe pakuti tupusushiwe. Afwilile ifwe bonse. Tatulapita mu kucula kuntu Yesu apitilemo. Asendele ukucula kwesu mu cifulo cesu pa lupanda.

Ukucenjeshiwa e kwafwilishako ukuti icitetekelo cesu cikulileko kabili cibe icakosa, ica cine. Ukuculila pe shina lya kwa Yesu kulundulule citetekelo cesu.

Yesu e cilangililo cesu icacila pali fyonse. Apitile mukucula ukwabulo kuti ailishanye, pa membu shesu.

Muli abena Hebere 12:5-11 e mo tumfwa ukuti Abena Kristu e baba abana ba kwa Lesa. Ishiwi lya ci Hela iliyabomfiwa pakulanda pa bana tulyalola pa bana abanono. Lilanda pa bana ba kwa Lesa abakulu.

Umwana umukalamba e umfwa nokwishibisha amafunde ya kwa wishi. Apo twaba abaice, abana ba kwa Lesa abakulu, tuli nokwishibisha nokumfwa amafunde yakwe. Kabili tukeshibisha ubucindami bwaba mukucenjeshiwa ilyo twafilwa ukumumfwila.

UKUCENJESHIWA KUNTU LESA ATUPEELA

“Ukucenjeshiwa” e kusambilila uko amano ya muntu ne mibele yakwe fipitamo pakuti abe uuisunga kabili uwacumfwila. Ukucenjeshiwa e kuleta ukusambilila. Lesa alitutemwa kabili alingile ukutucenjeshiwa pakuti tube abantu afwaya ukuba. Ubudemwe bwesu no mucinshi twakwata pali wene fikulilako ilyo tucenjeshiwa.

Ilyo Lesa acenjeshiwa bana bakwe, cilakalipa ilingi line. Ku ntanshi, ifiisa mukucitika filatuwamina sana sana. Nefi fintu ifiisa kuntanshi ni 'fi:

MFWAILISHENI, MWE LESA, NOKWISHIBA UMUTIMA WANDI:

Kalemba wa 'Malumbo alefwaya Lesa ukuti afwailishe mu mutima na mu matontonkanyo yakwe. Talefwaya ulubembu ne lyo lumo mu mweo wakwe. Kabili talefwaya ifyakwisa pakati ka kwa Lesa na o wine. Alefwaya Lesa ukulamutungulule nshiku shonse.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE:

Bushe mutontonkanya ukuti cisuma apo Lesa aba uwamitemwa? Ee! Bushe mutontonkanya ukuti cisuma apo Lesa aishiba amatontonkanyo yesu yonse? Nalimo teti mube nokwasuko pali ino nshita. Limbi nalyo tulomfwe nsoni ukwishiba ifyo amatontonkanyo yesu yonse yaba palwalala ku cinso ca kwa Lesa.

Fifulo nshi ifyo muyako? Bushe ifi fifulo fintu mutandalako e fyo Lesa atemwa ukuti mulesangwamo? Na limo kuti mwasala incende shimbi ishilingile ukuyako.

Nge fibusa fyenu ni bani? Ni bani abo muba nabo inshita ntali? Bushe muli ne nsansa nokushininkisha ukuti Lesa alatemwa ukumimona naba bantu? Bushe na cilinga ukweshi ukusale fibusa fimbi ifipya?

Fintu mulandapo sana? Bushe mulalanda sana pa mweo wenu, pa ndalama shenu, pa ncito mubomba, pa fyo mufwaisho kucita, pa banenu nangu pali Lesa? Bushe calinga ukutendeka ukulanda pa fintu fimbi ifipya? Ndemona, fwe bengi tufwile twasala ifyakulandapo ifipya. Bushe kuti twasosa atuti, "Mfwailisheni mwe Yehoba, nokwishiba umutima wandi! Njesheni nokwishiba amatontonkanyo ya mu mutima wandi?"

Lesa alishiba kale amatontonkanyo yesu. Alishiba kale ifyo tufwayo kucita kabili aishiba fyonse pali ifwe. Aba mupepi ne 'fwe kabili aba uwaiteyanya, uufwaisha ukutwafwilisha inshita fye yonse. Yehoba afwayo kuti tulemunakila nokutungulule myeo ya bulungami. Kabili afwayo kuti tumutemwe no kumulumbanya. Bushe ilelo mulefwayo kwalula ifintu fimo fimo mu mweo wenu?

Umulumendo umo atile, “Naeseshe ukubutuka ukufuma kuli Lesa, fintu Yona acitile. Lelo Lesa ali konse uko naleya.” Kalembe wa Amalumbo 139 asosele ifyebo fimo fine. Teti tulube ukufuma kuli Lesa. Lyonse aleshiba uko tuba, nefyo tucita.

Lesa aleshiba ifyo tutontonkanya, nefyo tufwaya ukusosa ilyo tatulati tusose. Lesa aishibe fintu fyonse. Kuti twamweba na matontonkanyo yesu ayali mukati ka mutima. Kuti twamweba ifitukalipa no bulanda twaba nabo.

Kuli Lesa tatufwile kuba na nsoni. Aishiba kale ifyo twaba. Nga twaishiba ukuti Lesa aishiba fye fyonse, tufwile twaishiba ukuti cikankala ukumumfwila.

LESA ASANGWA APALI PONSE:

Ilyo mwali abaice, bushe mwalyeseshapo ukucite 'fintu ifibi e lyo mwalefisa ku bafyashi benu ifyo mwacitile? Na limo mwalecimfya pa nshita inono. Lelo takuli uwingafisama ukufuma kuli Lesa. Konse kuntu tuya, Lesa nao e ko aba.

Lesa aba na ifwe konse nokututungulula. Afwaya ukutucingilila ku filwani. Kabili afwaya ukutusansamusha nokutukoselesha. Afwaisha ukuti tulemumfwila.

ILYO TWALI TATULAFYALWA, LESA ALITWISHIBE:

Lesa alikwishibe ilyo wali taulafyalwa. E wakulengele munda ya mufyashi obe. Lesa aishiba ifipa ilili lyonse ne cipande conse ica mubili obe.

Ilyo wali mupepi nokufyalwa, Lesa alishibe inshiku isho wali nokwikala pano isonde. E wateyenye ifyo umweo obe wali nokuba. Kalembe wa Amalumbo apapile nga nshiku mano yonse aya ayo Lesa aba nao icakutula aebele Lesa ukuti aya manayelemwafwilisha sana kabili yali icuma kuli wene.

LUMBANYA LESA UWIKALA NA IWE:

Ni lilali walumbenye Lesa pa kukusunga? Twaba ne fintu ifingi ifyo twingalumbanishishapo Lesa. Teti kube ubulobololo bwa mataba ne fyashala nga cakuti takuli imfula na kasuba. Imfula na kasuba tafyaba mu maboko ya muntu. Lesa e waba na maka pa mfula na kasuba. Tufwile ukutotela nokulumbanya Lesa pa fintu fyonse ifyo atucitila. Teti twishibe icilenga ukuti abantu bamo babe abalwani ba kwa Lesa. Lesa acite fintu ifingi kuli ifwe. Kalembe wa Malumbo atile abalwani ba kwa Lesa bali abalwani bakwe na o wine.

Ubulungami, ukuba abamushilo, abanakila ubufwayo bwakwa Lesa mu myeo yesu, ukulaikala bwino, ukubomba bwino, ukulaikala bwino nokumfwana na Lesa, ukutekanya, ukutetekela, umutende, ukutemwa nokuba uwanakilila.

Ifi fyonse ififuma mukucenjesha kwakwa Lesa fyaba ifya muyayaya. Tulasanguka abana ababusaka, abalulamo ulubembu kabili abashila. Tulasanguka abana bakwa Lesa abatemwa ukumumfwila.

Lelo kwaba ubulwani ubwingi ubo Umwina Kristu alingile ukupitamo ilyo aleikala no mweo wa kutetekela. Muli isho nshila sha mafya no bulwani, Lesa alatupeelo Mupashi wakwe uwamushilo, ukuti uletwafwilishako. Mu bena Hebere 12:12-17, abena Kristu balakoseleshiwa ukuti baletwalilila ukulakulilako ku mupashi.

Caba icaanguka ku Mwina Kristu ukuba uwa bunang'ani. Umwina Kristu umunang'ani ali nokuleka ukubelenga Baibele yakwe. Kabili akaleka nokusangwa ku mapepo inshiku ishing. Alafilwa ukutandalila nokupeela ubunte ku babiye ukulingana ne fyo ali nokulacita.

Abena Kristu baleibukisha ukuti ubu bulwani eko buli. Ilyo basanga ubunang'ani bwa musango 'yu, balingile balapile membu shabo kuli Lesa pakuti alebafwilishako ukucimfya ubu bunang'ani.

Ukucenjesha kwakwa Lesa kulengo abana bakwe ukufwaya ukuti balemunakila. Bafwayo kwakanyako abanabo ukutemwa kwakwa Lesa pamo pene na mafunde yakwe. Abana bakwa Lesa balaakanyako icitetekelo cabo ku banabo.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE

Umwina Kristu onse alakabila icitetekelo icili nokulundwapo. Ilyo tubomfya icitetekelo cesu, cilakulilako. Bushe tubomfya shani icitetekelo twaba naco?

Tontonkanyeni pa muntu uo mwaishiba uushili Mwina Kristu. Mulefwaya ukuti uyu muntu akapusushiwe. Nomba muletontonkanya ukuti imwe mwaba ne citetekelo icinono. E lyo mwasalapo fye ukubomfya ici citetekelo mwaba naco pakuti mu mulete kuli Kristu. Muli no mwenso nangu mwaishiba ukuti mwaba na maka yakupepa. E lyo mwalomba kuli Lesa amuti, “Shikulu, njafweniko nkumanye ulya muntu uwaluba, ilelo.” E lyo Lesa na o ayasuka, mwamonana no muntu mwalefwaya. Kuti mwaba no mwenso ukumwebako fimo pali Kristu.

Ubu bushiku mwaibukisha fintu Lesa ayaswike ipepo lyenu. E calenga ukuti mube abashipa mu mapepo yenu. Kabili mulomba amuti, “Mwe Shikulu,

ndetotela pakunjafwilishako ukukumana na ulya muntu uwaluba ilelo. Na mailo line mukanjafwilisheko ukukumana nankwe na kabili nokumpeela ukushipa pakuti nkamwebe ukuti ndi Mwina Kristu.”

Shikulu akasuka ipepo lya musango 'yu. Mulebomfya icitetekelo mwaba naco, kabili cilekulilako. Muleumfwila Lesa nokwasha ukuba ne cumfwila kuli wene. Nga mwatwalilila muli iyi nshila, Lesa akamwafwa ukulanga ubaluba ifyo be ngasanguka Abena Kristu.

Umwina Kristu onse alingile aba neco afwaya ukucita mu mweo wakwe mu bwina Kristu. Ne 'ci cifwile ukuba ukufwaisha ukupala Yesu cilabushiku. Pakuti afike pali ici, alingile ukuba uwacenjeshiwa ukufuma kuli Lesa. Akatusambilisha ifyo twingaba abamumfwila. Kabili akatwafwako ukuba ne citetekelo ica maka kabili ica cine.

Bushe mulefwaya ukukwata ukucenjeshiwa kwa musango 'yu mu mweo wenu?

ISAMBILILO 10

LESA ABA PONSE APALI UMUNTU

ICONDEFWAYA UKWISHIBA: Bushe Lesa alinjishiba sana sana? Ili sambililo lili nokunjeba.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Amalumbo 139.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: “Bushe ndeya kwi mfumeko ku Mupashi wenu?” Amalumbo 139:7

Akaice kamo kaleangala palubansa lwa ng'anda ya bafyashi bwakwe. Alongenye utumuti pamo. Alefwayo kuti apange ulupango.

Ilyo abulile akamuti kamo, bwangu bwangu akaposele panshi nokutendeka ukulalila. Akamuti kali ne myunga. Umunga umo walimulashile, e lyo mulopa wayamba ukufuma pa cilonda. Abutukile kuli nyina ne filamba mu menso. Abafyashi balishiba ifyakucita ilyo mwana alefwaya ukuti bamwafwe.

Ilyo bakabila ubwafwilisho nangu ilyo bacenwa, abana babutukila ku bafyashi babo. Bushe abakalamba baya kuli ani? Nga twaya ku fibusa fyesu nangu kulupwa lwesu, limbi teti beshibe icakutucitila. Limbi nalyo teti batwafwe nangu balefwaya. Lelo kwaba umo uwingatwafwa. Ni Lesa e utwafwilisha pantu e waba na maka kabili e wishibisha ifyo tukabila.

Mwisambililo lya lelo tuli nokusambilila ukutila Lesa alaile ukuba na bantu. Kalemba wa Malumbo aleya kuli Lesa ilyo alefwaya ubwafwilisho. Alishibe ifyo Lesa amutemenwe kabili ifyo ali nankwe lyonse mupepi.

LESA AISHIBA FYONSE PALI IFWE:

Belengeni Amalumbo 139. Mwalyumfwapo uko muntu atila, “Twalilila ifyo ulecita, tapali uulemonako?” Bushe tamwaumfwile kwati kwaliko uwalemonako? Ca cine, mwalilungika. Kwali uwalemimona. Lesa lyonse alatumona.

Ilingi tulalaba ukuti Lesa aishiba fyonse pali ifwe. Yesu atile ne mishishi ya mu mutwe wesu ine yalipendwa nokwishibikwa. Lesa aishiba fyonse pali ifwe.

IFYAKUBOMFYA I SAMBILILO:

Soseni ukutula, “Na lelo line Lesa alitutemwa. Nangu twapokelela Umwana wakwe nangu iyo, Lesa alatutemwa. Alafwaya cila muntu muli ifwe ukucite ca musango uyu (ukupokelela Yesu). Tafwaya ukuti tukese onaika. Ilelo nalomba bantu babili ukuti batulange icangalo pa fyo twingaleta abaluba kuli Lesa.”

(Shininkisheni ukuti Abena Kristu bacita ici cangalo.) Uuli nokuba inte alingile abalilapo ukweba umubiye pa lupwa lwakwe, pa ncito abomba na pa ng’anda yakwe. E lyo amwipushe ilipusho lyakutula, “Bushe walipokelela Yesu ngo Mupusushi obe?” Afwile abomfya Baibele pakulanga uwaluba” ukuti bonse aba pano isonde balibembuka nokupelebela ku bukata bwa kwa Lesa. Kabili balingile bapusushiwa, nokuyebelele membu shabo nokupokelela Yesu. Cila muntu alingile aeba ababiye ukuti nomba napokelela Kristu. Kuli babomfya Abena Roma 3:23, abena Roma 6:23 kabili na bena Roma 10:9-10. Aya e malembo ayasuma mu kupeelo bunte. Lekelesheni icangalo mwipepo ukufuma ku waluba ilyakuipeela kuli Yesu. Lekelesheni isambililo lye lelo ne pepo ukufuma kuli onse untu muli nankwe uwaluba, lelo uuli nokupokelela Yesu.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Lesa afwaya uwasumina onse ukukulilako ku mupashi.

ICO NDEFWAYA ABASAMBI BANDI UKWISHIBA: Ndefwaya abasambi bandi ukwishiba fintu ukukula mu mupashi kupilibula. Ili sambililo lili nokubapeela imilimo iyaibela iyo bengabomfya pakuti balekulilako ku mupashi.

IFYAKUBOMFYA PA KUSAMBILISHA: Apakulemba, ifilembelo ne cipampa nangu ipepala ilikulu.

IFYO MWINGATEYANYA PA KUSAMBILISHA

Amalembo ya kubalilapo

Amalembo ya muli Abena Hebere 12:1-17 e yalanda pa citetekelo icakosa kabili ica cine.

Muli beshi 1, kalemba wa citabo ca ba Hebere aleti abena Kristu baba pakati ka cinkupiti wa bakambone nangu inte ishingi kwati likumbi. Ili bumba lya nte e cinkupiti wa bena Kristu abalumbulwa muli aba Hebere 11, pamo pene na bena Kristu bonse abalipo kale sana. Aba babapo pakuti balecita imilimo iingi sana. Balingile ukulatumona nga cakuti tuli nokufika pa cipimo twasala. Baendele ulwendo lumu, nabasende ne citetekelo. Nomba balefwayo kumona fintu tuli nokusenda icitetekelo cesu ilyo tulebutuka pa lwendo lwesu. Babapo pakuti balekoselesha abalebutuka mukucimfyanya kwa muno nshiku mu bwina Kristu bwesu.

Uku kucimfyanya uko mwina Kristu alepitamo kulingile kwacitwa no mutima wa kushipikisha nokucenjela sana sana. Ulubembu lonse ulo uulebutukako aba nalo lulingile lwaposwa pakuti abutuke bwino. “Ulubembu ulwakambatila kuli ifwe” e cilangililo ca mwingila u o uubutuka afula ilyo apalama mukutendeka ukubutuka. Pakubala, ulubembu lwa musango ’yu lumoneka ngolushingaleta imisoka pa muntu, nomba kuti lwatulenga ukuti tufilwe ukubutuka mukucimfyanya kuntu twaingilamo.

Beshi 2 iletusoka ukutaluka ku lunkumbwa lwa fintu ifyo ibumba lya nte ilili mupepi nefwe, lyakwata. Lelo tupose amenso yesu pali Yesu inte iyacimfishe mulubilo ulwabulamo ulubembu, ilyo afwile pa capindama. Mu fyalo ifingi, imfwa intu umo e ngafwako yaba iyakukulikwa ku ntambo, ku cimuti. Mu nshiku sha kwa Yesu bantala misoka baleipaiwa pa lupanda. Yesu wena apitile mu

bakaba “Ulukuta lwa bashima pepo, ulwa mushilo. Nomba tabaleibukisha icipangano. Na kabushe, baishile sanguka fye abasulwishi, abalekongweshabantu banabo indalama, kabili abali ne fyuma nokwishibikwa nga nshi. Lelo Lesa wena alitwalilile ukubeta. Teti atobe icilayo abapeele, aba uufwaisha ukuleta bantu kuntu ali. Kuti abakanda, nokubacenjesha ukupitila mukubakanshisha, nomba ifi te fyo afwayo kucita. E calengele ukuti abalombe ukuyebelele membu shabo.

Esaya 55:6-7 itweba ukuti ubwite bwakwa Lesa ku babifi bwaba ne mpela. Takwaba uwaishiba ilyo iyi mpela ikafika. Baibele yatila, “Fwayeni Shikulu ilyo e ngasangwa.” “Ababembu” e bo ababembuka apabuuta tutu. Ba “mpulamafunde” e abo ababembuka mu matontonkanyo yabo na mu bumfisolu. Bonse aba balishibikwa kuli Lesa. Kabili bonse baitwa ukuti bese bayebelele, pantu pa cinso ca kwa Lesa, baba aba misha. Lesa akabelelo luse abo bonse abakayebelele membu pakuti babwele kuli wene.

Esaya 55:8-9 atila, amatontonkanyo ya kwa Lesa tayingana na ya bantu. Ne ficita umuntu te fyo Lesa acita. Pano isonde ilelo, umuntu uusala umutende nokukana inkondo e o abantu batila “Taba na maka.” Lesa tafulwa bwangu, alitekanya kabili aleita abantu nakabili pakuti apusushepo abalefwaya ukulapile membu nokubwela kuntu ali.

2 Samwele 7:8-16 e muli amashiwi ya mu cipangano cintu Lesa acitile mu kumfwana kwakwe na Dabidi. Alaile Dabidi ukuti abana bakwe bakaba abakucimfya umuyayaya. Ifi fyebo fya kwa Natani kuli Dabidi e fyaesoka Dabidi ukuti te wali nokukule tempele lya kwa Lesa mu nsoselo sha pano isonde. Nomba Lesa ali nokusuminisha Dabidi ukuba kakula wa “Ng’anda” nangu icikolwe ico Mesia ali nokufyalilwamo. Muli beshi 15, Lesa aebele Dabidi ukuti tali nokumupokolola ubutemwe bwakwe mu bana bakwe.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO:

Icantanshi

Ebeni abasambi benu babelenge Amalumbo 136. Bepusheni balondolole ifyo ubutemwe bwa kwa Lesa bupilibula. Mubafwe ukwishiba ukuti ubutemwe bwa kwa Lesa tabwaba ne mpela. Tapali ico twingacita pakuti tufumye ubutemwe bwa kwa Lesa pali ifwe. Lesa apeela fye ubutemwe bwakwe ku muntu fye uuli onse, untu asalile. Na pa nshita sha mafya ne sha mutende, ukutemwa kwa kwa Lesa kulabapo. Buba ne’fwe ilyo tuba ne myeo ya kucimfya, kabili buba ne fwe ilyo twabembuka ku mupashi.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO

Ica ntanshi:

“Kabilo wa fyangalo aebele cinkupiti wa baletamba ukuti abantu bali mupepi nokubutuka mukucimfyanya kwabo. Aebe na bali nokucimfyanya ukuba abaiteyanya. Awe mu fifulo ifingi aba bantu batendeke ukuitayanya. Bambi batendeke ukulatolauka, baleimya amolu yabo mu lwelele pakuti iminofu ya mubili inakilile. Bambi nabo bakontamike mibili yabo nokulakaka bwino intambo sha pa nsapato bafwele. Kabili ilyo inshita yapalama, bambi nabo bayambile ukufuula ifyakufwala ifishalefwaikwa mu kubutuka. E lyo baile ku cifulo cakuyambilapo lubilo.

“Ukucimfyanya kwali mupepi nokutendeka, na balecimfyanya nabo bali abaiteyanya ukubutuka no kucimfya. Bali abafundilwe bwino bwino ifyakubutuka cila bushiku pakuti bafike pa cipimo icallefwaikwa. Cila muntu alesubilo kuti e ukacimfwa pali bonse.”

UKULONDOLOLA

Soseni amuti, “Na lelo line tuli mukucimfyanya ifyo banensu bacimfyenye pakubutuka intampulo nangu amakasa imyanda ine na makumi nangu yane pa mulu (440). Bambi bashala kunuma ukutali pantu bacili baleipununa. Abena Kristu balingile baishiba ifyo bengabutuka muli uku kucimfyanga, ifyo bacita ilyo bafwaya ukuya pa ntanshi mufya milimo imbi iya pano isonde. Natubelenge amalembu yesu ilelo nokwishiba ifyo kalemba wa citabo caba Hebere alesosa pali uku kucimfyanya.”

Ebeni abasambi benu babelenge abena Hebere 12:1-17. Babelenge ibeshi lya ntanshi, e lyo mubomfye ifyo mwasambilile ku ng’anda ilyo mulelondolola. Ebeni abasambi benu balundepo fyonse ifyo balefwayo kusosa, nangu. bepushe fyonse ifyo balefwaya. Kuti balanda sana sana pa lwa lubembu ulwakambatila sana sana kuli ifwe. Lumbuleni imembu ishing’isho mwingalunda pali uyu mulandu, ishilingo bunang’ani, ukufulwa fulwa, ulwambo, ukukana elela abanenu, na fimbipo.

Twalilileni muli iyi ine nshila, mulande pali beshi 2, beshi 3, mufike nakuli beshi 11, na kuli beshi 12 na 17. Ifi fyonse filekonka fye pa fyo mwasambilile ku ng’anda lintu mwaletayanya ili sambililo. Peleni abasambi benu inshita kulundapo nokulanda pa milandu yonse iikumine kuli ili sambililo mu mabeshi twabelenga. Mulesambilisha abakalamba, kanshi inshite shingi, ifyo balanda fikankala ukucila ifilembelwe muli ici citabo.

IFYO ICI CIPILIBULA MU MYEO YESU:

Soseni amuti, “Beshi 14 iletweba ifyo twingalwisha na maka mukuleta umutende ne mibele iyashila. Ukuba nga Yesu e kuba ne misango iyashila. Fwe bena Kristu, ici e cipimo ca mweo wesu ukuba ifyo Kristu aba. Ngatulebutuka bwino bwino, nokubika menso yesu pali Yesu, tukaba fintu aba cila bushiku. Ilelo natulande pa misango nangu pa nshila isho twingabomfya pakuti tube nga Yesu.”

Peeleni cila muntu icilembelo na pakulemba. Soseni amuti: “Tuli nokulanshanya pali ifi ifya kucita. Ndi nokulemba ifyo twasala ukuti e fingatulenga ukuba nga Yesu. Mufilembe pa mapepala yenu. Mulesunga ili ipepala apo mwafilemba, mu ncende iyo mwingafisangamo bwangu cila bushiku. Lyena elyo mukalalundapo ifya kucita na fimbi, nokwishiba nga muleya ku ntanshi nangu iyo.”

Lanshanyeni na basambi benu pali ifi ifya kucita pakuti mwishibe ukuti fyonse fye filetutwala ku kukulilako ku mupashi. Abasambi benu kuti balundapo na fimbi. Moneni ukuti fyayafwilishako Abena Kristu ukukula ukulingana na malembo.

1. Lyonse mulesangwa ku mapepo.
2. Cila bushiku mulebelenga Baibele.
3. Mulepepa lyonse (Ilyo mwapalama ukulya, ukusendama, ilyo muli mu mutalalila mweka, na fimbipo)
4. Shimikileni abantu muli nabo pa fintu Yesu amicitila.
5. Mupekanye pakuti mulange abashala ifyo bengasanguka Abena Kristu. Kuti mwabelenga mu Bena Roma 3:23, 6:23, Yohane 3:16, Abena Roma 10:9-10.
6. Muleesha ukubelela abanenu bwangu bwangu ilyo bamilufyanya.
7. Citileni umuntu umbi umulimo wa luse. Mu mucitile ukwabulo muntu umbi ukwishiba.
8. Peeleni icekumi pa fyo mufola, ku milimo ya cilonganino.
9. Peeleni ifyabupe na fimbi nga kuti mwaba na maka ya kukumanisha.
10. Peeleni umucemi wa cilonganino ifyakulya.
11. Tandalileni uyo uulelwala, uli mu cifungo, uulelwa, nangu umukote.
12. Esheni ukulanga ukutasha. Tasheni Lesa pa fyo alenga na pa fintu fyonse ifyo mulaba ukumutotelapo.

Ilyo mwatantika ifyo mwasambililapo na basambi benu. Kuti mwaisala uku kulongana ne pepo. Lombeni Lesa ukusuminisha abasambi benu ukwesha na maka yabo ukuti babe ifyo Kristu aba.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Yesu apeela ipusukilo kuli bonse abali nokupokelela icabupe bwakwe.

ICO NDEFWAYA ABASAMBI BANDI UKWISHIBA: Ndi nokubomfya ili sambililo pakwesha ukuleta basambi bandi abaluba kuli Shikulu no kbasambilisha fintu bengaleta uwaluba kuli Shikulu wine.

IFYAKUBOMFYA PA KUSAMBILISHA: Muteyanye umu muli bwino bwino pakuti abasambi babili babe ne ncende yakuyaikalapo bwino ku ntanshi ye bumba, pakucite cangalo.

IFYO MWINGATEYANYA UKUSAMBILISHA:

Icantanshi

Esaya 55:1-2 yalembeelwe ku bena Israele abailekala mu musumba wa calo ca Babele. Muli aya malembo yonse, Esaya alepapata kuli aba bantu ukuti bakabwelelemo ku Yerusalemu pantu nomba balibasuminishe.

Pa kwamba, aba Yuda balelila no kuponye filamba ukuti babwelele ku calo cabo ku musumba wa Yerusalemu. Pakupita kwa nshita iitali, basangile ukutla imibele ya busha buntu balimo, yabelela no bucushi bwacepela. Babapele impanga ya kwikalamo nokutendeka ifyabusulwishi. Awe baishile'ba abafuuma mu milimo ine iyi, na mukukongwesh indalama ku bantu. Aba Yuda nomba balifye bambi bambi tabali ifyo Lesa abacitile nga bashimaepo. Balabile ne cilayo bacitile kuli Lesa ukuti bakabe ukukuta lwa ba shimaepo.

Indalama, ne mpanga ne milimo e fangawako imbutushi iili yonse, lelo ifi fyonse teti fipyane icalo cakwe. Lesa aletele insala mu mitima ya bantu bakwe ukuti bafwaishe ukumfwa icebo cakwe. Kuti bene, umutende wali fye nokusangwa mu cebo ca kwa Lesa.

Muli Esaya 55:3 tubelenga ukutla Lesa acili alefwaya abo abaluba mu lubembu. Aleti, "Teyamiken amatwi yenu, iseni na kuli ine." Abantu abakomfwa icebo ca kwa Lesa e bakaba no mweo. Na lelo line Lesa aleita abantu bonse ku kulapila.

Esaya 55:4-5 ileibukisha abantu ku cipangano ico bacitile na Lesa. Kabili cilebacinkula na ku cipangano ico bacitile na Dabidi. Abantu balaile ukuti

Akakwelela nokutwafwa pakuti tukaleikala bwino.

Lesa alitutemwa. E wateyenye nshila ya kutupusushishamo. Tulingile twalapile membu shesu nokucetekela mu Mwana wakwa Lesa. Lyena e lyo Lesa akatwelela. Nga twatemwa Lesa, tuli nokulamunakila.

ISAMBILILO 5

UKUCIMFYA MU MYEO YESU

IFYO NDEFWAYA ABASAMBI BANDI UKWISHIBA: Ili sambililo lili nokumfunda icilenga ukuti 'mbe uwacetekela sana muli Lesa.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Aba Hebere 13:1-25, 1 Abena Korinti 15:58.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Aba Hebere 13:1-8, 20-21.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Yesu Kristu ni 'fyo fine mailo, na lelo, na ku nshita sha muyayaya."* (Aba Hebere 13:8)

Umukashana umo mu cilonganino ca Baptist balimusumine ukwingila mwisukulu lya pa mulu ilya ba Baptist. Wishi aletontonkanya ukuti na limo pali lilya isukulu paliko ing'anda iyo abanakashi balesendamamo.

Ilyo bailefika pe sukulu line ili pa bushiku bwa mulungu, mu nshita ya cungulo kasuba. Bapapile nganshi pakumfwa ukuti tapali ing'anda yakusendamamo abakashana. Umukalamba we sukulu e pakutuma lamyia kuli shima pepo wa cilonganino ca Baptist ukuti umufyashi umwaume no mwana wakwe balefwaya ukwakusendama. Awe uyu mucemi alombe umukalamba we sukulu, no mweni pamo pene no mwana wakwe ukuya ku ng'anda yakwe.

Uyu mucemi atile wene no kukashi wakwe e bali nokusunga uyu mukashana. Bali nokulamulama ngo mwana wabo. Wishi apapile nganshi. Ulukuta lwakwe no lwa kwa shima pepo wine uyu lwali ulwapatene pa nshita iitali sana.

Umucemi acimfishe ulupato lwa liko pa mulandu wa citetekelo muli Kristu. Cine cine, umucemi no mukashi wakwe balangile ubutemwe ubukulu kuli uyu mukashana mu myaka intu aikele nabo.

Ne fwe bene kuti tuleikala ne myeo ya kucimfya. Nga cakuti Yesu aikala muli ifwe kabili ne 'fwe twaba abamumfwila, tuli nokucimfya.

TEMWENI ABENA KRISTU NA BAMBI

Belengeni aba Hebere 13:1-8. Pakutungulule myeo ya kucimfya, Abena Kristu balingile ukutemwa Abena Kristu banabo. Umwina Kristu uutila atemwa Lesa, lelo taatemwa Abena Kristu bayiye, ninshi wabufi. 1 Yohane 4:20 aleti, *"Ngo*

muntu atila, natemwa Lesa, kabili apata munyina, ninshi wa bufi; pantu uushatemwa munyina uo amona, te kuti atemwe Lesa uo ashamona." Nangu abe umutundu umbi, nangu akwate inkanda ya musango umbi, nga Mwina Kristu, ninshi ni munyinefwe. Ilelo Abena Kristu balingile ukulanga ubutemwe ku banabo ukucila ifyo cali mu myaka iyapitapo.

Ilyo icitabo caba Hebere calembelwe, ing'anda sha malila ne shakusendamamo abalendo shali ishibi nganshi. Abena Kristu baleafwa abanabo ukupitila mukubapeela ifilyo ne ncende shakusendamamo.

Muno calo ca Africa, na lelo line kuti twafwilishako bamunyinefwe na bankashi shesu. Kuti twatandalilako abalwele mu cipatala. Kuti twashitilako ifilyo umwina mupalamano uulelwala. Kuti twasunga bana ba mwina mupalamano nga cakuti mulwele. Limbi nalyo kuti twamubombelako mwibala. Kwabe nshila ishingishakwafwilamo abanensu abalwele.

KUULENI AMAYANDA YA BWINA KRISTU:

Lesa alatusambilisha ukuba abacitetekelo ku muntu twaupa. Ubufwayo bwa kwa Lesa mu fyupo, bwa kutila cila mwaume abe no kukashi umo kabili umwanakashi nao abe no mulume umo umuyayaya.

Yesu alatwafwa ukuba na mayanda nangu ifyupo ifyaisulamo no kutemwa nokusakamana imyeo ya bantu twikala nabo, nokucenjeshiwa kabili ne pepo. Alatwafwilishako ukulaikala bwino pakuti icitetekelo nokutemwa fikulileko mu cupo cesu nangu pa ng'anda yesu. Ukuba abaitetekela no kutemwana e kulenga amayanda ne fyupo fyesu ukuba ifyakosa.

ULESEKELA MU FINTU WABA NAFYO:

Aba Hebere 13:5 batweba ukuti tulesansamuka mu fintu twaba nafyo. Kalembe taloseshe mukutila Umwina Kristu teti akwate ifyuma fya ku munofu, ifya pano isonde. Atile tulebombesha pakuti tusange ifyuma ifyo tukabila.

Nga tubomfya indalama mu fya buwelelele, ukwabula ukuteyanya bwino-bwino ifyo tufwile twabomfya indalama, kabili ukwabulo kubika ku basunge ndalama, tatwakwate nangu fye cimo ica cindama. Indalama e cibombelo. E co twingabomfya pakushita ico tulefwaya. Nomba, indalama tashilingile ukutemwikwa ukucila pa fyashala.

umutengo wa membu sha bantu bonse aba mucetekela. Icipangano cakwa Lesa ica muyayaya, caishile fikilishiwa na Yesu Kristu.

LESA EUBELELA BANTU ULUSE KU MEMBU SHABO:

Belengeni Esaya 55:6-7 nakabili. Lesa alafwayo kutubelelo luse ukufuma ku membu shesu, lelo tufwile twafwaisha ukubelelwo luse. Te lyonse ilyo Lesa akaba mupepi ne 'fwe. Teti tushininkishe nga tukaba aba mweo na muli mailo. Ilelo e lyo twashininkisha ukuti tuli abomi. Ilelo e lyo twishibe ukuti e lyo twingacetekela muli wene. Ilelo e lyo twingapusushiwa.

Nga tulefwayo kupusushiwa tulingile twacite fintu fibili. Ica ntanshi tufwile twalomba Lesa ukuti atwelele. Twalishiba ukuti twabembuka kabili tulefwaya Lesa atwelele membu shesu.

Ica cibili, tulingile ukulapile membu shesu, nokutalukako. Natusale ifyo tulefwaya ukuti Lesa atwelele. Ilyo tulapile membu shesu e lyo Lesa atupokelela ilyo tubwela kuli wene. Nga twakana ukulapile membu shesu, lyena tuli nokufwa. (Luka 13:3).

Esaya aishibe ukuti ulubembu lufuma mu matontonkanyo yesu. Umubembu alingile aleka amatontonkanyo yakwe ayabi. Alingile ukupilibule micitile yakwe. E lyo Lesa akamubelelo luse. (Esaya 55:7)

LESA ACILA PA MUNTU MULI FYONSE:

Lesa tatontonkanya nangu ukucita ifyo umuntu acita. Lesa taakwata amatontonkanyo ayabi ifyo umuntu akwata. Lesa tabembuka. Na matontonkanyo yakwe yene yacila pa ya muntu. Lesa afwaya ukuti ifwe tube fintu aba.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE:

Bushe waliyebelele mumbe shonse mu cishinka? Bushe cine cine waliba umo uwaitile Yesu ukuti akupusushe? Bushe utila uli mwina Kristu pantu ba wiso na banoko bali abena Kristu? Bushe apo baba ifibusa fyakwa Lesa e cilenga ukuti nobe ulesosa ukuti akakupususha? Tawakapusushiwe. Uisalile wemwine. Kabili ulingile walapile membu shobe we mwine.

Nga uli mwina Kristu, bushe ulubembu e lulenga ukuti uleikala no mweo wa lubembu, uushingacimfya? Cinshi teti ulapile imembu shobe? Shilete kuli Lesa.

UBWITE KU BANTU BONSE:

Belengeni Esaya 55:1-9. Ilyo muntu amilomba ukuti muye ku kulya ifilyo ku mwakwe, mulingile mwasumina nangu mwakana. Teti amipatikishe ukwisa ku ng'anda yakwe. Ni mwe mufwile mwaisalila ifyakucita.

Lesa aita abantu bonse ukwisa kuli wene. Kabili alabakoselesha ukuti bese uko ali. Nomba Lesa teti apatikishe onse ukwisa kuli wene. Balingile ukwisa kuli wene pantu nacibalinga.

Bushe mwalitala amumfwapo icilaka? Ndemona mwalefwaisha icakunwa. Abantu kuti baikala ukwabula ifilyo, lelo teti bekale ukwabula menshi. Imibili yesu ilingile ukukwata menshi.

Imipashi yesu, ne myeo yesu, nayo ine ilingile ukwikuta nokusansamuka. Abantu bamo balomfwishe cilaka nangu ukufwaisha ukulya ifilyo fya kumupashi na menshi ya ku mupashi. Esaya atile, "Iseni kuli Lesa."

Abena Israele abali abantu ba kwa Lesa abasalwa, bakene ukumfwila Lesa. Baleikala ne myeo ya lubembu, muli bucintomfwa. E lyo Esaya abebele ukuti Lesa ali nokubatumina Umupusushi. Uyu Mupusushi ali nokwisa mukupususha bonse abamuteteki. Onse alishile. Nabashali ne ndalama bene balishile.

Bonse baishile kuli Lesa abalefwaya. Icikuku ca bupe fye ica kwa Lesa cali nokwisa kuli onse uwalefwaya, nokumulenga ukuba no kusekela. Abantu baeseshe ukushite fintu ifyakubasansamusha, lelo tabasansamuka. Lesa eka e wingapeela umuntu ifyo akabila ku mubili na ku mupashi.

ICIPANGANO CA KWA LESA ICA MUYAYAYA:

Lesa ali ne cebo ku bantu bakwe. Alefwaya ukuti bamumfwile. Kabili alefwaya ukuti balecita ifyo alebeba.

Lesa acitile Icipangano na Dabidi Imfumu. Belengeni 2 Samwele 7:8-16. Lesa alaile ukutemwa abena Israele, kabili alaile ukubakanda nga balufyanya, nangu ngabakana ukumunakila. Lesa alefwaya aba Israele ukumutemwa nokumumfwila.

Dabidi ali kateka wa bena Israele. Ewali ntungulushi yabo. Esaya aebele abena Israele ukuti Lesa ali nokubatumina uwakubatungulula umbi. E wali nokwisa 'ba kapyunga uwali nokupita mu bucushi (Esaya 53). E wali nokulipila umutengo pa membu shaba pano isonde. Yesu e wali umubomfi wine uyu. Alipile

YESU TAALUKA LYONSE FYE:

Inshita shilaaluka. Ubuteko bulaaluka. Abantu balaaluka. Yesu wena lyonse fye aba fye ifyo ali na pa kale. Yesu taaluka. Ilelo, Yesu acili na maka ayo ali nayo ifyo aimine pa bafwa pa kale sana. E maka ali nao ifyo aleikala pano nse.

Yesu atulaya ukutupeela aya maka yene nga cakuti tulemumfwila nokumutetekela. Alya maka, amaka ya kwa Yesu, e yakatwafwa mu mweo wesu uwa bwina Kristu cila bushiku.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE:

Bushe waba imwina Kristu uwashipa? Bushe uleminina pa cisubilo waba naco? Bushe ulacetekela Lesa ne filayo fyakwe?

Isonde lyaisulamo fye na Bena Kristu abashakosa, abashaishiba ne fyo balingile ukucita kabili abashikwete no wingabafwako. Tapali uwingabika amaka yakwe pali bene nokusubilo kuti akacimfya. Balekela fye isonde ukuti libalange ifyo bali nokulacita. Ici cilolele mukutula baba fye nga bonse ababa muno calo. Abo bekala nabo pa mayanda baba fye nga bekala calo bonse muli fyonse. Na pa bushiku bwa Mulungu ifyo balingile ukupepa Lesa, bena balabomba pantu bafwaya ukufule ndalama nashimbi ukwabulo kuti basekele pa fyo bakwete. Tabeluka ukuti batemwisha indalama. Insoselo shabo shaba nge nsoselo sha bantu bonse. Na bashili bena Kristu balatemwa ukusosa fyonse ifyo bafwaya ifyo Abena Kristu ba musango uyu basangwapo. Ne cilonganino cabo cine calibasula. No mucemi teti abacetekele. Abena Kristu banabo nabo tababacetekela. Lesa nao teti ababomfye mu musango uuli fye nelyo umo.

Muli ukusokolola 3:1-2, Lesa aebele icilonganino ca ku Sarde amashiwi ayo engeba Abena Kristu balelo: "Naishibe milimo yenu, uli ne shina ilya kuti ukwete umweo, kabili uli uwafwa."

Bushe mwaba abafwa? Bushe muli no mweo? Mufwile mwasala nga mulefwaya ukwiminina nokuilanga ukuti muli ababomfi bakwa Lesa. Lesa afwaya Abena Kristu abakosa abacetekela sana sana kabili abali nokulacite imilimo yabo nokwiminina pa cicetekelo cabo.

Abena Kristu abacimfya e batemwa bamunyanabo muli Yesu. Yesu atile, "Muletemwana." Abena Kristu abacimfya e bafwilisheko abanabo ababa mukukabila. E nshila ya kupeeelamo ubunte.

Umwina kristu uucimfya aba ne citetekelo ku muntu aupa. Balakwata mayanda ya kutemwana, ukupepa, ukutetekela, kabili ayafundwa bwino bwino muli fyonse. Abena Kristu abacimfya teti babe no lunkumbwa lwa fintu fya bantu bambi. Balatetekela nokumfwila Yesu, uushaluka. Yesu tafilwa.

ISAMBILILO 9

UKUTEMWA KWA KWA LESA UKUSHIPWA

IFYO NDEFWAYA UKWISHIBA: Ili sambililo lili nokunsambilisha ifyo ningayebelele membu shandi nokubwela kuli Lesa, ne fyo ningalela umuntu umbi kuli Lesa.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Amalumbo 136, Esaya 55, 2 Samwele 7:8-16/

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Esaya 55:1-9; 2 Samwele 7:8-16

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *“Toteleni Yehoba pantu musuma, pantu lwa muyayaya uluse lwakwe.”* (Amalumbo 136:1)

Ilyo kwali ukulongana kwa kushinshimusha pakuti abengi babwele kuli Kristu, abena Kristu batatu baleenda ukufuma mu ng’anda imo ukuya kuibiye mu musumba umo. Bailekonkosha pa cibi ca ng’anda imo. E lyo muntu umo uwalemoneka ngo wafye aishileisuka ku ciibi. Imimonekele yakwe yalengele abanakashi ukutina, lelo umo muli bene alishipikishe.

Atile, “Mukwai, Yesu alimutemwa kabili alefwaya ukuti mu mucetekele.” Awe uyu mwaume pakwasuka aponya ne filamba nokuti, “Nshakwata nangu umo uwantemwa.” Abanakashi e pakumulondolwela pa fyo Yesu amutemenwe na pa fyo Yesu aba.

Onse alingile aishiba ukuti Lesa alimutemwa. Bafwile baishiba ukuti kwaba uubasakamana muli fyonse ificitika mu myeo yabo.

Abena Israele limo limo tabaleumfwila Lesa. Ilyo Lesa abalangile ukutemwa, bena balemulanga ulupato. Kabili tabatetekelwe kuli Lesa. Lesa ena alibatemenwe. Alitwalilile ukubalanga ifyo ali uwalesunga icipande ca cipangano cintu babikene nankwe.

Lesa taaluka mu mano kabili tafilwa kusunge Cebo cakwe. Ukutemwa kwa kwa Lesa kulatwalilila. Tutetekele Lesa ukuti atwalilile ukututemwa.

Bebeni amuti: “Aba Israele baendele myeshi itatu ilyo bafikile pa lupili lwa Sinai. Balefwaisha ukufika pali ulu lupili pantu e po Mose apokelele ubwite kuli Lesa mu cimpusa icalepya no mulilo. Ubu bwite e bwatumine Mose ku Egupto mukulubula abena Israele. Ukufuma 3:12 kutila Lesa aebele Mose aya mashiwi. “Nao atile nakulaba nobe, kabili ici ecishibilo kuli iwe ica 'kuti ni 'ne nakutuma: Iwe pakufumya abo bantu mu Egupti, e lyo mukesha bombela Lesa pa lupili ulu.” Kanshi Lesa afikilisha icilayo cakwe ilyo aletele abena Israele ku lupili lwa Sinai. Nomba yali ni nshita iyalinga ukuti Mose abombe Yehoba pa lupili. Ne mipyungile yakwe yali nokuba nga kabilo pakati ka kwa Lesa na bantu, abena Israele mukuleta Icipangano.

“Ici cipangano cali icitali sana, lelo icalondolweke bwino bwino. Amafunde ayekumi e yali icipande ica cindamisha muli ici cipangano. Yalembelewe pa fipampa fya mabwe ifyaletelwe pa lupili. Ilelo tuli nokusambilila pali aya mafunde.”

Lekeni abasambi balande pali cile' funde ukubomfya ifitabo fyabo naba Baibele, babelenge Ukufuma 20:1-17. Ici cili nokupose nshita iitali. Mubepushe ifyo “Ulukuta lwa ba shimapepo” lupilibula.

IFYAKUBOMFYA ILI SAMBILILO: “Aya mafunde ayekumi e yo inko shonse pano isonde shibomfya mubuteko, tukekala mu mutende nokumfwana na Lesa no muntu. Nangu cibe'fi, umuntu kuti aasha ukulakonka mafunde yene aya lelo kuti aba uwaluba. Ukukonka aya mafunde tekuleta ipusukilo. Yesu fye e nshila yakusangilamo umweo.

Soseni amuti: “Caba icisuma ukunakila mafunde, kabili tulingile tuleesha na maka ukuyakonka. Nomba, tufwile tuleibukisha ukuti Yesu e Cipingo Cipy, ukulingana ne fyo twasambilile mwisambililo 3. Yesu atwebele ukuti e nshila yakutuwishishamo kuli Lesa. Ilelo na ulefwayo kupusushiwa, lolala insa shinono ngatwapwa amaepo, e lyo twalalanda pa fintu ifinono ifyo wingacita pakuti upusushiwe.”

Soseni amuti: “Umulungu wapita, twasambilile pa lwa kulumbanya Lesa pa fyo aba. Ni banga muli imwe abasangile nshita ya kulumbanya Lesa muli uno Mulungu?” Lekeni balondolole ifyo bacitile ne fyo basangilemo ubwafya. E lyo mulekeleshe isambililo lyenu ne pepo lya kulumbanya Lesa ifyo mwacitile umulungu wapwile.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Yesu akafwa Abena Kristu ukulaikala ne myeo ya kucimfya.

ICO NDEFWAYA UKUSAMBILISHA: Ili sambililo lili nokulanga abasambi bandi pamo pene na ine wine nga cakuti twikala ne cicetekelo muli Lesa mu myeo yesu.

IFYAKUBOMFYA: Tapali.

IFYO MWINGATEYANYA IFYAKUSAMBILISHA:

Icantanshi

Mu Bena Hebere 13:1-3, kalemba aletukoselesha ukutemwa bamunyinefwe. Ilyo ubutemwe bwesu kuli bamunyinefwe bucepelako, ubutemwe bwesu kuli Lesa nabo bulacepelako. Bakabelenga ba ici citabo balekoseleshiwa ukuti balelenga uluse ku beni. Kuti bacite 'ci ukupitila mukwita abeni mu mayanda yabo nokubapeele filyo napa kusendama.

Kalemba acinkulako abantu ukuti ukupitila mukwita abeni mu mayanda yesu, e mo twingabela ne shuko lya kusansamusha ba malaika. E fyo Abrahamu acitile. Abena Kristu ba pa kale balesungana ilyo bali pa lwendo.

Kabili akoselesha bakabelenga ukuti baleafwako na bafungwa mu fifungo. Pali shilya nshita, abengi bali mu fifungo, pantu bali Abena Kristu. Na bapakaswa nangu abashisungwa bwino nabo tulebafwilishako, pantu bonse baba ifipande fya ku mubili wa kwa Kristu.

Aba Hebere 13:4 baletupeela amafunde ya cupo ica mushilo. Pali ilya nshita, mu cilonganino ca ntanshi, abaume na banakashi abengi tabaleupa nangu ukupwa. Balepose nshita yabo yonse mukushimikile mbila ya kwa Lesa nokufundisha Abena Kristu abapya. Baleikala ca pamo inshita ntali, nomba tabaleikala nga balume na bakashi. Abena Roma pakumone 'fi, basungwike nga nshi. Abena Roma balecita ifya lubembu ifya misango ne misango mu fya bulalelale mu mapepo yabo. Cali basungwishe pakusanga ukuti abali abena Kristu balesambilisha pali ifi fyonse ukwabulo kuti baleficita.

E calengele abena Kristu bamo bamo ukulashimika ukuti imyeo yabo yali e bunte bwa cine ukucila imyeo ya bena Kristu abaupile. Na limo bali ne cilumba. Kalemba asoka abena Kristu abashimbe ukutaluka kutumfya Abena Kristu abaupile. Icupo cali nokucindikwa kuli bonse.

Abo bonse abaupa baba aba mushilo ifyo abashaupa baba. Kabili bali nokuba ne citetekelo ku muntu baupa. Ici naco cali icintu icipya ku ba Roma.

Beshi 5 ilesoka kabelenga ukuti ataluke ku ndalama. Ili beshi lilanda pa bulalelale fyaba pamo, kabili ulunkumbwa lwakutemwishe ndalama nobulalelale fyaba fye fimo fine. Indalama shisuma. Shilashita ifyo tukabila. Lelo calyanguka ukutendeka ukutemwishe ndalama nokufwaisha ukukwate shingi sana sana. Tulingile ukusansamuka nefyo twaba nafyo pantu Lesa akamona ukutula tuli na fyonse ifilingile ukwafwa imyeo yesu.

Beshi 6 ilelanda amashiwi ya muli Amalumbo 118:6. Ici e cingakosha umwina Kristu ukwikatisha ifyo acetekela muli Lesa ifyo akwata. Lesa acila umuntu muli fyonse.

Muli beshi 7, tufwile ukulaibukisha abo abatulangilile, abo abali abatetekela abatuletele icebo ca kwa Lesa. Kuti twaesha ukuba abo citetekelo kabili abali fintu baleikala ilyo bali abamweo pano calo.

Beshi 8 eipeela ukusekela ku Bena Kristu bonse. Yesu taaluka. E cipimo tufwile ukubomfya mu fintu fyonse. Aba fye ifyo ali pa kale ilyo isonde lyalengelwe.

Ba beshi 20 na 21 e mapalo ye pepo lya abo ababelenga icitabo ca ba Hebere. Kalembe alombeke ipepo muli beshi 19. Alombeke bakabelenga wa citabo cakwe muli ba beshi 20 ukufika kuli beshi 21.

Alombeke Lesa ukupeela Abena Kristu ifya kubomfya mu milimo yonse iyo bali nokumucitila, iyo Lesa ateyenye iisuma. Uyu e Lesa wa mutende uwaimishe Yesu ku baafwa. Yesu e kacema wa mpanga. Apeeke umulopa wakwe mukucite cipangano cipy.

Kalembe alekeshe ici cipande na mashiwi ya kulumbanya yenu umuyayaya, umuyayaya.

IFYO MWINGAFUNDA ILI SAMBILILO:

Amashiwi ya ntanshi

Soseni amuti: “Kwaliko umuntu we shina lya Yohane. Yohane aleti ali Mwina Kristu. Cila mulungu alesangwa ku ng’anda ya mapepo. Kabili alesangwa na ku masambililo ya bakalamba aya muli Baibele. Ilingi line aleiminina mu ng’anda ya mapepo nokupeelo bunte. Umucemi wa cilonganano aleibukisha inshita amubatishe.

nokufundwa kuli Lesa umwine ifyo Lesa aba ne fyo bali nokumupepa. E lyo nabo bene bali nokusambilishako bonse pali Lesa. Ici cilelanga ifyo Lesa atemwa isonde lyonse, te bena Israele beka. Abena Israele nabo bali no kulanga aba pano isonde uku kutemwa.

Ukufuma 20:1-17 kuleti Lesa apeeke aba bantu amafunde ikumi panuma yakusumina ukusunge icipangano. “...*Conse ico Yehoba asosele twakulacita.*” Muli Ukufuma 19:8, Lesa alembele amafunde pe bwe nokuyapeela ku bena Israele. (Ukufuma 32:15-16)

Aya mafunde ayekumi yalenga Lesa ukushimikilo muntu ifintu fitatu pa fyo aba (Lesa). Ica ntanshi cakutula, Lesa abapo. Taile ku ncende iishishibikwa panuma ya kubumbo muntu. Aba pano pene, kabili e utusunga, e usunga ne fibumbwa fyonse ifyabapo.

Ica cibili, aya mafunde ye kumi yalatusambilisha ukuti Lesa alalanda na bantu. Alalanshanya no muntu. Mose aumfwile ifyebo fyakwe nokufilondolwela abantu babiye, abena Israele. Ica butatu cakutula Lesa alatungulula bantu mu bwikashi bwabo cila bushiku.

Aya mafunde ye kumi te cipangano. Yalanda pa fintu ifingi ukucila ukuti yabe pa fintu ifingi ukucila ukuti yabe pa fintu fimo ifyaibela. Icilangililo ni’ci, amafunde yeba umuntu ukuti wilaipaya, nomba tayatweba ukuti ici ne ci efyo mulingile ukutalukako. Twalishiba ukutula inama shimo shaleipaiwa mwi tempele mwine pakupeeke lambo kuli Lesa, kanshi ilifunde talileseshe ukwipaya ukuli konse. Ukulundapo, aya mafunde ayekumi yalileseshe ukupepo tulubi, lelo tayalondolwele ifyo ukupepa kwa cine kwalingile ukuba. Amafunde aya ayekumi yaba fye intendekelo, lelo kwali nokuba yambi ayali nokulondolola bwino bwino fyonse. Ukulondolola kwa cila ifunde kuli mu fitabo fya basambi abo mulefunda.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO:

Icantanshi: Soseni amuti: “Ilyo umwaume no mwanakashi balayana ukwikala ca pamo, no kutemwana nokucindikanshamya ilyo bali no mweo, ninshi bacita icipangano. Bacite cipangano ca mu cupo. E caba icumfwano. Cila muntu asumina ukuba ne citetekelo ku mubiye. Ici e cipingano icitwalilila mpaka fye umo afwa. Isambililo lyesu ilelo lili pa cipangano ca muntu na Lesa.”

UKULONDOLOLA:

Ebeni abasambi benu babelenge muli Ukufuma 19:3-6.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Abena Kristu balingile ukulaumfwila Lesa pakuti balesunga Icipangano bacita kuli wene.

IFYO NDEFWAYA ABASAMBI BANDI BESHIBE: Ndefwaya abasambi bandi Abena Kristu beshibe ukuti ngabalefwayo kwikala mu mutende nokwikatana, balingile baleumfwila Lesa. Kabili ndefwaya abasambi bandi abashili bena Kristu babe abaishiba ifyo bangabikana Icipangano na Lesa.

IFYAKUBOMFYA PA KUSUAMBILISHA: Tapali.

IFYO MWINGATEYANYA IFYAKUSAMBILISHA ILI SAMBILILO:

ICANTANSHI: Belengeni Ukufuma 19:3-6.

Mose e watungulwile abena Israele ukufuma mu Egupto ukuya mu mpanga ya matololo. Kabili Lesa abalaile icalo ca Kenani.

Nomba, ilyo bali tabalaingila muli ici calo, balingile ukucitwa ulukuta. Pa kale bali fye abana ba kwa Abrahamu, ulukuta ulwaibela. Nomba Lesa ali uwaiteyenye ukubacita ngo lukuta ulwaibela. Nomba Lesa ali uwaiteyenye ukubacita ngo lukuta ulwaikatana, kabili ulwacumfwila kuli wene. Balingile ukulapepa Lesa, Lesa umo fye uwa mweo.

Lesa alishibe ukuti apo bali uluko, balingile ukuba na mafunde yakubateka, nokubatungulula. E lyo Lesa acitile Icipangano nabo.

Mu cipangano conse mulaba amafunde ayo bacitile Icipangano bali nokukonka. E ico, abena Israele na Lesa baumfwene pa mafunde ya mu Cipangano babikene. Aya mafunde ayo Lesa abapeele yaba muli Ukufuma 19:5.

(a) Nga mukalaumfwile cebo candi, (b) no kusunge icipangano candi, lyena (c) mukaba abantu bandi paba pano isonde bonse, (d) kabili mukaba ulukuta lwa bashimapepo, (e) e lyo mukaba ulukuta ulwashila.

Ukunakila Lesa e cali icipande ca Icipangano ico Lesa acitile ku muntu. Ifilambu bali nokupokelela ukufuma mukuba abakumfwila Lesa fyali nokuba amapaalo ayaibela, ne fyuma no lukuta ulwasalilwe ukuti lukese 'ba ulwakusunga amano nokwishiba ifyo Lesa bengamupepa aba pano nse. Abena Israele bali

Mu nshiku sha mulungu, Yohane alecite milimo yakwe mu musumba ifyo bonse balecita. Aletandalila umwanakashi cibusa wakwe imiku ibili icungulo cila mulungu. Alesubila ukuti umukashi wakwe akaleti fye Yohane icungulo aya ku milimo. E fyo aebele umukashi wakwe. Taleshita fwaka, nomba, alepeepa nga umo amupeela. Atemenwe ukumfwa ifyalecitika mu musumba, kabili aleseka na babiye ilyo balelanda pa fyalecitika.

Bushe Yohane aleikala ngo Mwina Kristu? Walishibako uwaba nga Yohane?"

UKULONDOLOLA:

Soseni ukutila, "Kalemba wa citabo caba Hebere talefwaya ukuti bakabelenga wa citabo cine 'ci bakabe nga Yohane. Alefwayo kuti bakaleikale myeo yakucimfya iya bwina Kristu. Mwisambililo lya lelo, abapeela amafunde na yambi pa fyo balingile ukulaikala."

Ebeni abasambi benu babelenge Aba Hebere 13. Umbi nao abelenge mu bena 1 Korinti 15:58. Umubiye abelenge mu ba Hebere 13:1-8, uwakulekelesha amone 1 Abena Korinti 15:58.

Soseni amuti: "Paulo atile tufwile ukuba abashangila, abashitlententa, abapikintika pe mu mulimo wa kwa Shikulu. Bushe aloseshe mwi?" Peeleni abasambi benu inshita ya kulanda pali aya mashiwi. Mubalange ukwishiba ifyo catulinga ukuba ne citetekelo icikulu muli Lesa. Tube abaiteyanya ukumubombela na pa cinso ca bantu abengi. Kabili tuleikala mu musango uwingalenga abantu twikala nabo ukwishiba ukuti tuli Bena Kristu.

Ipusheni amuti, "Mafunde nshi ayo kalemba wa ba Hebere alepeela kuli bakabelenga wa citabo cakwe?" Lekeneni abasambi benu balandepo. Lundenipo ne fyebo na fimbi ukufuma ku fyo mwateyenye ilyo mwali ku ng'anda. Twalilileni ukwipusha nga cakuti na lelo line ilifunde licili na maka ya kutwafwako.

Ilyo mwashininkisha ukuti abasambi benu nabomfwikisha aya mabeshi, babelengeleni amapaalo ya muli ba beshi 20 ukufika kuli 21.

Bebeni amuti: "Uyu, e muku fye umo ilyo kalemba abomfeshe icilangililo ca kwa Yesu nga kacema wesu. Alatusunga bwino bwino ifyo kacema asenda impanga pakubeya kwakwe iyafyalwa cipya cipya. Lyonse Lesa alatupeela ifibombelo fyakubombelako umulimo wakwe untu atupeela. Bonse alatwita ukutungulule myeo yakucimfya kabili alatupeela ifibombelo fyonse ifyo tukabila. Icifwaikwa kuli ifwe, kumumfwila nokumutetekela."

Ifyakubomfya Ili Sambililo:

Ebeni umusambi umo abelenge ici cipande icitila “Ifyo Ici Fipilibula Mu Mweo Wandu” ukufuma mu mabuku yabo.

Soseni amuti: “Abantu abalefyalwa mu calo conse bali abengi nganshi ukucila abalepusushiwa. Icilingele nici Abena Kristu balefilwa ukutungulule myeo iya bulungami mubwikashi bwabo. Balefilwa nokushimike mbila nsuma ku bena mupalamano. Nangu baba ne fyo bacetekela, tabalanga ifyo bacetekela muli ifi fisumino mu bwikashi bwabo. Nangu bapata ulubembu, baba abanaka nganshi icakuti teti baleke membu. Ilelo, Lesa aleita Bena Kristu ukutungulule myeo ya kucimfya, iyashipa. Aletweba ukuti tupose “Ulubembu ulwakambatila kuli ifwe.” Bushe tuli abaiteyanya ukwasuka ubwite bwakwe?

Lombeni abasambi benu bapepe. Ipepo lyenu lilumbule ifyo mwafilwa ukwikala mu cicetekelo cenu. Kabili ebeni umusambi uulefwayo kuyebelele membu, acite ifyo fine. Mutwalilile mpaka fye cila muntu apepe. Isaleni amapepo yenu mulombe Lesa ukumyafwa ukuba ne myeo ya kucimfya.

Ifunde lyalenga yasano nayabili (Ukufuma 20:14) lileshe ubulalelale. Lesa ateyenye ukuti umwaume no mwanakashi bengesaba umo ilyo baupana. E co ubucende nangu ubulalelale butobela ili’ funde.

Ifunde lyalenga cine konse konse (Ukufuma 20:15) lilelanda pa bantu abengi ilelo; Lileti, “Wilaiba.” Takwaba uwapeelwe nsambu shakusenda cipe ca muntu umbi.

Ifunde lyalenga yasano na yane (Ukufuma 20:16) lileti twilabepa bufi. Lyonse tulingile ukulande cishinka. tatufwile kulande fintu pa muntu umbi ifishili fishinka.

Ifunde lyalenga ikumi (Ukufuma 20:17) litweba ukuti twiba abalunkumbwa. Ici cilolele mukuba abakumbwe cintu cimo lyonse fye nokulacitontonkanyapo fye ubushiku na kasuba. Balitusoka ukuti twilakumbwa ifipe fya banensu. Aya mafunde ye kumi, yapeelwe ku bantu pakuti bakaleikala bwino na Lesa na bantu banabo.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE:

Ilelo abantu balabepa, baleba nokucenjelela banabo pakuti babapoke ifipe bakwata, ifyo balefwaya. Nga tuli bana ba kwa Lesa, teti twikale nge ’fi. Tulingile ukutungulule myeo iya bulungami, nokuba abacishinka.

Bushe ulanakila Lesa? Bushe ulasunga mafunde yakwe? Ilyo muntu asunga icipingo, acita Kristu ukuba e Shikulu wa mweo wakwe. Bushe Kristu aba umweo obe?

ISAMBILILO 6

UBUKATA BWA KWA LESA MU FIBUMBWA

IFYO NDEFWAYA UKWISHIBA: Ili sambililo lili nokunjafwilisha ukutetekela muli Lesa sana sana muli fyonse ifyo mpitam o cila bushiku na maafya yonse.

AMALEMBO YAKUBELENGA: Amalumbo 104.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Amalumbo 104:24-34.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Ifyo yafula imilimo mwacita, mwe Yehoba! Fyonse ifyo mu mano e mo mwaficitila, pano isonde paisulapo ifibumbwa fyenu,"* (Amalumbo 104:24).

Uno mulungu twayamba ukusambilila pa masambililo ayakankala aya na Cipingo ca Kale. Aya masambililo yali nokutwafwa ukwishiba ifyo tufwile ukucita ilyo twaba no bwafya ilelo, ne citetekelo icikulu. Yalanga ifyo Lesa asakamana abantu bonse. Ilyo twaishiba ukuti Lesa alatusakamana. Ilyo tumutemwisha nokumucetekela sana sana.

Kalemba wa Amalumbo 104 alumbanya Yehoba pakumona ifibumbwa fyonse. ifyo Lesa abumbile, ifyashingawike kalemba wa Malumbo. Icintu conse cabwile mulimo. Kalemba ailwike ukutula amaka ya kwa Yehoba e yabumbile fyonse, kabili e yasunge calo conse ukuti cibepo, nokutwalilila.

Amaka ya kwa Lesa e yalesunge sonde lyonse na lelo line pakuti litwalilile bwino. Amaka yene aya yacili yaletwalilila ukubumbe fintu na fimbi ifintu. Aletwalilila ukupela abantu bonse ifintu ifisuma ifyakubasansamusha. Tufwile ukutasha nokulumbanya Lesa pa fibumbwa fyakwe ifyakupapisha, ifyo kalemba wa 'malumbo acitile.

LESA E WABUMBILE FINTU FYONSE:

Muli Amalumbo 104, kamba alelumbanya Lesa pa fibumbwa fyonse. Aishiba ukuti Lesa e wali na maka pantu e wabumbile fintu fyonse. Aloleshe pali bamba na pafibumbwa fya muli bamba fyonse. Awe ifi fibumbwa fyalifulishe icakuti afililwe nokufipenda.

Icipangano cali nokucitwa ku bantu bonse. Te bena Israele fye abanono. Bonse bali nokusumina. E lyo Lesa acitile Icipangano na bena Israele bonse. Ulukuta lonse lwalisumine ukuti lukaleumfwila Lesa. Icacilile pa cipangano cine ici cali mafunde ayekumi.

UMULIMO WA MUNTU KULI LESA:

Muli Ukufuma 20:3, ifunde lya ntanshi lyatile abena Israele tabali nokubika Lesa umbi mu cifulo ca kwa Lesa Mukulu. E Lesa fye eka. Alingile ukupeelwe cifulo ca ntanshi mu myeo yabo.

Ifunde lya cibili muli Ukufuma 20:4 lyatile abena Israele balibindilwe ukubumba ifilubi ifyo bali nokupepa. Imitundu imbi yali nokucite ca musango uyu, lelo te bena Israele. Ilyo abantu babumba icilubi nga kalesa ka kupepa, bapepa akakene akalubi, te Lesa bapepa.

Ifunde lya citatu muli Ukufuma 20:7 lyabindile aba Yuda ukukana bomfya ishina lya kwa Lesa mumasange. Lelo abantu bali nokubomfya ili shina ilyacindama mu mucinshi lyonse fye.

Ifunde lyalenga yane (Ukufuma 20:8) lyasontele ubushiku bumo ubwakupepa Lesa. Lesa e wayambile ubu bushiku bwa kutusha. Panuma yakulenge fintu fyonse mu nshiku 'mutanda, Lesa atushishe pa bushiku bwalenga shisano nashibili. Belengeni Ukutendeka 2:3. Ubushiku bwine ubu bwapeelwe ishina lya sabata muli Ukufuma 16:23. E bushiku ubwali bwakutushishamo. Yesu aimine pa bafwa pa bushiku bwa ntanshi ubwa mu mulungu. e co abena Kristu abengi ilelo, balonganina pa bushiku bwine ubu, ubwa pa Mulungu, pakuti bebukishe ifyo Kristu abacitile.

Aya mafunde e yaletungulula umuntu mu milimo yakwe. Lelo umuntu aba ne milimo na imbi. Ne i milimo yaba ku babiye.

IMILIMO YA MUNTU KU BANTU BABIYE:

Ifunde lyalenga yasano (Ukufuma 20:12) lyeba abantu ba kwa Lesa ukucindika bashibo na banyinabo. Lesa apeela umweo mu bafyashi. Tulingile twabacindika. Nga twafilwa ukubacindika ninshi twatobe funde lya kwa Lesa.

Ifunde lyalenga mutanda (Ukufuma 20:13) lileshe buntala misoka, ukwipaya bantu. Lesa eka e upeela umweo. Lesa eka e waba ne nsambu shakupoka umweo wa muntu.

Ni Lesa e wabumbile imfubu. Kabili e witeka. (Belengeni beshi 26 nakabili.) Ba Baibele bambi batila, Lesa abumbile ifisabi ifikulu nangu imfubu pakuti filemusansamusha. Lesa alatemwa pakumona ifibumbwa fyakwe fileikala bwino.

LESA E USUNGA BWINO IFIBUMBWA FYAKWE FYONSE:

Belengeni Amalumbo 104:27-30. Ifibumbwa fya kwa Lesa fisanga ifilyo no mweo ukufuma kuli Yehoba. Ni Lesa e ufipeele ifilyo, na menshi no mwakwikala, pantu e wafilengele pamo pene no tuni. Eufipeela no mwela untu fipema.

Lesa e wabumbile umuntu no kumupeelo bongo bwa kutontonkanishishako, amenso yakumwenako, na matwi yakumfwilako, na maboko yakubombelako. Lesa apeelee umuntu ubumi na maka ayalingile ukubombelako imilimo iingi. Lesa aupeela umuntu fyonse ifyo akabila.

Ukwabulo kuti Lesa alesakamana ifibumbwa fyakwe, fyonse ngafyalifwa. Ni Lesa e walengele ukuti isabi lileikala mu menshi. Isabi ilisangwa ku mulungu teti likokole ukufwa.

Lesa e upeelo mweo, kabili ausenda uyu mweo ukufuma mu cibumbwa conse. Lesa eupeela ifilyo no bumi kufibumbwa fyonse (belengeni beshi 30).

LUMBENI LESA PA FIBUMBWA FYAKWE FYONSE:

Muli ba beshi 31 na 34 e mo kalemba alumbanya Lesa. Ilyo atwalilila ukumona ifibumbwa fya kwa Lesa ifya musingauka, ayamba ukulumbanya no kupepa Lesa. Lesa aloleshe pa fibumbwa fyakwe fyonse. *"Kabili Lesa amwene conse ico acitile kabili moneni, naciwamisha..."* Ukutendeka 1:31.

Kalemba alefwaya ukulumbanya Lesa. Cine cine alumbenye Lesa mu nyimbo na mu mapepo. Atontonkenye pali Lesa. Atontonkenye na pa fintu Yehoba atemenwe ifibumbwa fyakwe fyonse.

IFYO ICI CIPILIBULA KULI INE:

Nga cakuti Lesa eusunga inama shonse, ne fyuni, na maluba, kanshi alasakamana ne' fwe bene. Umuntu e cibumbwa ca kwa Lesa icacila pali fyonse. Umuntu acitilwe mu cipasho ca kwa Lesa. Kabili Lesa amucitile ukuba kateka wa fibumbwa fyonse. Lesa atemwa umuntu, kabili e umusunga. Kabili afwaya ukuti umuntu nao amutemwe. Bushe mwatemwisha Lesa?

ISAMBILILO 8

LESA ACITE CIPINGO NO MUNTU

ICO NDEFWAYA NSAMBILILE: Ndi nokusambilila ukutula ni Lesa e wansalile ukuti mbe uwashila kuli wene, uwabulo lufyengo kabili uwanakila.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Ukufuma 19,20,32,34.

AMALEMBO YA MWISAMBILILO LYA LELO: Ukufuma 19:3-6, 20:1-17.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"E lyo abulile ibuku lya Cipingo nokubelengela mu matwi ya bantu: na bo batile, conse ico Yehobga asosele twakulacita nokuumfwako."* (Ukufuma 24:7)

Pakati ka kwa Lesa no muntu pacitilwe Icipangano. "Icipangano" e cumfwano nangu icilayo iciba pa bantu babili nangu batatu. Icipangano cintu Lesa acitile cali pakati kakwe na bena Israele. Lesa abalaile ukulabasunga. Nabo batile bali nokulamumfwila. Belengeni mwisambililo 3 muli ici citabo kabili mupituluke pa mafundisho ya pa lwa cipangano cakwe no muntu.

Isambililo lyesu ilelo liletusambilisha pa fyo Lesa alefwaya ukuti abena Israele bakalecita.

LESA ALANDILE NA MOSE:

Belengeni ukufuma 19:3-6 kabili mufike ku 'kufuma 20:1-17. Mose e wapatikishe Farao ukuti aleke abena Israele babwelelemo ku calo ca Kenani. Kabili Mose e wabatungulwile ukufuma mu Egipto ukufika mu mpanga ya matololo.

Ilyo bafikile ku lupili lwa Sinai, Mose aile nina ulu lupili nokulanda na Lesa. Lesa e pakupela Mose ifyebo fyakuya shimikilako abena Israeli.

Lesa alibacinkwile ukuti bebukishe ifyo abasungile. Ilyo bali mubusha, balelomba Lesa ukuti abalubule. Lesa aumfwile ipepo lyabo. Kabili abalaile ukuti akalabasunga. Afikilishe icilayo cakwe ilyo abafumishe mu calo ca Egipto.

Nomba e lyo Lesa abebele pa cipangano cintu ali nokucita nabo. Belengeni ukufuma 19:5-6 nakabili. Abana ba Israele bali nokucindikwa nga nshi. Lesa ali nokubacita abantu bakwe nga basumina ukulamunakila. E bali nokuba *"ubufumu bwa bashimapepo."* Umulimo wabo wali wakushimikile sonde pali Lesa.

IFYAKUBOMFYA ILI SAMBILILO:

Ipusheni amuti: “Bucindami nshi ubo ili sambililo likwete mu mweo wenu? Leken i abasambi benu balanshnye pali uyu mulandu. Mubakoseleshe balande pa bucindami, pa bukata, pa maka na lulumbi ifyo Lesa akwata. Bafweniko beshibe ifyo baba na Lesa.”

Soseni amuti: “Inshita shimo shimo umuntu atampa ukutontonkanya ukuti nakula ukucila efyo aba. Mu Europe na mu America ukusanga kupya kucili kuletwalilila inshita yonse. Uku kusanga mu nshita shimo shimo kwafwilishako abantu. Mu nshita shimo shimo shila kalifya abantu. Bushe teti mulumbule fimo ifisuma ne fyabipa ukusanga? Abasambi bamo balumbula ukusanga mu muti, mu fyakulya ifipangwa mu fintu fyalekana lekana, mu fyanso, fyashala, Fitwafwilishako ukutweba nge fintu fisuma nangu fyalibipa.

Elyo soseni amuti: “Ifintu fyonse ifyo umuntu asangile fyena kale na kale fyabikilwe kulya na Lesa. Elyo, abengi abaume na banakashi abo basangile ifi finti batontonkanya ukuti bena bakalamba no kucila Lesa. Tabamucila iyo. Tufwile lyonse tulebelenga aya Amalumbo elyo twaipusha fwe bene, Bushe nine ani uyo Lesa alolekesha pali ine.”

Twisale uku kulongana nokupepelako abasambi pa kukwata akashita muli uno mulungu akakulumbanya Lesa.

Tufwile ukulumbanya Lesa pa busuma bwe sonde abumba. Kabili tulemutasha pakututemwa na pakutusunga bwino cila bushiku. Kuti tulemwimbile nyimbo sha malumbo no kumupepa.

Ilyo taulaya mukusendama, totela Lesa pa fyakulya fintu wacilya ilelo. Mutashe na pa bumi bwenu. Mutasheni na pa bana benu. Mutoteleni na pali bashimapepo benu ne cilonganino mwakwata. Mutoteleni pa mapaalo yonse ayo amipeela. Lumbeni nokutotela Lesa cila bushiku.

Uno mulungu, esheni ukupepa ipepo limo ilya kulumbanya Lesa. Mwipepo line’li, lumbanyeni fye Lesa. Mutasheni pa fyo aba. Tontonkanyeni pa fintu amicitila. Muli ili pepo, mwilomba akantu nelyo kamo ukufuma kuli Lesa. Mulumbanyeni fye nokumutotela.

Pakuyamba ukucite ’fi, na limo ipepo lyenu lili nokuba iliipi sana sana. Ilyo mwatwalilila ukulapepa mu musango uyu wine, ifyo mukalalomba kuli Lesa fikafuilako. Kabili elyo fikafuilako mukaba ne nsansa ishingiri. Ukulumbanya Lesa e nshila imo intu tulangilamo ifyo twamutemwa. Esheni ukulumbanya Lesa.

Lesa abomfeshe amaka yakwe na mano ayacila pali fyonse ilyo acitile ifibumbwa fyonse. Kabili amwene ukuti fyonse ifyo abumbile fyawamisha. Lesa e usunga ifibumbwa fyakwe fyonse. Alafipeela fyonse ififwaikwa.

Lesa alasunga, no kutemwa nokupeela ififwaikwa ku fibumbwa fyakwe fyonse. kabili acita ifi fine ku cibumbwa ica cindamisha, umuntu. Na imwe bene Lesa alamisakamana.

Tulingile ukumulumbanya Lesa, temweni Lesa no ku mupepa pa fintu fyonse ifyo atucitila.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Lesa alatusunga ukucila fintu umuntu umbi e engatusunga.

ICO NDEFWAYA UKUTI ABASAMBI BANDI BESHIBE: Ndefwaya abasambi bandi batendeke ukulalumbanya Lesa ukucila fintu balemulumbanya kale, mu myeo yabo. Ukupitila aya malumbo, ndefwaya beleke ukuti Lesa eubasunga bwino ukucila ne fyo muntu e ngacita.

IFYAKUBOMFYA PAKUSAMBILISHA: Apakulemba ne cilembo fipeelwe kuli cila musambi wenu.

IFYO MWINGATEYANYA IFYAKUSAMBILISHA

Ica ntanshi:

Amashiwi ya muli Amalumbo 104 yonse yalelumbanya fye Lesa pa fibumbwa fyonse ifyo alenga. Cili fye nga mashiwi ya kulengwa kwa calo ayali mu Kutendeka 1 na 2. Mukatemwa ilyo mukalinganya aya malembo muli ifi fitabo fya ca Kutendeka na 'Malumbo. Amalumbo 104:23-34 e malembo ya muli ili sambililo. Muli beshi 24, kalemba wa malumbo aiketwe nokupapa pa fintu fyonse ifyo Lesa abumbile. Alumbwilepo amashina ya fibumbwa fimo fimo pali fyonse ifyo Lesa abumbwa. E lyo atile ifibumbwa fya kwa Lesa fyaba ifingi kabili alumbenye Lesa pa mano abomfesho pakubumba ifi fyonse. Beshi 25 ilanda pali bamba na pa bukulu bwa uko, na pa bwingi bwa fibumbwa ifya bamo. Muli bamba musangwa ifinama ifikulu notunono. Icisabi cimo ico kalemba wa Malumbo afilwa ukulondolola bwino, cisangwa muli bamba. Nangu cibe icikulu, bamba akwata ameshi aengi sana ono lei cilengwa caba. Na fimato ifaikulu nganshi ifyo tumona muno nshiku nafyo fimo fyaba ne ncende yakupitamo pali beshi.

Beshi 27 ukufika na kuli 30 balelondolola ifyo ifibumbwa fya kwa Lesa fyabika aya mashiwi amashina wina pali Lesa. Fyonse fipokelela ifya kulya ukufuma kuli Lesa nga Lesa akwata icinso cawe kumabi, ifi fibumbwa filatina. Lesa e usonta ifyabika ifi fyonse aya mashiwi ukufika na fyo fimbini nafyo fimo ukufyalwa. Na pa mulu wa sonde pona paupabulwa cipya cipya inshita fye yonse.

Beshi 31 balumbanya Lesa nokuleta ubukata kuli wene. Kalemba wa 'Malumbo afilwa ukulondolola bwino, cisangwa muli bamba. Nangu cibe icikulu, bamba akwata ameshi aengi sana ono lei cilengwa caba. Na fimato ifaikulu nganshi ifyo tumona muno nshiku nafyo fimo fyaba ne ncende yakupitamo pali beshi.

mu fya kutwafwilishako, nelyo Lesa alengele fyonse ifisuma, ulubembu e lwaleta ifibi pano nse. Umuntu tasunge sonde ifyo Lesa ateyenye. Incende iikulu ili nokonaulwa pantu umuntu afilwa ukuisunga bwino. Lesa ateyenye isonde ilisuma ilyabulamo lubembu. Kalemba wa Amalumbo asungwike fye pa busuma nokufikapo kwa fintu aletamba. Ebeni umo abelenge Amalumbo 8.

Soseni amuti: "Na limo amashiwi ya muli Amalumbo 8 baleyemba pa bushiku ilyo kwali ukusefya kwa ba Yuda ubwa mahema, ilyo baletusha mu bushiku bwino'bu. Buleisa ku kuyamba kwa maka upya uwa ci Yuda. Pali uku kusefya, aba Yuda baletasha Lesa pa fyo abumbile. E lyo baleimba na mashiwi ya muli Amalumbo 8, ngo lwimbo ca pamo. Balelumbanya Lesa pantu e wali no bukata no bucindami pe sonde lyonse.

"Beshi 2 ileti notwana utonka nato twine twalishiba ukulumbanya Lesa. Muleibukisha ifyacitike ilyo Yesu aingile mu Yerusalemu pakuyamba kwa kusefya kwa bushiku bwa ca kucilila? Utwana tunono twasakene na Yesu nokumulumbanya nokupunda ukuti "Osana." Inshita imo ilyo Yesu ali uwanaka sana, abasambi bwakwe baleseshe abana banono abalefwaya ukwisa kuntu Yesu ali. Yesu e pakubeba ukuti baleke abaice bese kuli wene pantu abaice bamupeele ukutemwa ukwa cine."

Ipusheni amuti, "Ni bani abakatulondolwela bwino fintu beshi 3 ilanda?" Leken i umu nangu babili pa basambi benu balondolole fintu beshi 3 ilelandapo.

Soseni amuti: "Babeshi 5 ukufika na kuli 8 baleipushe lipusho ilikankala sana. Bushe lipusho nshi?"

Bebeni amuti: "Kalemba wa Amalumbo alingenye umuntu ku fibumbwa fyonse, kabili amulingenye na kuli Lesa. Asunguka pakumona ukuti Lesa atemwisha umuntu uo apee na maka ya kuba kateka wa fibumbwa fyonse. Bushe na imwe mwaba neli ilipusho pali Lesa? 'Cinshi ico mwantemwishisha?' Bonse tulepusha. Bushe Lesa kuti atemwa shani umuntu uufilwa ukucita fintu alanda? Uufwayo kucita ifilungeme nomba acita ifibi? Tatwakeshibe bwino ifyo ubutemwe bwa kwa Lesa bwaba, mpaka fye tukeshibishe ifyo amano yakwe yaba pakwikala nankwe mu muyayaya."

Bebeni ati: "Beshi 9 yaisala aya malumbo ku fyebo na fimbi ifitwikata ku mutima, ifyebo fya kwa Lesa."

uwakuumwafwa, lelo kano fye ubukata bwa kwa Lesa. Mwishwi ilinono, aipwishe ukutula: "Cinshi musakamanina umuntu wa lubembu? Cinshi mwamupelela umucinshi no kumucindika sana? Kabili mwamupelela amaka ya kuba kateka we sonde lyonse. Mwaba abaikatana no muntu ukucile fyo mwaikatana ne fintu fimbi. Mwalundupo nokumucita umunono panono fye pakuti abe nga imwe, mwe Lesa." Nomba line ilipusho talilaasukwa. Tukeshibisha fintu Lesa atemwa umuntu ilyo tukesaikala na Lesa umuyayaya.

Beshi 9 e ilelekelesha ulwimbo ilyo icilonganino cabwekeshapo nakabili ukulumbanya Lesa mwisonde lyonse.

IFYO MWINGAFUNDA ILI SAMBILILO:

Icantanshi

Ipusheni abasambi benu nga kuliko uwalumbenye Lesa mu mulungu wapita ifyo mwacitile ilyo mwalongene ca pamo. Bakoselesheni balondolole pa fyo bafililwe nefyo bacimfishe mukubomfya ifyo balembele pa tupepala, ifya kubatungulula pakupepa Lesa no kumulumbanya.

Soseni amuti: "Tufwile twasambilila ifyakulumbanya Lesa. Nga twaishiba fintu Lesa aba umusuma, lyena tukeshibisha ne fyakuba ne citetekelo muli wene mukwikala abacimfya mu mweo wa bwina Kristu. Katubale tutushe nomba, nokumulumbanya. Bomfyeni utupepala uto mwalembapo. Nga tamwaliko ilyo twalembela ifya kutwafwilishako, palameni ku bakwete." We ulefunda ubalilepo ukubatungulula. E lyo mwebe abasambi balumbanye Lesa. Uno mulungu balingile ukumulumbanya bwino. Mubakoseleshe muli uno mulungu ukuti batwalilile ukuba ne nshita ya kupepa kuli Lesa, balemulumbanya ukwabulo kuti bamulombe akantu ne lyo kamo.

Soseni amuti: "Isambililo lyesu ilelo lilefuma muli amalumbo 8. Ibukisheni ukuti twalibelengele aya mashiwi mu mulungu wapwile ilyo twalesambilila pa lwa kulumbanya Lesa. Mwacumfwa pa ntendekelo ya ili sambililo ukuti mweshe ukuya panse pa nshita ya bushiku mu kumona ifibumbwa fya kwa Lesa ifyaba mu mulu. Bushe paliko uwacyacita ica musango uyu?" Kabalondolole ifyo bacimona. Nga tapali, kuti mwabalondolwela ifyo mwamwene. Bakoselesheni ukucita ici cintu ilyo kukaba ubushiku ubwabula amakumbi mu mulu. Kuti cawamisha nga umo muli imwe abelenga icipande ca kutula, "Ifyo Ifi Fipilibula Kuli Ine" pakuti bonse bebukishe ifyo basambililepo.

UKULONDOLOLA: Balangeni icikope nangu icintu mwishile naco. Soseni amuti. Lesa abumba isonde ilisuma nganshi, ilitusungusha kabili ilyo tubomfya

lusunkane nokufumya ubushi, fintu ali. Ne sonde line lilatellententa ifyo ukuboko kwa kwa Lesa kwa kumyako.

Ba beshi 33 ukufika na kuli beshi 34 balelanga ifyo kalentba wa Malumbo asungwike pa fibumbwa fyonse ifyo alemona. Acitile icilayo kuli Lesa ukuti ali nokulamwimbila isha malumbo mu mweo wakwe onse. Alombe Lesa ukuti aleibukisha amapepo yakwe umuyayaya, nokusekela. Alesekela muli Shikulu lyonse, kabili alombe Lesa ukulasekela nankwe.

IFYO MWINGASAMBILISHA ILI SAMBILILO

Icantanshi: Soseni amuti: "Ilelo twayamba amasambililo ya mu Cipingo Cakale. Aya masambililo yali nokutwafwa ukwishiba ukuti Lesa alitutemwa kabili alatusakamana. Alishiba fyonse ifitucitikila. Aleshiba ilyo tuponena mu mafya. Aleshiba iyo tuba abansansa sana. Alatemwa ukumfwa uko tulanshanya nankwe. Kabili alatemwa ukumfwa abamulumbanya pa fyo abumba.

"Pakuyamba isambililo lyesu ilelo, ndefwaya tutantike amashiwi ayabomfiwa mu kulumbanya Lesa muli Amalumbo. Abantu abengi tabaishiba ifyakupepa amapepo ya kulumbanya. Mukwesa ukuti balumbanye Lesa, amapepo yabo yesulamo fye ne fyebo fyakulomba fintu balefwaya ukuti Lesa abapeele. Tabaishiba ukupepa pa kuti balumbanye nangu batashe Lesa. Icilenge 'fi nici tabaishiba ukulumbanya Lesa. Tabaishiba amashiwi yakulumbanishishako Lesa. Twalabelenga mu Malumbo nokumona amashiwi yakubomfya pakulumbanya Lesa."

Bomfyeni aya mashiwi sana sana mu fyakucita ifyo abasambi bali nokucita. Nga cakuti ilelo tamusambilishe ifintu ifingi, kuti cawamishapo ukuleka abasambi benu basambilile ifyakulumbanya Lesa.

Kuti mwalemba aya amashiwi yakubomfya pacipampa, nangu muleke umusambi wenu umo alembe pakaepala asende ku mwakwe, nangu mu mulembeleko. Ifyo mulemba kuti fyalundako ifi fyonse. Cikankala ukumona ukuti abasambi benu baibelengela abene aya mashiwi ukufuma muli Baibele. Uwasanga bwangu ishiwi lilefwaikwa kuti aeba ababiye amalembo nangu amabeshi umo lili, pakuti nabo babelenge abene.

1. "Ndemutonda, mwe Yehoba..." Amalumbo 30:1.
2. "Mwe Yehoba, Lesa wandi, ndemutotela umuyayaya." Amalumbo 30:12.
3. "Ndefwaya no kusamwa mu luse lwenu..." Amalumbo 31:7.
4. "Samweni muli Yehoba, nokwanga..." Amalumbo 32:11.
5. "Lumbuni Yehoba..." Amalumbo 9:11.

6. "Ndetotela Yehoba umutima wandi onse." Amalumbo 9:1.
7. "Kuti nashinshimwina..." (Amalumbo 5:7.
8. "Lelo basamwa bonse abooba muli imwe." Amalumbo 5:11.
9. "Cisuma ukutotela yehoba." Amalumbo 92:1.
10. "...nokulumbe shina lyenu..." Amalumbo 92:1.
11. "Ukubilo luse lwenu ulucelo." Amalumbo 92:2.
12. "...mwanenga ukusamwa..." Amalumbo 92:4.
13. "Toteleni Yehoba..." Amalumbo 105:1.
14. "Takishisheni mwishina lyakwe..." Amalumbo 105:3.
15. "Natemwa Yehoba." Amalumbo 116:1.

Afweni abasambi benu ukwishiba ukuti aya mashiwi kuti bayabomfya mukulumbanya Lesa. Ipepo lya kulumbanya kuti lyaba nge 'fi: "Mwe Shikulu, uwapaalwa nalitemwa pantu mwabalile mwantemwa. Ndamimbila isha malumbo pakwibukisha ifyo mwanjishibe ne lya nali nshilafyalwa. Ndemitotela, mwe Shikulu, pantu mwansunga umutende ukufuma ku filwani ifingi. Ilyo nshibuka lucelo celo, ndamilumbanya. Ubukata bube na imwe pantu ni mwe mwabumbile isonde lintu tulimo, ilisuma nganshi. Ndemitotela pantu mwaishiba ponse apo nssangwa inshita shonse."

Ukulondolola: Abasambi benu bamone mu 'Malumbo 104:24-34. Babelenge aya mabeshi.

Ipusheni amuti: "Fyebo nshi ifyo tubelenga muli aya mabeshi ifitweba ukuti Lesa alitutemwa kabili alatusakamana?" Abasambi benu balandepo pali aya mashiwi. Balondolweleni ukuti nangu Lesa acitile ifibumbwa fyonse ifyafule 'fi, alafisakamana fyonse. Bebeni ukuti umuntu e cibumbwa ico Lesa abumbile icacindamisha." Ebeni umusambi umo abelenge Amalumbo 8.

Soseni amuti: Muli fyonse ifyo Lesa acitile, alefwaya ukuti umuntu abe e kateka wa fyonse ifyabapo. Apo ici caba icishinka, kanshi Lesa atemwisha umuntu. Kabili pakututemwa kwa musango 'yu, cilanga ifyo Lesa asakamana imyeo yesu yonse. Ilyo twalufya imilimo yesu, Lesa alasakamana. Nelyo tulwala alatusakamana. Alasakamana ne lya tuba fweka. Takwaba akanono ako twingalandapo kuli Lesa. Cine cine Lesa uwabumbile ifintu fyonse aba na maka yakutwafwilisha mu mafya ayo twingaba nayo. E ico, apo aba na maka yonse, tapali icingamfwafya pa mafya yonse aya pano isonde. Tutetekele Lesa muli fyonse.

KULI KAFUNDISHA

ICISHINKA: Nangu Lesa aba uwa mushilo umuntu ese kuntu ali.

ICO NDEFWAYA UKUSAMBILISHA 'BASAMBI BANDI: Ndefwaya abasambi bandi beshibe cipya cipya ifyo ubucindami bwa kwa Lesa bwaba nokucepa kwa muntu.

IFYAKUBOMFYA: Leteni icikope ca nshita ya bushiku ilyo intanda no mwenshi filemoneka. Nangu leteni iluba, icisabo, ibula, nangu fye umusalu.

IFYAKUTEYANYA ILI SAMBILILO

ISAMBILILO LYA NTANSI:

Mu nshita ya kale na lelo line, abantu balalanda ifingi ukubomfya Amalumbo 8. Yobo 7:17 atila, *169Baba shani abantunse apo mubakusha?*" Amalumbo 144:3 baleipusha ukutula, *"Mwe Yehoba, umuntu cinshi, ukuti mumwishibe, umwana wa muntunse, ukuti mu mutontonkanye?"* Mateo 21:16 atila, *"...Na o Yesu atile kuli bene, E, bushe tamwatala amubelenga, ukuti, Mutunwa twabacece no tonka, e mo mwafikishapo ukutasha?"* AbaHebere 2:6-7 baleti, *"Umuntunse niani apo mu musakamana? Na limo umwana wa muntu, apo mupempula? Mwamucefesho panono fye kuli bamalaika; mwamufwikile ku mutwe ubukata no mu cinshi."* Amalumbo 8:1 yatendeka na malumbo kuli Lesa. Ishina lyakwe lya bucindami pe sonde lyonse. Ishina lyakwe lipilibula ukuti Shikulu umwine. Ubukata bwakwe bwafika ukutali ukucila ne sonde lyeka. Bwafika ukutali ukucila ne myulu apo yapela.

Beshi 2 iletasha abaice no tonka abacili abanono lelo aba mano mukwishiba Lesa ne fisuma fyonse ifyo abumba. Ukufuma ku malumbo yabo, icibumba calikuulwa icileshe abalwani ba kwa Lesa ukufika kuntu ali. Kulubali lumbi, ili beshi lileti abaice nabo balalumbanya ifyo Lesa abumba, ifyaba e cibumba cakulesha abalwani ba kwa Lesa ukumupalama.

Muli beshi 3, kalemba wa Malumbo alepapa pa kucenjela kwa minwe ya kwa Lesa mu kubumbo 'mulu na fyonse ifyabamo. Intanda no mwenshi fyaliamisha ukucila fintu aleibukisha. Na limo aleposa inshita yakwe mu milimo alecita ukucila ukuti aloshe amenso yakwe mu mulu nokumona ifibumbwa ifyabamo nokusansamuka pa kufimona.

Muli ba beshi 4 ukufika kuli 8, aibukisha ifyo nao ali naiminina eka na Lesa ne fibumbwa fyakwe. Kabili aishileiluka fintu ali uwacepa kabili uwabula

IFYO MUNTU ABOMFYA ICALO CA KWA LESA

Lesa apeelee umuntu amaka ya kuteka fyonse ifyo abumbile. Kabili Lesa atile umuntu akalebomfya ifibumbwa fyonse ifyo Lesa amupeele. Nomba, alingile ukulafibomfya bwino bwino mu nshila ya mano. Umuntu e ukesa londolola kuli Lesa pa fintu abomfya ifyo Lesa amupeela.

Muli beshi 8, kalemba wa 'Malumbo alelumbanya Lesa. Beshi 9 Lesa alingile ukulumbanya.

IFYO IFI FIPILIBULA KULI INE

Uno mulungu, mukasale ubushiku bumo ilyo mukaya panse ya ng'anda ninshi pali imfifi. Mukalale panshi nokulosha amenso yenu mu mulu. Ilyo mwalala, tontonkanyeni pa bukulu bwa kwa Lesa kabumba wa fintu fyonse ifyo mukamona mu mulu. Tontonkanyeni pa maka yakwe, pa bukata na pa bucindami bwakwe. Lumbeni Lesa ilyo musendeme pa ncende intu muli. Nomba tontonkanyeni pa mweo wenu. Tontonkanyeni ifyo kalemba wa Malumbo acitile, moneni ifyo mwacepa ne fyo Lesa aba uwacila pali imwe. Bushe amatontonkanyo ya musango 'yu yalamulenga ukupapa ukuti Lesa wa musango 'yu alimitemwa? Na limo mukamulumbanya na kabili ilyo mukebukisha ukuti amitemenwe nga nshi pakuti atume mwane ukwisa mifwila pa membu shenu.

Lesa e wabumbile ifintu fyonse, kabili fyaba ifisuma. Umuntu e cibubwa cacila pa fibumbwa fyonse ifyo Lesa abumbile. Kabili Lesa e wapeela umuntu amaka yakuteka fyonse na mano.

Umuntu alingile ukulaumfwila Lesa. Umuntu alingile ukucite milimo yonse intu Lesa amupeela mu bulungami, ukwabulo lufyengo. Bushe mwalipokelela umulimo Lesa amupeela uwakusunge fibumbwa fyakwe? bushe mulebomfya ifibumbwa fyakwe na mano.

IFYAKUBOMFYA ILI SAMBILILO

Ebeni abasambi benu balesunga utupepala uto balembapo amashiwi ya mapepo ya kulumbanya Lesa, apo bengatusanga bwangu bwangu. Bebeni ukuti bali nokupepa amapepo "ayepi." Yabe amashiwi ya kulumbanya. Cila muntu mumwebe alolekeshe pa fyo alembele pa nshita inono, nokutontonkanya ifyo ali nokupepelapo. Bakontamike iminwe yabo. Mubatungulule mwipepo na mashiwi ayepi, ayakulumbanya Lesa. Peleni inshita kuli cila muntu iyakupepa. Ishibeni ukuti ilyo baishiba ifya kulumbanya Lesa mwipepo na imwe, bakalapepa bwino bwino ngabali beka. Isaleni ipepo lyenu na 'ya mashiwi: "Tulemitotela nokumipepa, mwe Lesa pantu lyonse mulomfwa ilyo tupepa. Amenii." Uno mulungu koselesheni abasambi benu ukulumbanya Lesa.

ISAMBILILI 7

UMUNTU ALOLESHA PA FYO LESA ABUMBILE

IFYO NDEFWAYA UKWISHIBA: Ukusambilila ili sambililo kuli nokunjafwa ukwishiba untu ndi ku kulinganya fintu Lesa aba.

AMALEMBO YA KUBELENGA: Ukutendeka 26:31, na Malumbo 8.

AMALEMBO YA MWISAMBILILI LYA LELO: Amalumbo 8.

ICAKUSUNGA PA MUTIMA: *"Mwe Yehoba, Shikulwifwe, ifyo lyabe likankala ishina lyenu pano isonde lyonse."* (Amalumbo 8:9)

Umuntu umo uwafyelwe mu calo ca Kenya mu ncende iishakwetemo impili ne milundu aikele muli ilya ncende imyaka amakumi yane na isano pa mulu. Iyi ncende e yo aishibishe fye pano isonde lyonse. Ubushiku bumo apokelele kalata ukufuma ku mwana wakwe uwaleikala mu musumba wa Nyeri, mu Kenya mwine. Ali umulwele, kabili alefwaisha ukumona wishi. Wishi e pakuteyanya ukuti abe pa bulendo. Aimine pa nshita ya cungulo-kasuba. Aendele akasuba no bushiku bonse.

Ubushiku bwakonkelepo ku macaca, sacha alimo yaingila mu musumba wa Nyeri. Awe ulya muntu pakumona ifikulwa, asungwike nganshi. Amwene imiti itali mu mbali ya musebo na mwisamba lya lupili. Kabili mupepi no musebo ewalimbilwe ifimuti fya masamba na kofi. E lyo ku ntanshi amwene ulupili lwe shina lya Kenya, ici e camupapwishe nganshi. Taatalile amonapo icisuma kabili leikulu ngo 'lu lupili!

Ilyo afumine muli sacha, awe aipununa nokuponye filamba. Taatalile atontontanyapo ica musango 'yu mu mweo wakwe. Nangu alibelengele pa mpili na pa mimana, nomba ilyo afimwene, apapile nganshi.

Atile, Nga cakuti Lesa ewalengele ifi fibumbwa ifikulu nge 'fi, kabili ifisuma sana, kanshi alingile ukumulumbanya cila bushiku kuli cila muntu uwa mweo pano isonde.

LESA WESU UWACILA PALI FYONSE

Belengeni Amalumbo 8. Amalembo muli Amalumbo 8, yaba ayakankala sana. E malumbo ya bushiku. Kabili yalasokolola Lesa mu bukata bwakwe bonse mu abumbwa alenga.

Ulu lwimbo lwayamba ne shiwi lya kulumbanya Lesa kabumba we sonde lyonse ilyabapo. Ubukata bwa kwa Lesa bwacila pa myulu yonse. Takwaba ica cila pali Lesa mukucindama! Takwaba umuntu uwalingana nangu uwacila Lesa!

Lesa apokelela amalumbo ukufuma kutunwa twa bana abanono. Imisowa yabo iya malumbo e ikula icibumba pakati ka kwa Lesa na balwani bakwe. Ici, e citulanga ukuti Lesa abomfya abashakwata maka, abashacindama, pakuti acite umulimo wakwe pano isonde.

Umukashana wa myaka itatu umo aebele wishi aya mashiwi, "Lesa e walengele amaluba onse." Wishi tali Umwina Kristu. Wishi nao atile mu mutima wakwe, "Umwana wandi e waishibishe fintu ifingi pali Lesa ukuncila!" Na o asangwike Umwina Kristu bwangu bwangu pantu alefwaisha ukwishibisha Lesa fintu aba.

ICIFULO CA MUNTU MU CALO CA KWA LESA

Kalembe wa 'Malumbo aletamba mu mulu pa nshita ya bushiku. Apapile nga nshi pa busuma bwa fintu amwene. Ukutendeka 2:7-9 kutila Lesa e wabumbile fintu fyonse na maboko yakwe. Muli aya malembo, kalembe wa Malumbo 8 aleti imyulu e milimo ya minwe ya kwa Lesa. Ici, citupeela icikope ca muntu uwaba nga kabumba nongo pa mulimo wakwe, uupose nshita yakwe pakuwaminisha ifyo abumba.

Pakumona ubucindami bwa filengwa fyonse 'fi, na mano na maka ya wafibumbile, kema wa malumbo ya muli Amalumbo 8 aishile iluka nokwishiba ifyo ali. Atile, "wanshi umuntunse, apo mumwibukisha, no mwana wa muntu apo mu mupepula?" Amalumbo 8:4. Aloseshe mukutula, "Nga nine ani pakuti Lesa alensakamana muli uyu musango?"

Lelo pakubelenge Cebo cakwa Lesa tubelengo kutila e wabumbile akasuba, no mweshi ne ntanda. E walengele imiti, maluba na fyonse ifilimbwa. E wabumbile inama shonse ne fimuti fyonse. Afilengele ukuti tulefibomfya kabili filetusansamusha. Lesa e wabumbile umuntu uwaba icibumbwa cakwe icakulekelesha, nomba icacila pali fyonse. Tatulingile ukuleka ukumulumbanya pa bukulu bwakwe na pa kutemwa kuntu aba nako pali ifwe.

Ilipusho lya kwa kalembe wa Malumbo lyaba ilikankala na kuli ifwe ilelo. Nga nifwe bani pakuti Lesa aletutemwa mu musango atutemenwamo?

Lesa acitile umuntu ukuba fye uwapelebelela uushingalingana na Lesa muli fyonse. Lelo Lesa apeepele umuntu icipuna ca bucindami no mucinshi.